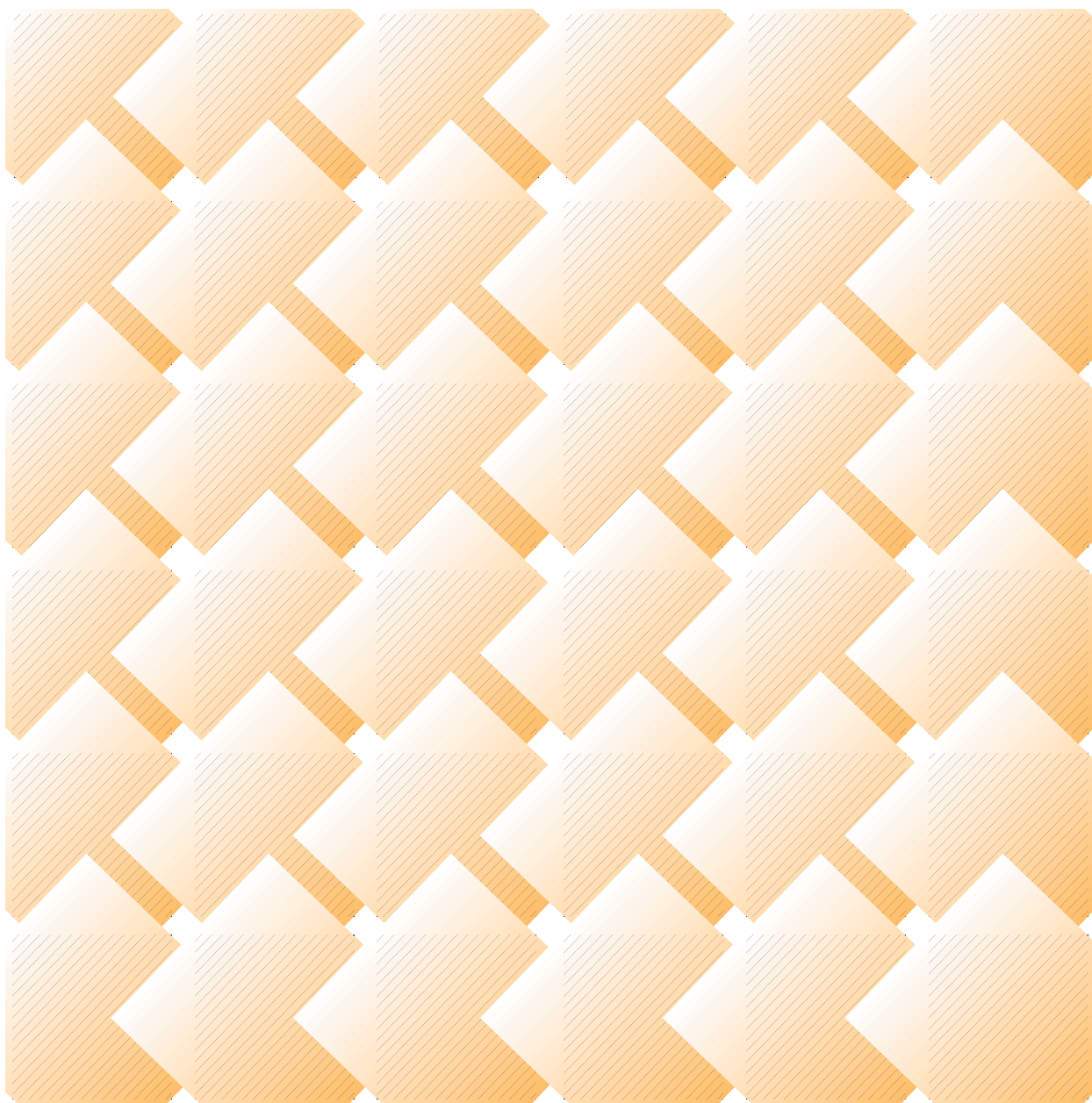

Kuopion kaupunki, Talous- ja
omistajaohjaus
18.9.2019
Seurantajulkaisut SE 2019:3
ISSN 0785-0344

VUODEN 2019 TALOUSARVION SEURANTA/ TOINEN OSAVUOSIKATSAUS

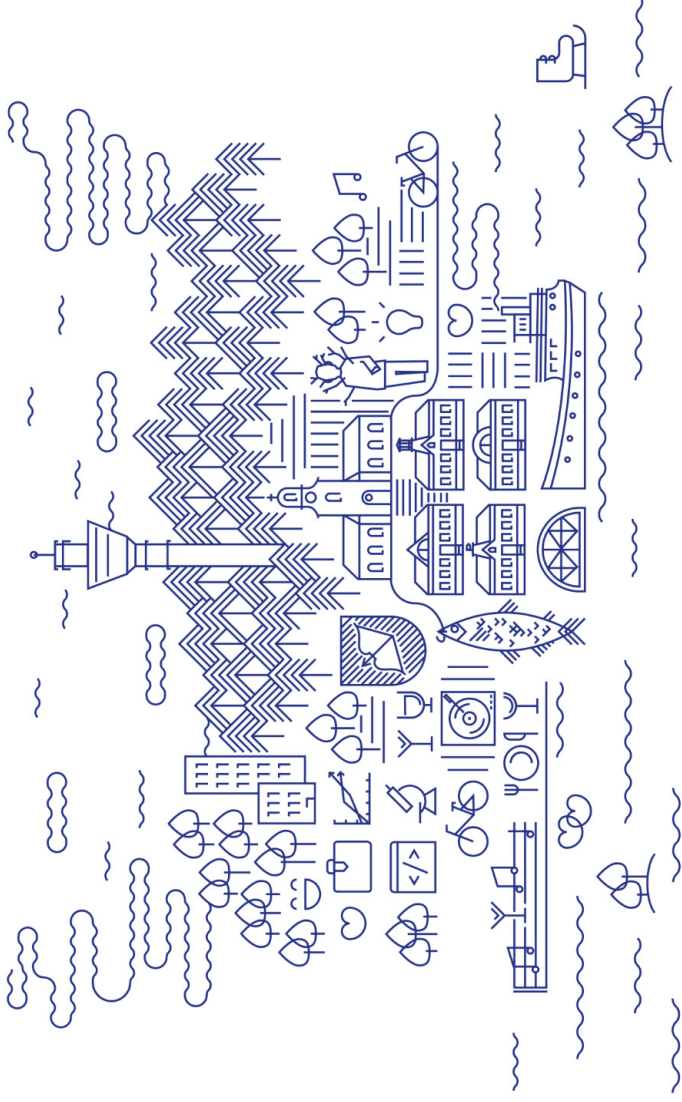
SISÄLLYSLUETTELO

Sivu

Talouden seuranta ja ennuste	
Tuloslaskelma, koko kaupunki	6
Rahoituslaskelma, koko kaupunki	8
Palvelualueet elokuu 2019	9
Rahoitusraportti	11
Takausvastuut	12
Väestömuutokset tammi-heinäkuu 2019	15
Asuntorakentaminen tammi-heinäkuu 2019	16
Työttömyys heinäkuu 2019	17
Ennustetun taloukehityksen pysäyttäminen	18
Henkilöstöraportti	19
Investointiosan seuranta	22
Strategian seuranta	
Kuopion kaupungin strategian ja tavoitteiden seuranta	26
Liikelaitoksille asetettujen tavoitteiden seuranta	38
Konserniyhteisöille asetettujen sitovien tavoitteiden seuranta	39
Keskeisten tytäryhteisöjen johdon katsaukset	46
Käyttötalouden seuranta	
Elinvoima- ja konsernipalvelu	51
Kaupunkiympäristön palvelualue	55
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue	58
Kasvun ja oppimisen palvelualue	62
Perusturvan palvelualue	67
Terveystalouden palvelualue	72
Isäntäkuntapalvelut	76
Keskusvaalilautakunta	77
Tarkastuslautakunta	78
Tilakeskus	79
Pohjois-Savon pelastuslaitos	81
Liikelaitosten tilannekatsaukset	
Kuopion Vesi Liikelaitos	85
Kuntatekniikkaliikelaitos (Mestar)	87

Kuukausiseuranta ja toteumaennuste ELOKUU 2019

Kaupunginhallitus 23.9.2019

Ennuste elokuu 2019

Verotulojen ennakoidaan alittavan talousarvion 17,3 M€:lla. Suurimpana syynä ovat verohallinnon verokorttiuidistuksen ja tulorekisterin käyttöönottoon liittyvät ongelmat, joiden vuoksi kunnille jää tältä vuodelta tilittämättä kunnallisveroja noin 600 M€. Lopullisesti vaje korjaantuu vasta verotuksen valmistuessa kesästä 2020 alkaen.

Valtionosuustilitykset ovat noin 1,6 M€ talousarvioon merkittyä suuremmat. Maan hallituksen budjettiriihen yhteydessä päätettiin aikaistaa kunnille maksettava kertaluonteinen 237 M€:n valtionosuuksien lisäys ensi vuodelta tälle vuodelle. Ko. valtionosuuksien lisäystä ei ole huomioitu ennusteessa.

Käyttötalouden riskit liittyvät erikoissairaanhoidon. Vammais- ja vanhuspalveluiden sekä lapsiperhepalvelujen ostoihin varatut määrärahat ovat ylittymässä kasvaneen asiakasmäärän ja raskaamman palvelutarpeen myötä. Muut palvelualueet ovat toteutumassa talousarvion mukaisina.

Kaupungin vuoden 2019 tulosta rasittaa **sairaanhoidopiirin alijäämien kattaminen**. Kuopion kaupungilta on elokuussa laskutettu 3,9 M€:n osuus viime vuoden lopussa sairaanhoidopiirin taseessa olleesta alijäämästä. Peruspääoman suhteessa arvioituna katettavaa Kuopiolle jää edelleen 3,7 M€, joka sekin joudutaan kirjaamaan tulosvaikutteisesti vuodelle 2019 pakolliseksi menovaraukseksi tilinpäätökseen. Luku sisältyy jäljempänä olevaan ennustetaulukkoon.

Palvelualueiden ennusteiden ja päivittyneen verotuloarvion mukaan koko vuosi on toteutumassa selkeästi aiempia arvioita heikompana. **Alijäämä** kasvaa lähes -46 M€:oon (noin 26 M€). Merkittävimmät alijäämän kasvuun vaikuttavat tekijät ovat erikoissairaanhoidon toimintakatteen ylittyminen 11,5 M€:lla ja verotulojen alittuminen 17,3 M€:lla.

Vesiliikelaitoksen yhtiöittämiseen liittyvät omaisuusjärjestelyt, kun liiketoimintakauppa vuoden 2019 tilinpäätöksen yhteydessä toteutetaan, synnyttävät kaupungille arviolta 93 M€:n kirjanpidollisen myyntivoiton (ei rahaa).

Kaupungin lainamäärä vuoden 2019 lopussa ennustetaan olevan n. 26 M€ pienempi kuin talousarviossa, koska vuoden 2018 lopun lainamäärä jäi arvioitua pienemmäksi.

Talousskasvun ennakoidaan heikentyvän, korkojen arvioidaan pysyvän matalina ja kuluttajien ostovoiman hyvänä.

Rakentaminen jatkuu vilkkaana edelleen, mutta kasvu tasoittuu.

Työttömyys laskee edelleen. Työmarkkinatuen kuntaosuuden aleneminen on pysähtynyt, koska asiakaskunta on entistä vaikeammin työllistettäviä.

Työhyvinvointia ja työturvallisuutta edistävät toimenpiteet ja uudet toimintatavat ovat vaikuttaneet poissaolojen määrään vähentävästi.

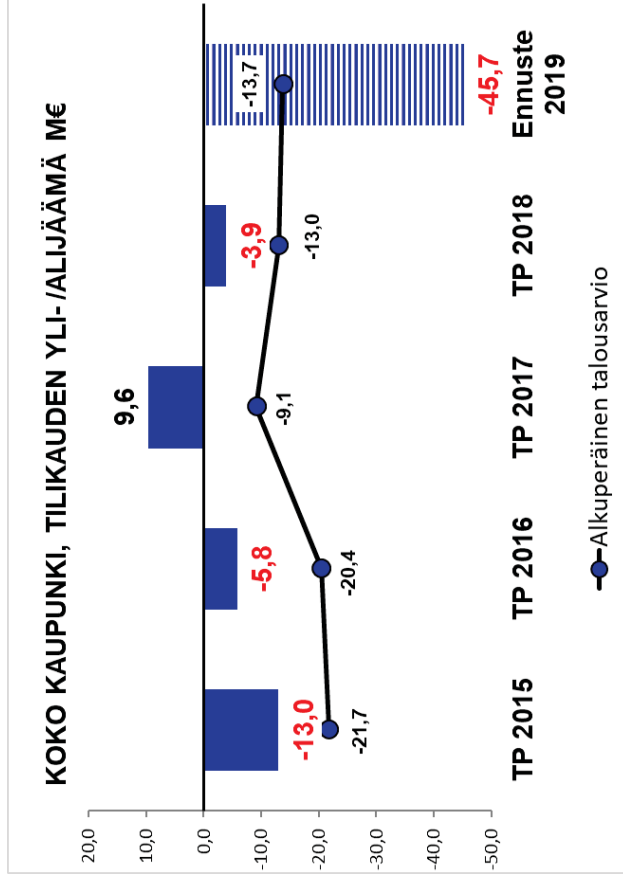
Palvelualueet 2019

	TA+TAMU 2019 M€	TPE 08-2019 M€	EROTUS (+) paremmin (-) huonommin
Elinvoima ja konsernipalvelu	-27,5	-26,8	0,7
Kaupunkiympäristön palvelualue	-1,7	0,6	2,2
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue	-38,3	-38,6	-0,3
Kasvun ja oppimisen palvelualue	-202,6	-202,6	0,0
Perusturvan palvelualue	-156,2	-159,9	-3,7
Terveystenhuollon palvelualue	-251,5	-264,3	-12,8
- josta erikoissairaanhoido	-169,8	-181,3	-11,5
Terveystenhuollon palvelualue ilman ESH	-81,7	-83,1	-1,4
Vaalit	-0,3	-0,2	0,1
Tarkastustoimi	-0,3	-0,3	0,0
Yleishallinto	-19,5	-22,4	-2,8
TOIMINTAKATE YDINKAUPUNKI	-697,8	-714,6	-16,7
Tilakeskus	32,2	31,3	-0,9
Kuopion Vesi	13,6	13,8	0,2
Muut taseyksiköt ja liikelaitokset yht	2,9	2,9	0,0
TOIMINTAKATE KOKO KAUPUNKI	-649,2	-666,6	-17,4

Toimintakatteen kasvuvauhti tammi-elokuussa koko kaupungin tasolla on 5,3 % verrattuna viime vuoden vastaavaan ajankohtaan. Useilla palvelualueilla kasvu on tätäkin suurempi. Kuntatalouden kehitysarviossa 2019 vuoden kasvuksi on arvioitu + 3,1 %.

Tilinpäätösennuste 2019

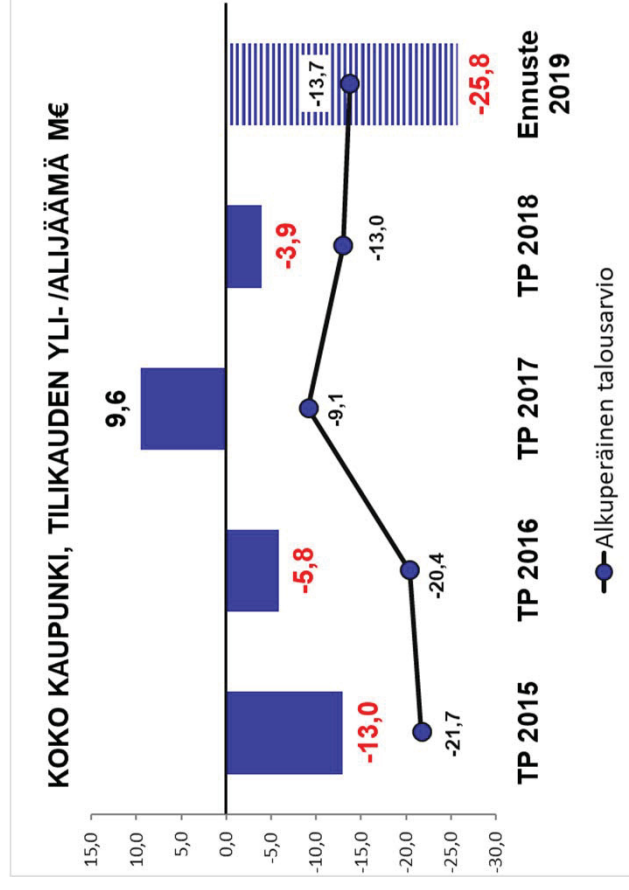
TULOSLASKELMA, koko kaupunki, M€			
	TA+TAMU 2019	Ennuste 2019	Erotus (+) paremmin (-) huonommin
Toimintatuotot	326,0	324,8	-1,2
Toimintakulut	-975,2	-991,4	-16,2
Toimintakate	-649,2	-666,6	-17,4
Verotulot	477,3	460,0	-17,3
Valtionosuudet	196,5	198,1	1,6
Rahoitustuotot ja -kulut	8,5	9,6	1,1
Vuosikate	33,1	1,1	-32,0
Poistot ja arvonalentumiset	-51,5	-51,4	0,0
Satunnaiset erät	4,5	4,5	0,0
Tilikauden tulos	-13,9	-45,8	-31,9
Tilinpäätöserät	0,2	0,2	0,0
Tilikauden yli-/alijäämä	-13,7	-45,7	-31,9

Tilinpäätösennuste 2019 / TEOREETTINEN MALLI

(Eliminoitu ulkoiset tekijät: Sairaanhoidopiiriin alijäämät 7,6 M€ ja verotulot 12 M€)

TULOSLASKELMA, koko kaupunki, M€			
	TA+TAMU 2019	Ennuste 2019	Erotus (+) paremmin (-) huonommin
Toimintatuotot	326,0	324,8	-1,2
Toimintakulut	-975,2	-983,8	-8,6
Toimintakate	-649,2	-659,0	-9,8
Verotulot	477,3	472,3	-5,0
Valtionosuudet	196,5	198,1	1,6
Rahoitustuotot ja -kulut	8,5	9,6	1,1
Vuosikate	33,1	21,0	-12,1
Poistot ja arvonalentumiset	-51,5	-51,4	0,0
Satunnaiset erät	4,5	4,5	0,0
Tilikauden tulos	-13,9	-25,9	-12,1
Tilinpäätöserät	0,2	0,2	0,0
Tilikauden yli-/alijäämä	-13,7	-25,8	-12,1

KUOPIO

Tilinpäätösennuste

RAHOITUSLASKELMA, koko kaupunki, M€			
	TA+TAMU 2019	Ennuste 2019	Erotus Ta / Ennuste (+)paremmin (-) huonommin
Vuosikate	33,1	1,1	-32,0
Satunnaiset erät	4,5	4,5	0,0
Tulorahoituksen korjauserät	-16,6	-11,8	4,8
Toiminnan rahavirta	21,0	-6,2	-27,2
Käyttöomaisuus investoinnit	-109,9	-97,2	12,7
Rahoitusosuudet inv. menoihin	2,1	2,4	0,2
Pys.vastaavien hyöd. luov. tulot	22,2	20,6	-1,6
Investointien rahavirta	-85,6	-74,2	11,4
Toiminnan ja investointien rahavirta	-64,6	-80,4	-15,8
Antolainauksen muutokset	1,0	5,0	4,0
Lainakannan muutokset	63,1	48,2	-14,9
Muut maksuvalmiuden muutokset	1,0	1,0	0,0
Rahoituksen rahavirta	65,1	54,2	-10,8
Vaikutus maksuvalmiuteen	0,5	-26,2	-26,7

Palvelualueet elokuu 2019

YLEISHALLINTO -2,8 M€

- Toimintakate-ennuste 2,8 M€ talousarviota heikompi, koska käyttöomaisuuden myyntivoittojen on arvioitu toteutuvan 2,9 M€ talousarviota pienempänä.

ELINVOIMA- JA KONSERNIPALVELU +0,7 M€

- Toimintakate-ennuste on 0,7 M€ parempi kuin talousarviossa. Yrityspalvelussa toimintakatteen ennustetaan olevan 0,3 milj. euroa, lisäksi kaupunginkansliassa sekä talous- ja omistajaohjauksessa kummassakin 0,1 M€ talousarviota parempi.

KAUPUNKIYMPÄRISTÖ 2,2 M€

- Salli-Allianssi päätetään kehitysvaiheeseen kevään aikana. Suunnittelua ja toteutusta jatketaan ilman allianssi-kumppaneita, kustannukset kirjautuvat suoraan investointikohteisiin. Tämä ei aiheuta muutoksia investointimäärärahoihin. Salli-Allianssin kustannusten ja laskutusten arvioidaan jäävän n. 2,3 milj. euroon, joka ei vaikuta nettotulokseen. Tulojen (-18 milj. €) ja menojen (-18 milj. €) osalta on tehty muutos käyttösuunnitelmaan.
- Toimintakatteen arvioidaan toteutuvan 2,2 M€ talousarviota parempana.

HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN -0,3 M€

- Kaupunginteatterin lipputulotavoitetta ei saavuteta. Musiikkikeskuksen toimintakulut ylittivät. Kuntolaakson pysäköintialueen vuokrat kirjataan liikuntapalveluille 1.9. lukien. Toisaalta säästöä syntyy liikuntapaikkapalveluiden vuokrakuluista (ylipainehallin valmistuminen viivästyy).

KASVU JA OPPIMINEN 0,0 M€

- Toimintakate-ennuste on talousarvion mukainen.

PERUSTURVA -3,7 M€

- Ennuste poikkeaa talousarvion tavoitteesta, koska kasvava asiakasmäärä vanhusten ja vammaisten palveluissa sekä lapsiperhepalveluissa lisäävät määräraharahatarvetta erityisesti asiakaspalvelujen ostojen osalta. Lisäksi omaishoitajien määrä on kasvanut vammaispalveluissa.
- Henkilötyövuodet ovat kehittyneet suunnitellusti.

TERVEYDENHUOLTO -12,8 M€ (sis. erikoissairaanhoido -11,6 M€)

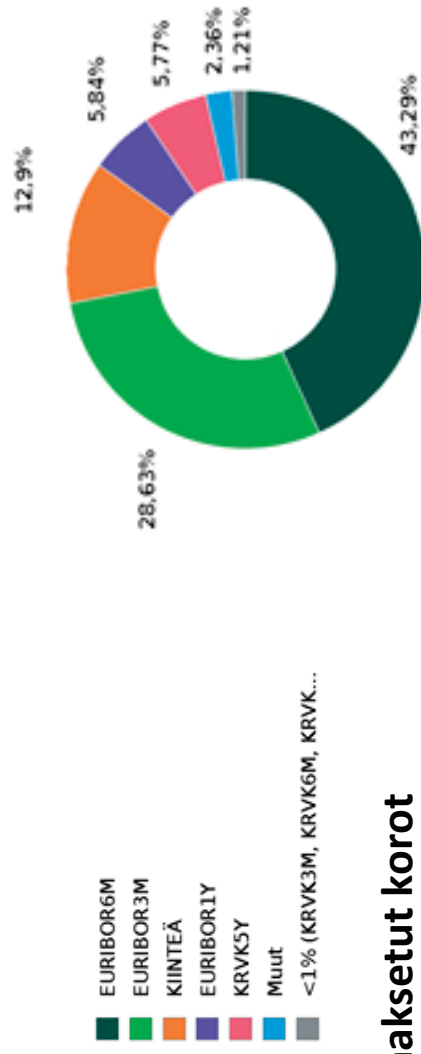
- Toimintakatteen arvioidaan ylittävän 12,8 M€ talousarviosta. Erikoissairaanhoidon ylitys on 11,5 M€, josta 7,6 M€ on sairaanhoitopiiriin alijäämien kattamista. Oman terveyspalvelun ylitys 1,3 M€, joka koostuu hoitotarvikkeista ja lääkkeistä sekä maksuttoman raskauden ehkäisyn kustannuksista.

LIIKELAITOKSET JA TASEYKSIKÖT (TILAKESKUS, PELASTUSLAITOS, KUOPION VESI, MESTAR)

- Tilakeskuksen toimintakate-ennuste on 0,9 M€ talousarviota heikompi, kun toimintatuotoissa käyttöomaisuuden myyntivoitot alittuvat talousarviosta ja kunnossapitomenot ylittävät talousarviosta. Kuopion Veden toimintakatteen ennustetaan toteutuvan 0,2 M€ talousarviota parempana. Muiden toimintakate-ennusteet ovat talousarvion mukaisia.

Lainakannan kehitys

Kuopion kaupungin lainakanta	Ennuste 31.12.2019	31.12.2018
Lainakanta, M €	396,3	343
Lainakanta €/as	3.340	2.890
Lainakannan kasvu 2018->2019, %	15,5 %	
Lainakannan suojausaste	53 %	66 %
Keskikorko (viimeiset 12 kuukautta)	0,89 %	1,13%

Pääoman lyhennykset ja jakson aikana maksetut korot

	1.1.2019-31.12.2019	1.1.2018-31.12.2018
Vuoden aikana maksettavat korot, M €	3,2	3,7
Vuoden aikana maksettavat lyhennykset, M €	51,7	89,2

Takausvastuut 31.8.2019

- Tytäryhteisöjen puolesta annettuja takauksia avoinna 220,8 M€ (2018: 226,6 M€)
 - Valtaosa vuokraloyhtiöiden ja Kuopion Energian lainoissa
- Muiden kuin tytäryhtiöiden puolesta annettuja takauksia avoinna 10 M€ (2018: 11 M€)
 - Mm. vesiosuuskuntia, vanhustenkotiyhdistyksiä ym.
- Kaupungilla yhteensä 230,9 M€ (2018: 237,7 M€) vastuut
 - Kaupungin lainakannan kanssa yhteenlaskettuna yli 600 M€
 - Takausvastuun realisoituessa lainanantaja perii maksamatta olevan pääoman kaupungilta, kirjataan luottotappioihin ja tuloslaskelmaan heikentämään tulosta
- Takauksista peritään takauspalkkioita
- Jatkossa on harkittava myös vastavakuuksien vaatimista ja takauksien antamista ylipäänsä harkittava entistä tarkemmin

Henkilötyövuosien kehitys

- Vuoden 2019 henkilötyövuosien kehitys on varauduttu kaupunkitasolla 88,5 htv:n kasvuun
- Tammi-elokuussa henkilötyövuosien määrä on kasvanut edellisen vuoden vastaavasta ajanjaksosta 46,4 htv, joka laskennallisesti vastaa 70 htv:n kasvua vuositasolla

Palvelualue	2019 htv	2018 htv	Muutos htv	Toteuma %
Muutos tammi - elokuu				
Keskusvaalilautakunta	0,4	0,2	0,2	
Tarkastustoimi	1,3	1,3	0,0	65 %
Yleishallinto	2,7	2,4	0,3	19 %
Elinvoima- ja konsernipalvelu	212,2	220,9	-8,7	59 %
Kaupunkiympäristön palvelualue	147,7	142,5	5,2	67 %
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue	265,0	272,5	-7,5	64 %
Kasvun ja oppimisen palvelualue	1642,3	1618,4	23,9	67 %
Perusturvan palvelualue	1036,7	1011,1	25,6	68 %
Terveydenhuollon palvelualue	591,8	580,7	11,1	68 %
Ydinkaupunki yhteensä	3900,1	3850,0	50,1	67 %
Liikelaikokset				
Kuopion Kuntatekniikan liikelaitos	144,2	149,5	-5,3	60 %
Kuopion Vesi liikelaitos	60,2	59,6	0,6	68 %
Liikelaikokset yhteensä	204,4	209,1	-4,7	62 %
Taseyksiköt				
Pohjois-Savon Pelastuslaitos	198,5	196,6	1,9	66 %
Isäntäkuntapalvelut	28,1	30,7	-2,6	62 %
Tilakeskus	32,9	31,2	1,7	66 %
Taseyksiköt yhteensä	259,5	258,5	1,0	66 %
Yhteensä	4364,0	4317,6	46,4	66 %
Lisäksi:				
Palkkatukityöllistettyjen htv	49,1	35,4	13,7	
Kesätyöntekijöiden htv	40,5	41,2	-0,7	
Oppisopimuskoulutus htv	12,3	7,2	5,1	
	101,9	83,8	18,1	

Sairauspoissaolojen ja työtapaturmien kehitys

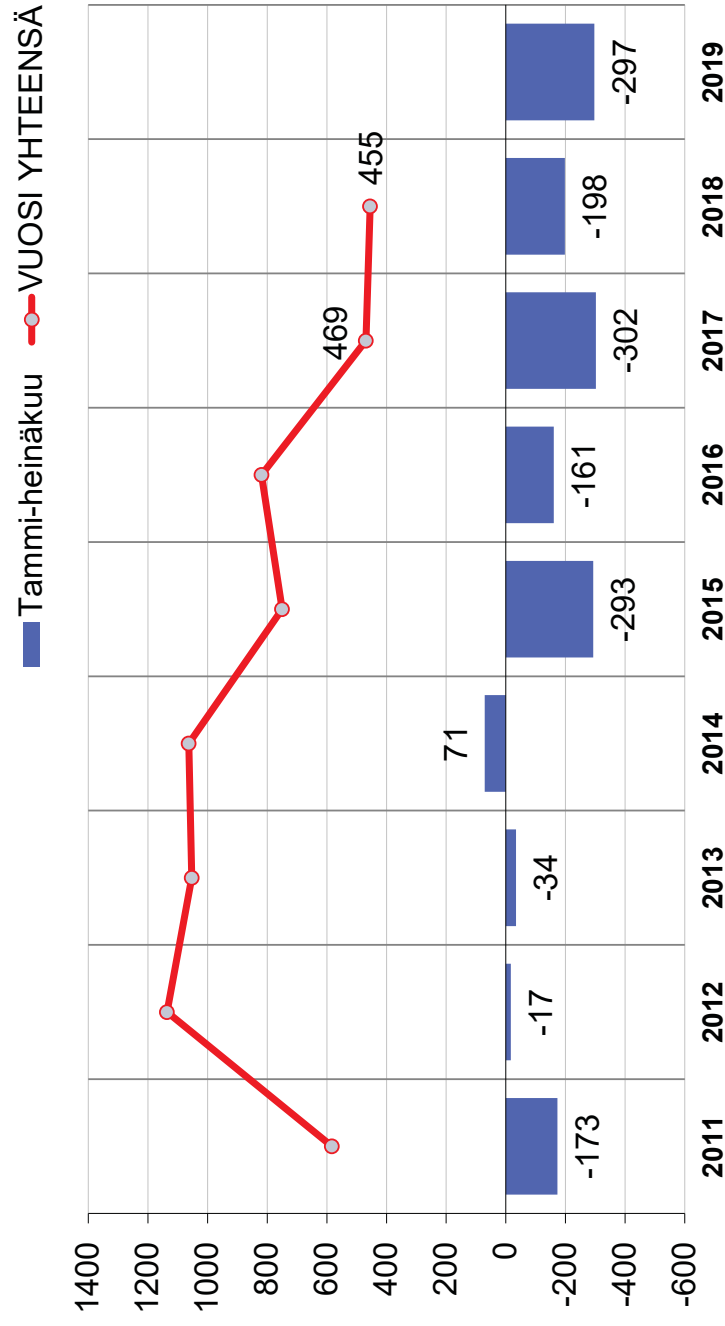
- Työhyvinvointia ja työturvallisuutta edistävät toimenpiteet ja uudet toimintatavat ovat vaikuttaneet poissaolojen määrään vähentävästi
- Sairauspoissaolot ja tapaturmapoissaolot ovat lähteneet laskuun
- Sairauspoissaolot ovat vähentyneet 0,3 pv/htv
- Tapaturmapoissaolot ovat vähentyneet 0,2 pv/htv

Palvelualue	SAIRAUSPOISSAOLOT			TAPATURMAPOISSAOLOT		
	2019	2018	Muutos	2019	2018	Muutos
Muutos tammi - elokuu kalenteripv/henkilötyövuosi	pv	pv	pv	pv	pv	pv
Yleishallinto		1,2	-1,2			
Elinvoima- ja konsernipalvelut	16,4	24,3	-7,9	2,4	2,3	0,1
Kaupunkiympäristön palvelualue	10,8	11,8	-1,0	0,0	0,5	-0,5
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue	11,7	10,4	1,3	0,1		0,1
Kasvun ja oppimisen palvelualue	15,3	15,1	0,2	0,3	0,7	-0,4
Perusturvan palvelualue	23,1	22,6	0,5	0,8	1,1	-0,3
Terveystenhuollon palvelualue	18,8	17,6	1,2	0,4	0,6	-0,2
Liikelaitokset						
Kuopion Kuntatekniikan liikelaitos	13,0	17,4	-4,4	2,1	1,6	0,5
Kuopion Vesi liikelaitos	6,7	16,5	-9,8	1,1	0,3	0,8
Taseyksiköt						
Pohjois-Savon Pelastuslaitos	16,0	15,5	0,5	1,3	1,7	-0,4
Isäntäkuntapalvelut	22,8	22,9	-0,1	0,5	0,1	0,4
Tilakeskus	11,3	10,9	0,4	2,2		2,2
Poissaolot keskim. kaupungissa	17,1	17,4	-0,3	0,7	0,9	-0,2

Väestönmuutos tammi-heinä 2019

Kuopion väestönmuutokset 2011 - 2019

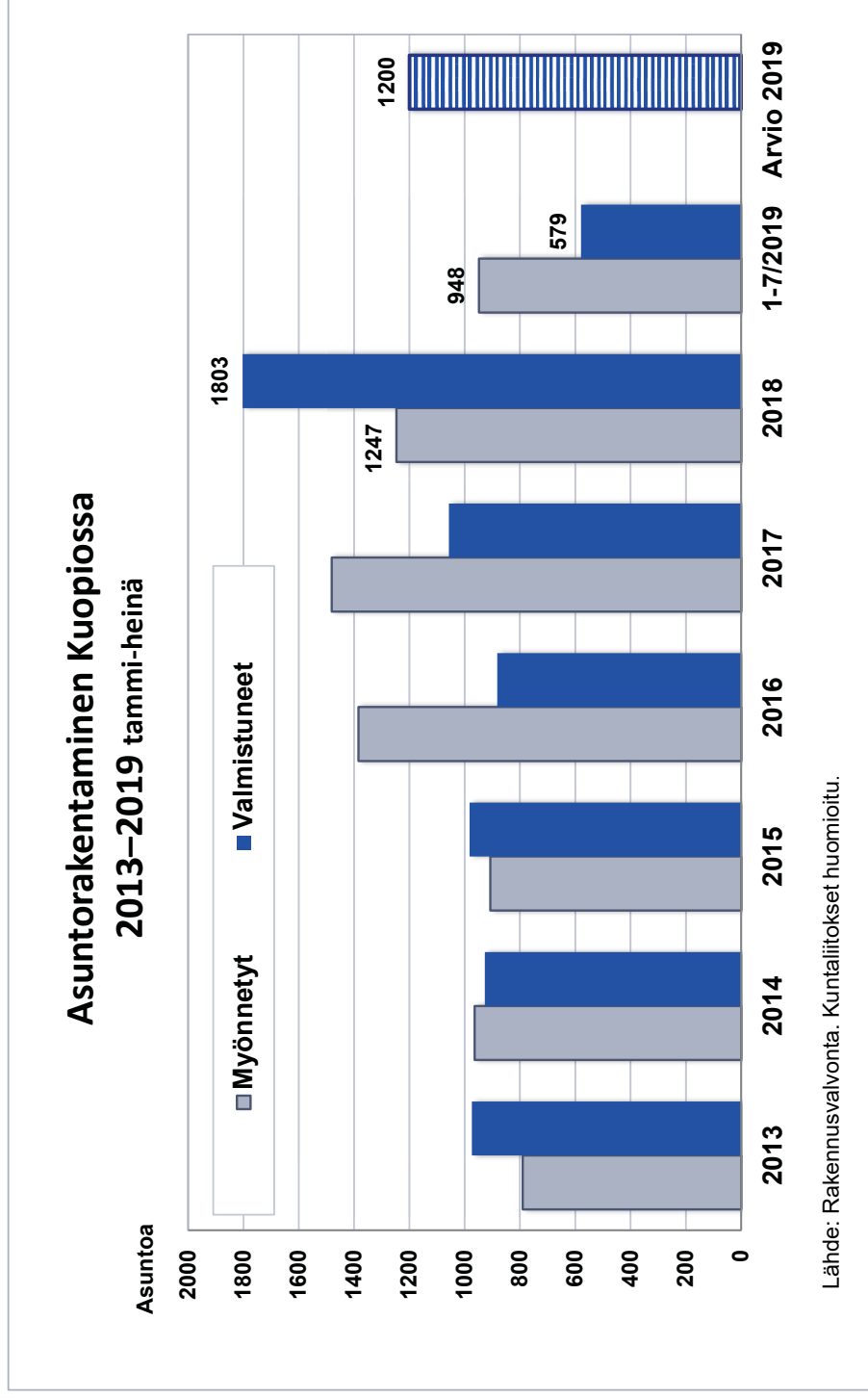

Lähde: Tilastokeskus

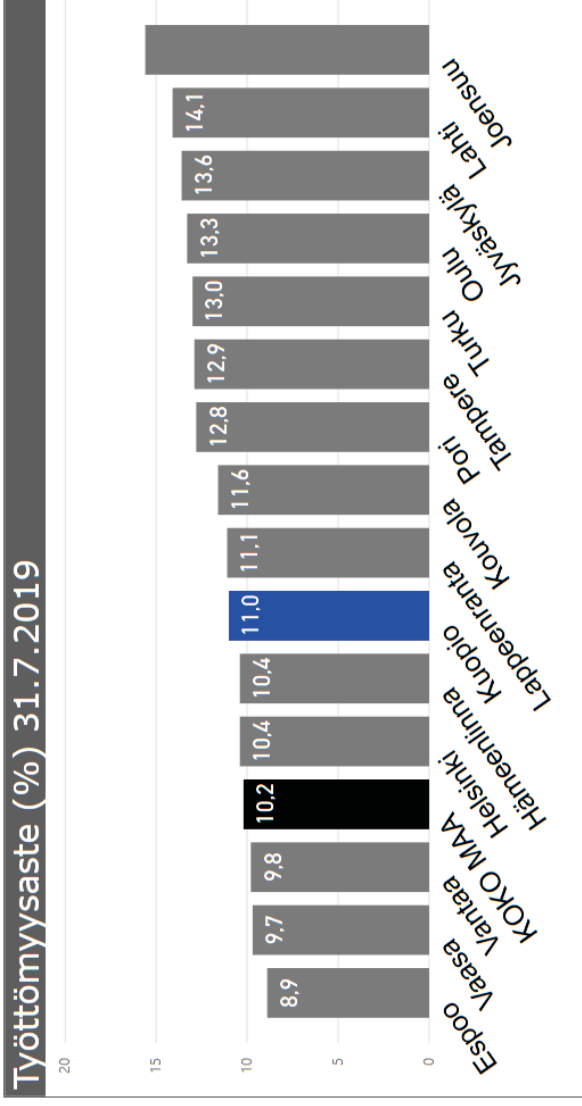
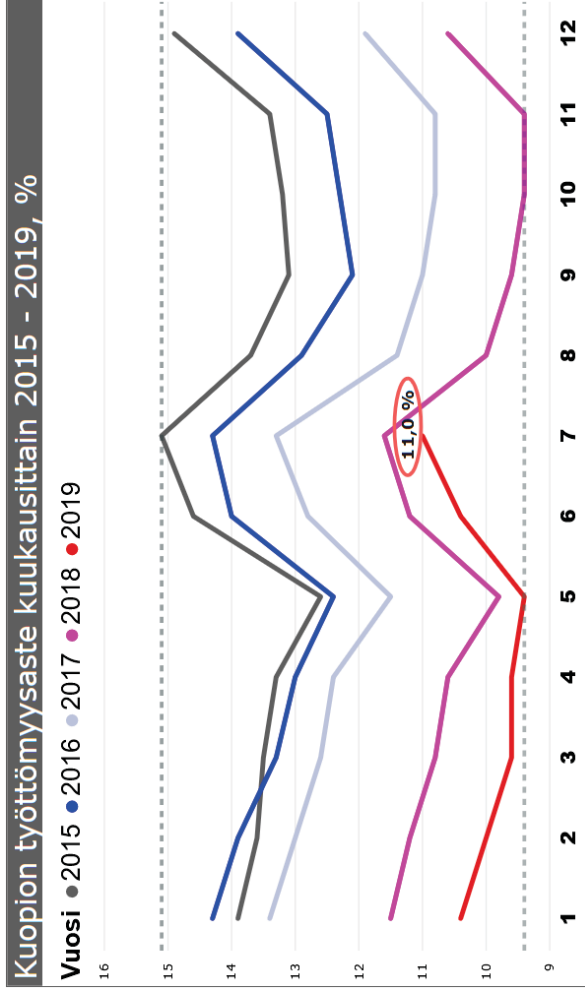
Kuopion väkiluku
31.12.2018
118 664

Tammi-heinäkuun 2019 väestönmuutos oli -297. Opiskelijoiden tulomuutto nostaa väkilukua syksyn kuukausina.

Asuntorakentaminen tammi-heinäkuu 2019

Työttömyys heinäkuu 2019

Kuopion heinäkuun työttömyysaste oli 11,0 %. Pitkäaikaistyöttömyys, yli 50-vuotiaiden ja alle 25-vuotiaiden työttömyys väheni edelleen.

Kuopion työttömyysaste oli matala vertailukaupunkien joukossa.

Ennustetun talouskehityksen pysäyttäminen

- Henkilöstömenoihin vaikuttaminen
 - Eläköitymisten hyödyntäminen
 - Vapaaehtoiset ratkaisut
 - Palvelujen rohkea uudistaminen ja palvelualueajat rikkovat toimintamallit
 - Hallinnon laajuuden ja toimintatapojen arviointi
- Ostopalvelusopimusten tarkistaminen, erityisesti tytäryhtiöiden ollessa kumppanina
- Omaisuuden myynti
- Omaisuuden tuottojen kasvattaminen, mm. osingot
- Päätösten peruminen, investointisuunnitelmat ja palvelujen laajentaminen jäihin

HENKILÖSTÖRAPORTTI OSAVUOSIKATSAUKSEEN

Henkilöstöjohtamisen painopistealueita ovat vuonna 2019 työhyvinvoinnin parantaminen, osaamisen vahvistaminen ja työturvallisuudesta huolehtiminen.

Työhyvinvoinnin parantaminen

Henkilöstön kehittämisen määrärahoihin on varattu 150 000 euron määräraha työhyvinvoinnin parantamiseen. Työhyvinvointisuunnitelmien rahoitushakemuksia saapui 90 kpl, yhteensä 613 575 €. Hakemukset käsiteltiin helmikuussa. Määrärahasta 31 500 € käytetään syyskuussa Kuopio-hallissa järjestettävän koko henkilöstön työhyvinvointitapahtuman järjestämiskuluihin ja 2 000 € työterveyshuollon järjestämän tupakoinnin lopettamisen tukiryhmän kuluihin. Loppu määräraha 116 500 € jaettiin 40 yksikön kesken ensisijaisesti sairauspoissaolojen perusteella.

Uusi työhyvinvointiasiantuntijan tehtävä täytettiin 1.1.2019 alkaen.

Työhyvinvointiparitoimintaan ja työyhteisöjen omaehtoiseen työhyvinvoinnin kehittämiseen panostetaan entistä enemmän. Työyhteisöjä on veloitettu laatimaan työhyvinvointisuunnitelmat ja pyydetty nimeämään oman yhteisön työhyvinvointipareja ja heille on järjestetty useita saman sisältöisiä koulutustilaisuuksia alkuvuoden aikana. Esimies voi käyttää työhyvinvointiparia ja työsuojeluvaltuutettua työtoiminnan suunnittelussa. Osallistamalla työntekijöitä työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden edistämiseen vahvistetaan sitoutumista työhyvinvoinnin parantamiseen omassa työyhteisössä. Esimerkiksi työyhteisöjen kehittämisiltapäivien yhteyteen on mahdollisuus yhdistää koko työyhteisön työhyvinvointia parantavaa työtoimintaa 3 tuntia 2 kertaa vuodessa. Suositus on, että työtoimintaan käytetään 13-15 euroa/työntekijä.

ESR- rahoitteinen 2,5 vuotinen työhyvinvointihanke ”Yhdessä työhyvinvointia – kokeilulla uusia toimintamalleja” käynnistyi 1.6.2018. Hanke toteutetaan yhdessä Siilinjärven kunnan kanssa. Hankkeen tavoitteena on mm. tuottaa kuntien käyttöön uusia työhyvinvointia parantavia toimintamalleja. Hankkeessa on kaksi kokeilukokonaisuutta: yksilöllisten ratkaisujen uudet toimintamallit ja työyhteisön uudet toimintamallit. Kokeilujen kohderyhmissä on koulujen, kotihoidon ja varhaiskasvatuksen työyksiköistä yhteensä 565 työntekijää. palveluntuottajat on kilpailutettu hankkeen aloituskyselyissä esille nousseiden tarpeiden pohjalta ja kohderyhmät ovat olleet mukana asiantuntijoiden valinnassa. Valittujen palveluntuottajien kanssa on solmittu puitesopimus, joka takaa kaikille Kuopion kaupungin työyksiköille mahdollisuuden hyödyntää asiantuntijoita. Ensimmäinen hankkeen toteutama uusi toimintamalli ”Korvaava työ” otettiin käyttöön 1.3.2019.

Sairaus- ja tapaturmapoissaolot

Tavoitteena on vähentää kaupungin sairauspoissaoloja 2 pv/htv (11,5 %) verrattuna vuoden 2018 toteumaan. Sairauspoissaolot vuonna 2018 olivat 17,4 pv/htv.

Kun verrataan viime vuoden vastaavaan ajankohtaan tammikuu-elokuun tilannetta, ovat sairauspoissaolot vähentyneet 0,3 pv/htv, ollen 17,1 pv/htv.

Maaliskuun alussa käyttöön otettua korvaavan työn mallia on käytetty maaliskuu - elokuun aikana 96 sairaustapauksessa yhteensä 1498 päivää. Etätyönä korvaavaa työtä on tehty 21 sairaustapauksessa yhteensä 147 päivää. Oman työyksikön sisällä on siirrytty korvaavaan työhön 94 tapauksessa yhteensä 986 päivää. Toiseen työyksikköön on siirrytty 13 sairaustapauksessa yhteensä 199 päivää. 10 tapauksessa työtä on tehty lyhennettynä työaikana 153 päivää. Korvaavaa työtä on hyödynnetty kaikilla palvelualueilla sekä pelastuslaitoksella.

Palvelualue Muutos tammi - elokuu kalenteripv/henkilötyövuosi	SAIRAUSPOISSAOLOT			TAPATURMAPOISSAOLOT		
	2019 pv	2018 pv	Muutos pv	2019 pv	2018 pv	Muutos pv
Yleishallinto		1,2	-1,2			
Elinvoima- ja konsernipalvelut	16,4	24,3	-7,9	2,4	2,3	0,1
Kaupunkiympäristön palvelualue	10,8	11,8	-1,0	0,0	0,5	-0,5
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue	11,7	10,4	1,3	0,1		0,1
Kasvun ja oppimisen palvelualue	15,3	15,1	0,2	0,3	0,7	-0,4
Perusturvan palvelualue	23,1	22,6	0,5	0,8	1,1	-0,3
Terveystieteiden palvelualue	18,8	17,6	1,2	0,4	0,6	-0,2
Liikelaitokset						
Kuopion Kuntatekniikan liikelaitos	13,0	17,4	-4,4	2,1	1,6	0,5
Kuopion Vesi liikelaitos	6,7	16,5	-9,8	1,1	0,3	0,8
Taseyksiköt						
Pohjois-Savon Pelastuslaitos	16,0	15,5	0,5	1,3	1,7	-0,4
Isäntäkuntapalvelut	22,8	22,9	-0,1	0,5	0,1	0,4
Tilakeskus	11,3	10,9	0,4	2,2		2,2
Poissaolot keskim. kaupungissa	17,1	17,4	-0,3	0,7	0,9	-0,2

Osaamisen vahvistaminen

Kevään 2019 aikana jäsennettiin Kuopion kaupungin henkilöstön kehittämisen toimintamalli näkyväksi. Keskitetty koulutusohjelma ja palvelualueiden omat substanssikoulutussuunnitelmat toteutuivat suunnitelmien mukaisesti. Kevään aikana keskityttiin erityisesti työyhteisökohtaisiin valmennuksiin ja käytössä olevien sähköisten järjestelmien käyttöosaamisen vahvistamiseen. Learn@work-hanke käynnistyi koko henkilöstöä koskevalla Ketteryksellä oppivan organisaation testillä ja metataitotestillä lähtötilanteen selvittämiseksi sekä hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden oppimisagenttien valmennuksella.

Kevään aikana valmistui kaupunkitasoinen aineisto sähköiseen perehdyttämisympäristöön INTROON. Myös palvelualuekohtaisia aineistoja on valmistumassa.

Vuoden ensimmäisessä esimiesseminaarissa aiheena oli viestintä ja kaupungin päivitetyn viestintäohjeen perehdyttäminen. Vuoden toisessa, kesäkuussa pidetyssä esimiesseminaarissa esittelyssä olivat Kuopio Way -ohjelma, esimieskyselyn tulokset, resurssiviisas Kuopio -ohjelma sekä Learn@work -hanke.

Työturvallisuudesta huolehtiminen

Wpro-työturvallisuusjärjestelmä otettiin Kuopiossa käyttöön 13.2.2019. Pääkäyttäjäksi palkattiin vuoden 2019 alusta työhyvinvointiasiantuntija. Wpro-työturvallisuussovelluksella tehdään työturvallisuusilmoitukset, kuten esimerkiksi läheltä piti, väkivalta, uhkatilanne, tapaturma ja muu turvallisuushavainto. Työturvallisuusilmoituksia tehtiin tammi-elokuun aikana 1231 kappaletta, joista tapaturmailmoituksia oli 234 kpl. Tapaturmailmoituksista ryhmässä: putoaminen, kaatuminen, kompastuminen, liukastuminen – ilmoituksia tehtiin 186 kappaletta. Liukastumisen ennalta ehkäisyä on pidetty aktiivisesti esillä ja aiheesta on työsuojeluvaltuutettujen toimesta tehty esimerkiksi opetusvideo ”kenkäratsia”.

Wpro-työturvallisuusohjelman käyttöönotto on onnistunut hyvin. Pääkäyttäjä on toiminut esimiesten teknisenä tukena ja on perehdyttänyt työyhteisöjä sovelluksen käyttöön. Työsuojeluvaltuutettujen aktiivinen rooli työturvallisuusohjelman jalkauttamisessa on ollut merkittävä.

Työn psykososiaalisen kuormituksen tunnistamiseksi on järjestetty työhyvinvointipareille koulutusta 17.-18.4.2019. Jatkossa työn psykososiaalisen kuormittumisen seuraaminen ja raportointi on nyt mahdollista Wpro-työturvallisuusohjelman avulla.

Ennakoiva henkilöstösuunnittelu

Henkilöstömäärän muutos tammi-elokuu 2019/2018

Palvelualue	2019	2018	Muutos	Toteuma
Muutos tammi - elokuu	htv	htv	htv	%
Keskusvaalilautakunta	0,4	0,2	0,2	
Tarkastustoimi	1,3	1,3	0,0	65 %
Yleishallinto	2,7	2,4	0,3	19 %
Elinvoima- ja konsernipalvelu	212,2	220,9	-8,7	59 %
Kaupunkiympäristön palvelualue	147,7	142,5	5,2	67 %
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue	265,0	272,5	-7,5	64 %
Kasvun ja oppimisen palvelualue	1642,3	1618,4	23,9	67 %
Perusturvan palvelualue	1036,7	1011,1	25,6	68 %
Terveystieteiden palvelualue	591,8	580,7	11,1	68 %
Ydinkaupunki yhteensä	3900,1	3850,0	50,1	67 %
Liikelaitokset				
Kuopion Kuntatekniikan liikelaitos	144,2	149,5	-5,3	60 %
Kuopion Vesi liikelaitos	60,2	59,6	0,6	68 %
Liikelaitokset yhteensä	204,4	209,1	-4,7	62 %
Taseyksiköt				
Pohjois-Savon Pelastuslaitos	198,5	196,6	1,9	66 %
Isäntäkuntapalvelut	28,1	30,7	-2,6	62 %
Tilakeskus	32,9	31,2	1,7	66 %
Taseyksiköt yhteensä	259,5	258,5	1,0	66 %
Yhteensä	4364,0	4317,6	46,4	66 %
Lisäksi:				
Palkkatukityöllistettyjen htv	49,1	35,4	13,7	
Kesätyöntekijöiden htv	40,5	41,2	-0,7	
Oppisopimuskoulutus htv	12,3	7,2	5,1	
	101,9	83,8	18,1	

Vuoden 2019 henkilöstösuunnitelmissa on varauduttu kaupunkitasolla 88,5 henkilötyövuoden kasvuun. Seurantajakson aikana henkilötyövuosien määrä on kasvanut edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna 46,4 henkilötyövuotta, joka laskennallisesti vastaa 69,6 henkilötyövuoden kasvua vuositasona. Henkilöstösuunnitelmien toteuma on 66 %.

Investointiosan seuranta 31.8.2019 ja ennuste vuodelle 2019

Investoinnit 1.000 €

		TA+TAMU 2019	TOT. 31.8.	TPE 2019
Atk-ohjelmat, projektit ja laitteet	Menot	-513	-181	-513
Maa- ja vesialueet	Myynnit	600	583	500
	Menot	-3 000	-670	-2 500
	Netto	-2 400	-86	-2 000
Yhdyskuntarakentaminen				
Lähiliikuntapaikat	Menot	-150	0	-150
Satamat	Menot	-4 580	-3 539	-4 600
Kunnallistekniikka	Rah.osuus	250	236	500
	Menot	-28 844	-11 193	-27 550
	Netto	-28 594	-10 957	-27 050
Yleiset alueet, puistot ja virkistysalueet	Menot	-3 305	-2 436	-2 000
Liikuntapaikat	Rah.osuus		80	80
	Menot	-4 080	-1 860	-4 200
	Netto	-4 080	-1 780	-4 120
Yhdyskuntarakentaminen	Tulot yht.	250	316	580
	Menot yht.	-40 959	-19 028	-38 500
	Netto	-40 709	-18 712	-37 920
Koneet ja kalusto				
Kaupunkirakennelautakunta	Menot	-50	-38	-60
Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta	Menot	-931	-321	-931
Kasvun ja oppimisen lautakunta	Menot	-1 870	-883	-1 870
Perusturva- ja terveyslautakunta	Menot	-799	-204	-799
	Menot yht.	-3 650	-1 445	-3 660
Muut aineelliset hyödykkeet	Menot	-50	-33	-50
Osakkeet ja osuudet	Tulot	1 625	2 463	2 500
	Menot	-500	-378	-500
	Netto	1 125	2 085	2 000
Ydinkaupungin investoinnit yhteensä	Tulot	2 475	3 362	3 580
	Menot	-48 672	-21 735	-45 723
	Netto	-46 197	-18 373	-42 143
Tilakeskus				
Talonrakennus	Koko hanke			
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue				
Savilahden uusi liikunta ja tapahtumakeskus	23 900	-5 200	-645	-1 200
Museon peruskorjaus ja laajennus	15 000	-10 400	-4 163	-10 400
Pääkirjaston korjaus- ja muutos	1 140	-680	-746	-880
Maaningan urheilu- ja liikuntatalon perusparannus	3 700	-2 500	-2 156	-2 250
Lippumäen uusi ylipainehalli ja huoltorakennus	3 700	-3 450	-2 081	-3 450
Lippumäen jäähallin muutos sisäliikuntatilaksi ja uimahallin peruskorjaus	3 400	-400	-4	-400
Keskuskentän uusi Areena *)	15 000	-600	0	-20
Väestösuojien peruskorjaukset	2 800	-200	0	-200
Yhteensä	68 640	-23 430	-9 795	-18 800

*) Suunnittelumääräraha 600.000 euroa voidaan ottaa käyttöön kaupunginhallituksen hyväksyttyä esisopimuksen operaattorin / vuokralaisen kanssa.

Vuokrasopimuksessa tulee soveltaa samaa vuokranmääräytymisperiaatetta kuin Jäähallin osalta.

Investoinnit 1.000 €
**TA+TAMU
2019**
TOT. 31.8.
TPE 2019
Toimisto yms. hallintorakennukset

Puijon tornin julkisivun rakenteelliset korjaukset	800	-750	-361	-750
KHS Kiinteistö Oy - Kevaman kiinteistö	0	0	-536	-536
Yhteensä	20 800	-750	-897	-1 286

Kasvun ja oppimisen palvelulaue (koulut ja nuorisotilat)

Läntisen maaseutualueen uusi koulu (ja päiväkoti)	7 800	-2 800	-1 459	-2 790
Niiralan koulun peruskorjaus koulu- ja päiväkotikäyttöön	6 200	-200	0	-100
Lumit, uusi musiikki- ja ilmaisutaidon lukio	21 000	-1 000	-403	-1 100
Koillisen-Kuopion kouluratkaisu	200	-200	0	-10
Pirtin koulun laajennus	3 300	-200	-5	-100
Yhteensä	100 950	-4 400	-1 867	-4 100

Kasvun ja oppimisen palvelulaue (päiväkodit)
Koko hanke

Kuikkalammen uusi päiväkoti (8 r)	8 400	-6 100	-3 497	-5 500
Läntisen maaseutualueen uusi päiväkoti (koulun yhteyteen)	1 200	-400	0	-310
Vehmersalmen päiväkoti (muutos)	1 500	-700	-76	-450
Kantakaupungin koillisen alueen uusi päiväkoti	5 500	-100	0	-30
Puijonlaakson uusi päiväkoti	4 000	-300	0	-10
Yhteensä	26 500	-7 600	-3 573	-6 300

Palo- ja pelastustoimi

Niisiän paloasema, uudisrakennus	3 100	-300	-7	-200
Yhteensä	3 100	-300	-7	-200

Kalusto- ja valmiussuunnitelmahankinnat

	600	-60		-60
--	-----	-----	--	-----

Pienet peruskorjauskohteet

	32 500	-8 620	-6 473	-8 750
--	--------	--------	--------	--------

Tulot

Kiinteistöjen myynti	Myynnit	3 410	1 084	1 300
Maaningan urheilu- ja liikuntatalo, OPM:n avustus	Rah.osuus		375	525
Museon peruskorjaus, OPM:n avustus	Rah.osuus	815	0	1 070
Lippumäen jäähallin muutos sisäliikuntatilaksi ja uimahallin peruskorjaus, OPM:n avustus	Rah.osuus	800	0	240
Tulot yhteensä		5 025	1 459	3 135

Tilakeskus yhteensä

Tulot	5 025	1 459	3 135
Menot	-45 160	-22 612	-39 496
Netto	-40 135	-21 153	-36 361

Pohjois-Savon aluepelastuslautakunta

Tulot	273	0	273
Menot	-1 776	-572	-1 776
Netto	-1 503	-572	-1 503

Kuopion Vesi Liikelaitos

Tulot			
Menot	-13 500	-4 077	-9 500
Netto	-13 500	-4 077	-9 500

Kuntatekniikkaliikelaitos

Tulot	20	0	20
Menot	-689	-410	-689
Netto	-669	-410	-669

Investoinnit yhteensä

Tulot	7 793	4 821	7 008
Menot	-109 797	-49 406	-97 184
Netto	-102 004	-44 585	-90 176

Maa- ja vesialueet

Maanhankintaa on jatkettu kaupungin tulevilla kasvualueilla. Neuvotteluiden kohteena ovat olleet mm. Vanu-vuoressa ja Ranta-Toivalassa sijaitsevat raakamaa-alueet. Menojen ennakoidaan toteutuvan arvioitua pienem-pinä. Tulojen ennakoidaan toteutuvan myös arvioitua pienempinä myytyjen kiinteistöjen tasearvojen alhaisesta tasosta johtuen.

Suurimmat yhdyskuntarakentamisen investoinnit:

Savilahti

Savilahden allianssissa ei siirrytty toteutusvaiheeseen valitun rakentajakumppanin kanssa. Toteutuksen suun-nittelua on jatkettu kehitysvaiheen allianssisopimuksen pohjalta. Työt on aloitettu verkostosiirroilla toukokuussa. Sarastuskaaren alueen rakentaminen on käynnissä. Hankkeelle varatuista määrärahoista suuri osa siirtyy tule-ville vuosille. Osalle määrärahasta on etsitty muita kohteita, joita on mahdollista aikaistaa.

Ydinkeskustan hankkeet

Museokadun ja Snellmanipuiston saneeraus on käynnissä. Kuninkaankadun saneeraus on toteutettu.

Katujen peruskorjaukset

Pajulahdentien saneeraus on valmis.

Täydennysrakentaminen

Puijonlaakson suunnittelua on jatkettu. Jynkän kohteet on viimeistelytöitä vaille valmiit. Mölymäen kohde on aloitettu.

Asuinalueiden uudisrakentaminen

Hiltulanlahden työt ovat jatkuneet koko vuoden. Kuikkalammen työt ovat käynnissä.

Puijoon liittyvät hankkeet

Kuluvalle vuodelle suunniteltu jalkapallokentän saneeraus ja laajentaminen jää toteutumatta Puijon alueen käyt-töselvitysten aiheuttaman viiveen takia. Puijon urheilulaakson alueella jatketaan reitteihin ja pysäköintiin liittyviä töitä. Mäkiin liittyviä huoltotöitä jatketaan, mm. vaijerihissin käyttökunnossa pitämiseen liittyvät työt on tehty. Pysäköintiin liittyvät työt on tehty.

Liikuntapaikat

Lippumäen tekojääradan viimeistelyt on tehty. Alueelle rakennettavan kuplahallin aiheuttamat siirtotyöt on tehty ja nykyisen tekonurmen siirtoon liittyvät järjestelyt on tehty. Heinjoella on jatkettu yhteisrakentamishank-keita alueen käyttäjien kanssa.

Yleiset alueet, ulkoilu-, virkistys- ja satama-alueet

Yleisten alueiden rakennustöitä on tehty.

Lähiliikuntapaikat

Julkulan Kiviniemenranta, hanke siirtyy näillä näkymillä vuodelle 2020.

Elinkeinoin liittyvät hankkeet

Matkustajasataman hanke on ollut työn alla koko vuoden ja se etenee suunnitellusti. Elinkeinoin liittyviä hankkeita on ollut työn alla kaksi kappaletta: Pieni Neulamäen hanke käynnistyi vuoden 2018 lopulla ja se on jatkunut koko vuoden suunnitellusti. Kumpusaarentien hanke on käynnissä. Finnpulpiin liittyviä hankkeita ei ole tekeillä.

Maaseututajamat

Niisiän katujen korjaukset ovat jatkuneet kesän aikana. Juankosken Paasikoskentien saneeraus on valmis ja Juicen torin saneeraus on tekeillä.

Talonrakennus / poikkeamat

Kiinteistöjen myynnit

Toteutuneita kauppvoja 2 kpl ja loppuvuodesta toteutuu 2 kpl, toteuma jää 2,1 milj. euroa alle budjetoidun.

Kuopion museon ja perusparannus ja laajennus

Opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen 26.2.2018 mukaan saadaan avustusta tänä vuonna 1,070 milj. euroa. Museon perusparannus ja laajennus valmistuvat vuonna 2020.

Maaningan urheilu- ja liikuntatalo

Opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen 6.6.2018 mukaan saamme avustusta 0,5 milj. euroa vuonna 2019. Rakennuksen peruskorjaus valmistui heinäkuussa 2019 ja tilojen käyttö alkoi elokuussa.

Savilahden liikunta- ja tapahtumakeskus

Louhintatöiden käynnistäminen on siirtynyt vuoteen 2020. Rakennushankkeen kustannuksen arvioidaan toteutuvan 4,0 milj. euroa talousarvioita pienempänä vuonna 2019.

Lippumäen ylipainehalli ja huoltorakennus

Ylipainehallin urakkasopimus on allekirjoitettu lokakuussa 2018. Rakennus valmistuu marraskuussa 2019.

Keskuskentän Areena

Neuvotteluissa mahdollisen operaattorin kanssa ei ole syntynyt sopimusta, joten hanke ei ole vielä käynnistynyt.

Puijon torni

Tornin julkisivun peruskorjaustyöt käynnistyivät kesän aikana ja valmistuvat syyskuun loppuun mennessä.

Läntisen maaseutualueen koulu ja päiväkot

Rakennustyöt käynnistyivät kesäkuussa entisen Kaislastenlahden koulun rakennusten purkamisella. Rakennustyöt etenevät suunnitellun mukaisesti ja se valmistuu vuoden 2020 loppuun mennessä.

Kuikkalammen päiväkot, Saaristokaupunki

Päiväkodin ja nuorisotilan rakennustyöt valmistuvat vuoden 2019 loppuun mennessä. Investointimenot arvioidaan alittuvan noin 1,2 milj. euroa. Kaupunginhallitus hyväksyi nuorisotilan lisäämisen päiväkotirakennukseen 12.3.2018 81§.

Vehmersalmen päiväkot (muutostyöt)

Suunnittelutyöt on aloitettu vuonna 2019 ja muutostyöt saadaan valmiiksi vuoden 2020 loppuun mennessä.

Kuopion kaupungin strategia

2019

1. KASVAVA KUOPIO

Kriittinen menestystekijä	Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite		Seuranta 31.8.	Vastuutaho
1.1. Kilpailukykyinen yrittäjyyssympäristö	työpaikkakehitys, lii- kevaihto, vienti ja palkkasumma	Yritykset saavat osaavaa työvoimaa. Edistetään opis- kelijoiden sitoutumista aluee- seen. Tarjotaan harjoittelu- ja kesätyöpaikkoja sekä koti- maisille että Kuopiossa opis- keville ulkomaalaisille opis- kelijoille. Edistetään työpe- räistä maahanmuuttoa ja ul- komaalaisten ammattiosaai- mien ja opiskelijoiden sitoutu- mista alueeseen.		(etenee suunnitellusti) Yrityksiä on autettu rekrytoinneissa Future Savo –hankkeen kautta jär- jestämällä mm. Olemisen vapaus –rekrykampanja. Muuttajapalvelujen kehittäminen on aloitettu. Ulkomaisten opiskelijoiden harjoittelu- ja kesätyöpaikkatilanteessa ei ole tapahtunut merkittävää edistymistä. Työperäisen maahanmuuton ja ulkomaalaisten osaajien sitoutumisen edistämistä on käsitelty sidosryh- mien kanssa kv-seminaarissa. Kuopio International Network -verkottu- mistapaamisia yrityksille ja kv-osaajille on järjestetty kuukausittain. Työpaikkoja 50 877 (2016), muutos +530 edelliseen vuoteen verrat- tuna. Kuopion yritysten liikevaihto kasvoi 9,1 % (1-5/2019) ja palkka- summa 9,6 % (1/2019) edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna.	Elinvoima- ja konsernipal- velut
	uudet yritykset, yri- tysystävällisyys	Yrityskanta kasvaa ja kehit- tyy. Kuopio säilyttää ase- mansa yritystysystävällisten kärkikaupunkien joukossa.		(etenee suunnitellusti) Alkavien yritysten North Savo Startup Fund -pääomasijoitusrahaston perustaminen on edennyt kilpailutusvaiheeseen. Business Kuopio – brändiä on kehitetty. Matkuksen logistiikka-alueen, Pienen Neulamäen laajennuksen, Hepo- mäen ja Kuopionlahden asemakaavoitus etenee. Pienen Neulamäkeen ja Kumpusaareen valmistuu vuoden aikana uusia yritystontteja. Tahkovuoren alueen suunnittelu edistyy. Uusia yrityksiä on syntynyt 630 (2018), muutos +124 (+24,5 %) edelli- seen vuoteen verrattuna. Alkuvuodesta 2019/Q1 uusia yrityksiä perus- tettu 177, muutos -8 yritystä edellisen vuoden vastaavaan aikaan ver- rattuna. Kuopio 6. yritysystävällisin yli 50 000 asukkaan kunnista v. 2018 (2. vuonna 2016).	Elinvoima- ja konsernipal- velut; Kaupunkiympäristön palvelualue
1.2. Vetovoimainen inno- vaatio- ja oppimisympä- ristö sekä laadukas kou- lutusketju	digitaalisen oppimis- ympäristön ja ope- tuksen määrä	Kuopiossa on digitaaliset koululaiset. Digitaalisuus edistyy perusopetuksessa ja lukioissa.		(etenee hitaasti tai osittain) Opetussuunnitelmaan kirjattu tavoite 1 laite / 2 oppilasta ei toteudu vuo- den 2019 aikana. Opettajien osaamistaso on noussut koulutuksen ja tutoropettajatoimin- nan avulla. Suurin osa opettajista osallistuu tutor- tai mentor-opettajan ohjaukseen osana opetustapahtumaa. 77 % perusopetuksen oppilaista käyttää digitaalisia välineitä ja materi- aaleja opiskelussa säännöllisesti.	Kasvun ja oppimisen pal- velualue

Kriittinen menestystekijä	Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Seuranta 31.8.	Vastuutaho
1.2. Vetovoimainen innovaatio- ja oppimisympäristö sekä laadukas koulutusketju	oppilaitosten hakijamäärä, tutkimus- ja kehittämisrahoitusrahoitus	Savilahden innovaatioympäristön synergia toimii ja tukee startup-toimintaa ja yritysten kansainvälistymistä.	 (etenee suunnitellusti) Osallistuttu Savilahden innovaatioympäristön kehittämistä edistäviin Business Center - ja Kuopio Health -hankkeisiin. Ingrow -palvelumallia on kehitetty. Yhteiskehittämistä ja start up -yritysten testiympäristönä toimimista on edistetty Kuopio Living Lab -hankkeen kautta. Savilahti-brändiä on vahvistettu aktiivisilla viestintä- ja markkinointitoimenpiteillä. Ensisijaisten hakijoiden määrät/aloituspaiikka ko. oppilaitoksen/koulutuksen osalta Kuopion toimipisteissä v. 2019: Itä-Suomen yliopisto 3,37 (3,26 v. 2018), Savonia ja HUMAK yht. 2,44 (2,77 v. 2018), ammatillinen koulutus 1,09 (1,00 v. 2018) ja lukiot 1,11 (1,14 v. 2018). T&k-menot 122,4 M€ v. 2017, muutos +13,8 M€ edelliseen vuoteen verrattuna.	Elinvoima- ja konsernipalvelut; Kaupunkiympäristön palvelualue; Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue
1.3. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	edunvalvonnan vaikuttavuus	Edunvalvonnan toimintamalli on uudistettu ja edunvalvontaa on terävöitetty.	 (etenee suunnitellusti) Edunvalvonnan toimintamallin uudistaminen etenee suunnitellusti. Edunvalvonnessa on tehty yhteistyötä. Vaikuttavuusviestinnän verkkoalustan toteuttaminen on aloitettu.	Elinvoima- ja konsernipalvelut
	muuttohalukkuustutkimus, saavutettavuus	Valtakunnalliset liikenne- ja kausit (itärata, vt5, vt9, lento-yhteydet) parantavat Kuopion liikenteellistä saavutettavuutta.	 (etenee suunnitellusti) Itäradan edunvalvontaan on osallistu yhdessä muiden itäisen Suomen kaupunkien kanssa. Lahden ja Jyväskylän kanssa vaikutettu kaupunkien mukaan ottamiseksi MAL-sopimusten piiriin. Vt 5:n Savilahden rampin suunnittelu ja Duoraideselvitys ovat käynnissä. Asemanseudun tunnelihanke etenee suunnitellusti. Matkaajanpolun rakennustyöt on aloitettu. Taloustutkimuksen mukaan Kuopio oli 5. kiinnostavin asuinalue v. 2018 (4. vuonna 2016).	Elinvoima- ja konsernipalvelut; Kaupunkiympäristön palvelualue
1.4. Rohkea kaupunkikehitys, elinvoimainen kaupunkikeskusta, monimuotoinen kaupunkikulttuuri	rakentamisen määrä, kaupunkikeskustan elinvoimallisuus	Kaupunkikeskustan elinvoima kasvaa (täydennysrakentaminen, tapahtumat ja kaupunkikulttuuri, liike-elämä jne.).	 (etenee suunnitellusti) Museon peruskorjaus- ja laajennushanke on edennyt suunnitellusti. Pääkirjaston toiminnalliset muutostyöt on aloitettu. Snellmanipuiston perusparantaminen jatkuu. Matkustajasataman rakentaminen etenee suunnitellusti. Kuntolaakson rakentaminen etenee suunnitellusti. Kuopionlahden, Tullinkulman Rengastalon ja Työnkulman asemakaavat etenevät.	Elinvoima- ja konsernipalvelut; Kaupunkiympäristön palvelualue; Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue

Kriittinen menestystekijä	Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Seuranta 31.8.	Vastuutaho
			JATKUU Kuninkaankadun, Museokadun, Hannes Kolehmainen kadun ja Suokadun rakennustyöt etenevät suunnitellusti. Torin ympäristön kehittäminen on käynnistetty. Kokeileville yrityksille on toteutettu tilapäisiä lupia. Pilotoitu matalan kynnyksen tuotantotukea yhteisöllisten kaupunkitahtumien järjestämisessä osana Kuopio Juhlili -kaupunkifestivaalia. Tuotettu Minna Canth AR-kierros keskustan alueelle. Tapahtumien arviointikriteeristön ja tukiperusteiden uudelleenmäärittely on käynnistetty. On myönnetty keskeiset tapahtumatuet (462 000 €) vuoden 2019 tapahtumille sekä tehty esityksiä uusien strategisesti merkittävien tapahtumien rahoittamisesta. Kaupunkikeskustan elinvoima on hieman heikentynyt. Elinvoimaluku oli 2,179 (2019) ja 2,229 (2018), muutos -2,38 %. Kuopiossa muutos on ollut keskimääräistä -7,60 %:a parempi. Tyhjiä liiketiloihin osuus on vähentynyt (5,99 % v. 2019 ja 6,85 v. 2018).	
1.4. Rohkea kaupunkikehitys, elinvoimainen kaupunkikeskusta, monimuotoinen kaupunkikulttuuri	rakentamisen määrä	Savilahden infrastruktuuriin (SALLI) toteutus on käynnissä	(etenee suunnitellusti) Savilahden alueen infran suunnittelu on käynnissä. Sarastuskaaren alueen rakennustyöt ovat käynnissä. Savilahdentien alueella tehdään siirtoja. Saatu EAKR-rahoitusta Savilahden logististen yhteyksien (moottoritieramppi) rahoitukseen 1 M€. Valmistettu Savilahden liikunta- ja tapahtumakeskuksen EU-hanketta syksyn hakuun.	Elinvoima- ja konsernivalvut; Kaupunkiympäristön palvelualue

2. HYVINVOIVA KUOPIO

Kriittinen menestystekijä	Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Seuranta 31.8.	Vastuutaho
2.1. Aktiivisuuteen innostava arki	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiskertoimet (ns.HYTE-mittarit)	Lasten ja nuorten liikkuminen on lisääntynyt ja on vähintään suositusten mukaista. Aktivoidaan lasten harrastamista. Tavoitteena on, että kaikilla lapsilla ja nuorilla on vähintään yksi harrastus. Tiivistetään kumppanuutta järjestöjen kanssa.	(etenee suunnitellusti) Kaikki peruskoulut ovat "Liikkuvia kouluja". Toiminnallisen pedagogiikan osuus kouluissa on kasvanut. Osa kouluista mukana koulumatkaliikku-mista edistävässä Fiksusti kouluun -hankkeessa. On järjestetty liikunnallista nuorisotyötä keskimäärin 10 h/vk eri alueilla. On osallistuttu liikuntayönteistä toimintakulttuurista varhaiskasvatuk-sessa edistävään Ilo kasvaa liikkuen -koulutukseen. Valtakunnallinen harrastuspassisovellus ei ole valmistunut. Harrastus-passin käyttöönotto siirtyy vuodelle 2020.	Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue; Kasvun ja oppimisen palvelualue

Kriittinen menestystekijä	Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Seuranta 31.8.	Vastuutaho
			<i>JATKU</i> Hyvinvointimarkkinointia ja -viestintää on kehitetty tuottamalla uusia viestintämateriaaleja (kuvat, videot, printti) Hyvinvoiva Kuopio 2030 -ohjelmaan liittyen. Uudet liikkuvakuopio.fi verkkosivut avautuvat syyskuussa 2019. Kirjastossa lisätty lasten aineiston osuutta ja valmistettu pääkirjaston lasten ja nuorten palveluiden siirtoa isompiin tiloihin. Kirjasto on mukana lukioiden lops-työssä. Maistuva koulu -hanke on saanut rahoituksen kouluikäisten ravitsemus- ja ruokakasvatuksen edistämiseksi ja Ruokakunta -hanke varhaiskasvatusta lasten lasten ruoka- ja ravitsemuskasvatukseen edistämiseksi. Kuopiolaisista 4. - 5. luokan oppilaista 80,2 % viettää aikaa jonkin harrastuksen parissa vähintään kerran viikossa. Kuopiolaisista 8. ja 9. luokan oppilaista 89,2 % harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa. (THL:n kouluterveyskysely 2017, mittareista ei tietoja muilta vuosilta). Kuopion HYTE-kerroin oli 72 (asteikko 0 – 100) v. 2018. Mittarista ei ole tietoja aiemmilta vuosilta.	
2.1. Aktiivisuuteen innostava arki	tilojen monikäyttöisyys ja käyttöaste	Kaupungin tilat, puistot ja alueet ovat helposti asukkaiden ja järjestöjen käytettävissä.	(etenee suunnitellusti) Tilojen helpokäyttöisyys on otettu huomioon uusien tilojen suunnittelussa ja peruskorjauskohteissa. Satama- ja venepaikkaohjelma sekä uimarantojen ja uimapaikkojen ohjelma ovat työn alla. Juankosken torin saneeraus on käynnissä. Moottorikelkkareittien virallistamista viedään eteenpäin. Puisto ja luontokohteiden tehostettu markkinointi on aloitettu.	Kaupunkiympäristön palvelualue; Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue; Kasvun ja oppimisen palvelualue; Tilakeskus
2.2. Varhainen tuki	kodin ulkopuolelle sijoitetut lapset, koulutuspaikan ulkopuolelle jääneet 17-24-vuotiaat	Varhainen tukeminen on sisäistetty kaikkeen toimintaan. Nuoret ja lapsiperheet saavat tarvitsemaansa varhaista ja avoimuuden tukea.	Kirjaston omatoimintakaisujen toimintaa ja turvallisuutta on kehitetty. (etenee suunnitellusti) Lapsiperheiden kotipalvelun ja perhetyön tuottamista omalla toimintana on tehostettu ja saatu asiakasparheiden jonotilannetta hallintaan. Lastensuojelussa on otettu käyttöön THL:n suosittama systeminen toimintamalli 1.3.2019 alkaen. Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman (LAPE) mukaisen toimintamallin pilotointi on aloitettu Saarijärvi-Mänttö alueella. Neuvolassa sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa sekä lasten kuntoutus- ja terapiapalveluissa on otettu käyttöön monitoimijainen työskentely- ja arviointimalli. Painopiste on varhaisessa tunnistamisessa ja tuessa sekä ennaltaehkäisevässä työssä.	Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue; Kasvun ja oppimisen palvelualue; Perusturvan palvelualue; Terveystieteiden palvelualue

Kriittinen menestystekijä	Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Seuranta 31.8.	Vastuutaho	
2.2. Varhainen tuki	kotona asuvien ikäihmisten osuus, vanhusten palveluasuntojen määrä, palveluasumista odottavien jonotusaika	Tuetaan ikäihmisten kotona pärjäämistä ja hyvää elämää. Ikäihmiset asuvat tarvettaan vastaavasti – tehostetun palveluasumisen tarjonta varmistetaan yhdessä kumppanien kanssa ja vauraudutaan tuleviin tarpeisiin. Vuonna 2019 toteutuu vähintään 75 uutta palveluasumista paikkaa. Palveluasumisen paikkojen määrä kasvaa.	(etenee suunnitellusti) Asumisen rakenteita (oma ja yksityinen tuotanto) ja tarpeita tuleville vuosille on kartoitettu ja linjattu. Yksityisten hoivayksiköiden käynnistymisen myötä palveluasumisen tarjonta on lisääntynyt. Tavoitellusta 75 uudesta paikasta noin puolet on toteutunut alkuvuoden aikana. Kotihoidon oman tuotannon asiakastuntien kasvu on ollut hitaampaa kuin aiempina vuosina. Virtuaali- ja palveluseteliasiakkaiden määrä on kasvanut. Kotihoidon kehitystyötä on jatkettu ottamalla käyttöön uusia turvateknologisia ratkaisuja. ARVI-kuntoutusprojekti on loppunut 31.5., jonka jälkeen ARVI-kuntoutus on jatkunut säännöllisenä toimintana. Kulttuuripalveluita (mm. kirjaston kirjoja, musiikkia, kansalaisopiston opetusta etäopetuksena) on viety ikäihmisten koteihin, palvelutaloihin ja sairaaloihin. Tuotettu omaishoitajien taidetoimintaa ja Kulttuurikahvila 60+-toimintaa. Järjestetty ikäihmisten kesätaapahtuma Kielonpäivä 4.6. Esteettömyys huomioitu katujen ja yleisten alueiden suunnittelussa. Bussipysäkkien esteettömyyttä ja saavutettavuutta selvitetään. Vanhan asuntokannan peruskorjaamista ja esteettömyyttä on edistetty. Vuonna 2019 valmistuu kuusi hissiä. Kotona asuvien 75 v. täyttäneiden osuus on laskenut, 92,7 % (2017) ja 93,9 % (2016).	JATKUJ Varhaiskasvatuksen erityisopetuksen uusi toimintamalli on otettu käyttöön. Käynnistetty positiivisen diskriminaation hanke (OKM). Kuopion lukioiden aloituspaikkoja on lisätty vuoden 2019 yhteisvalinnassa 22 paikalla Rekrytoitu erityisopettaja lukiopalveluihin. Lukioissa on nyt kaksi erityisopettajaa. Lukioiden opinto-ohjausta on tehostettu siirtämällä neljä opinto-ohjaajaa vuosityöaikaan. Kodin ulkopuolelle sijoitettujen 0-17-vuotiaiden osuus on pysynyt 2,1 %:ssa v. 2018 ja 2017. Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden 17-24-vuotiaiden osuus on vähentynyt; 5,1 % (2017) ja 5,5 % (2016).	Kaupunkiympäristön palvelualue; Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue; Perusturvan palvelualue; Terveystieteiden palvelualue; Tilakeskus

Kriittinen menestystekijä	Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite		Seuranta 31.8.	Vastuutaho
2.3. Työllistyminen ja toimeentulo	kesätyösetelin käyttö	Mahdollistetaan kaikille peruskoulun päättävälle kuopiolaisille nuorille työkokemuksen hankkiminen kesätyösetelin avulla.		(etenee suunnitellusti) Työllistämisyksikkö on jakanut kaikille yhdeksäsluokkalaisten keväällä 300 euron arvoiset kesätyösetelit ja ohjeistuksen sen käytöstä. Lisäksi heille on järjestetty perehdytystä työelämän pelisääntöihin. Elokuun loppuun mennessä kaupungille on tullut tieto 167 toteutuneesta palvelusetelin käytöstä.	Elinvoima- ja konserni-palvelut; Kaikki palvelu-alueet
	pitkäaikaistyöttömien määrä, nuorisotyöttömien määrä, työmarkkinatuen kuntaosuus, toimeentulotukea saavien osuus	Toteutetaan konsernitasoista työllisyyspolitiikkaa. Hyödynnetään sosiaalisia kriteerejä hankinnoissa. Pitkäaikaistyöttömien määrä vähenee ja työmarkkinatuen kuntaosuusmaksu pienenee.		(etenee suunnitellusti) Työllisyyspalvelujen yhteiskehittäminen on käynnistetty yhdessä TE-hallinnon kanssa Työllistymisen yhteispalvelu ASKEL –kehityshankkeen (ESR) kautta. Työllisyyttä edistävä, kumppanuuteen perustuva Taitopajat 2020 –hanke (ESR) on käynnistynyt 1.9.2019. Sosiaalisten hankintakriteerien käyttöä kilpailutuksissa on harjoitettu. Pitkäaikaistyöttömien määrä oli 1911 hlöä (7/2019), muutos -93 hlöä (-4,6 %) vastaavaan aikaan edellisenä vuonna. Nuorisotyöttömien määrä oli 1020 hlöä (7/2019), muutos -86 hlöä (-7,8 %) vastaavaan aikaan edellisenä vuonna. Työmarkkinatuen kuntaosuus oli 5 434 106 € (1-6/2019), muutos -362 479 € vastaavaan aikaan edellisenä vuonna. Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden 25 - 64-vuotiaiden osuus oli 3,6 % (2018), muutos +0,2 %-yksikköä edelliseen vuoteen verrattuna.	Elinvoima- ja konserni-palvelut; Kaikki palvelu-alueet
2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö	asukaspalautte, eri osallisuus- ja vaikutusvälineiden tarjonta ja käyttö lisäänty	Asukkaiden vaikuttamista ja osallistumista omassa elinympäristössä lisätään eri tavoin.		(etenee suunnitellusti) Uudet pitäjäraadit on valittu ja toiminta on käynnistynyt, järjestetty osallisuuskoulutusta ja lisätty pitäjäraatilaisten osallistamisen välineitä. Osuustoiminta palvelutuotannon ja aluekehittämisen väylänä Kuopion maaseutualueilla-hanke on käynnistynyt elokuussa. Hankkeessa selvitetään millaisia toimenpiteitä maaseutualueilla voidaan tehdä palvelujen parantamiseksi ja alueiden elinvoiman vahvistamiseksi. Verkkopohjaista kehittäjäyhteisöä pilotoidaan pitäjäraatila-alueilla. Asukkaiden vaikuttamista ja osallistamista on tehty laajasti kaikilla palvelualueilla, mm. järjestämällä yleisö- ja asukasilaisuuksia, työpajoja ja turvallisuuskahvila, toteuttamalla palaute- ja asiakastytytyväisyysselvityksiä, ottamalla käyttöön uusia palautejärjestelmiä sekä hyödyntämällä asiakasraateja ja –neuvostoja. Kohtaamoa ja sosiaalista mediaa palvelujen kehittämisessä.	Kaikki palvelualueet

Kriittinen menestystekijä	Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite		Seuranta 31.8.	Vastuutaho
2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö	sisäilmailmoitusten määrä, sisäilmakorjausten määrä	Huolehditaan kaupungin toimittajien turvallisuudesta ja terveellisyydestä.		(etenee suunnitellusti) Ajalla 1-8/2019 sisäilmailmoituksia tehty 92 kpl, joka on 15 % enemmän kuin vastaavana aikana v. 2018 (79 kpl). Sisäilmakorjauksiin on käytetty ajalla 1-8/2019 yhteensä 4,5 milj. €.	Kaikki palvelualueet, Tilakeskus

3. RESURSSIIVIAS KUOPIO

Kriittinen menestystekijä	Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite		Seuranta 31.8.	Vastuutaho
3.1. Viisas liikkuminen	kaupunkiliikenteen matkustajamäärä, pyöräilyn ja jalankulun osuus tehdyistä matkoista	Sähköavusteiset kaupunkipyörät otetaan käyttöön Kuopiossa keväällä 2019. Joukkoliikenteen matkustajamäärä kasvaa ja asiakastytyväisyys paranee.		(valmis) Kaupunkipyörät otettiin käyttöön 1.5.2019. Elokun alussa käyttäjiä oli ollut 5200 ja pyörien käyttöaste oli 6,3 käyttökertaa/pyörä/päivä. Joukkoliikenteen matkustajamäärä on kasvanut n. 9 % edelliseen vuoteen verrattuna ja asiakastytyväisyys parantunut (yli 4, max 5). Joukkoliikenteen sujuvuutta on parannettu liikennevalotiedulla. Joukkoliikenteen liikennevalotiedulla on parannettu joukkoliikenteen sujuvuutta. Viisaan liikkumisen hankkeen reaaliaikainen informaatiojärjestelmä on valmistunut.	Kaupunkiympäristön palvelualue
3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö	verkkokoulutusten osuus %, etäkouluisten osuus %	Edistetään etätyöskentelyä, verkko-opiskelua ja etäkouluksia.		(etenee suunnitellusti) Päivitetty uudet etätyöohjeet on otettu kaupunkitasoisesti käyttöön. Etätyösovimusten hallinnointi tapahtuu ESS7-järjestelmässä. Etätyömahdollisuutta on hyödynnetty laajasti tehtävissä, joihin se soveltuu. Etätyöskentelyä on edistetty mm. hankkimalla asianmukaisia välineitä etätyöskentelyyn ja –osallistumiseen ja perustamalla etätyöskentelypiste Vehmersalmen terveyskeskukseen. Etätyöskentely, Skype-kokoukset ja verkko-opiskelu ovat lisääntyneet. Microsoft Office 365 -pilvipalvelun käyttöönotto on siirtynyt kaupunkitasoisesti syksyyn.	Kaikki palvelualueet

Kriittinen menestystekijä	Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Seuranta 31.8.	Vastuutaho
3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö	jätteen määrä, rakentamisen jätteen hyödyntämisen osuus kaupungilla ja konserniyhtiöissä, %	Vähennetään jätteen määrää ja parannetaan jätteen hyötykäyttöä. Edistetään rakennusjätteiden hyödyntämistä. Parannetaan muovinkeräyksen palvelutasoa ja kampanjoidaan muovittomuuden puolesta (esim. kes-tokassikampanjalla).	(etenee suunnitellusti) Jätehuoltomääräyksin on tehty päivitykset, joilla laajennetaan muovipakkausten, lasipakkausten ja metallin erilliskeräystä kiinteistöissä. Jätetaksa on uudistettu ja sillä kannustetaan kierrätettävien hyötyjätteiden keräykseen. Kaupungin omien kiinteistöjen jätteiden lajittelumahdollisuuksien kehittäminen on käynnistetty. Maa-ainesten, kantojen ja risujen sekä kierrätysmateriaalien käyttöä on suunniteltu mm. allianssin yhteydessä sekä Kuopion Energian ja Jättekukon kanssa pidetyissä yhteispalaverissa. Purkukohteissa on tehty esipurkuja, joissa käyttökelpoinen materiaali kierrätetään ja purkujäte lajitellaan. Rakennustyömailla materiaalihukan osuuden minimointiin on kiinnitetty huomiota, rakennukset tehdään pääsääntöisesti säsuojien alla, jolloin materiaalien pilaantuminen ja jätteenmäärä vähenevät. Kirjasto vähentää muovijätettä ja vapauttaa resursseja muovittamattomuuskokeilussa, jossa aineistoa ei enää muoviteta. Kuopion jättekeskukselle toimitetun yhdyskuntajätteen määrä on vähentynyt 15 % edellisestä vuodesta (36 514 tonnia v. 2018). Kaikkien Jättekukon jätteiden hyödyntämistä oli 97 % ja rakennusjätteen 98,5 % v. 2018.	Kaupunkiympäristön palvelualue; Tilakeskus
	tilankäytön tehokkuus	Parannetaan tilojen monikäyttöisyyttä ja tehostetaan tilankäyttöä. Julkisten tilojen iltaikäyttö kerhotoimintaan yms. toimintaan.	(etenee suunnitellusti) Tilojen monikäyttöisyys ja toiminnallisuus sekä tilankäytön tehostaminen on otettu huomioon uusien tilojen hankesuunnittelussa, mm. pääkirjaston uusi lasten ja nuorten osasto, musiikkiosasto ja aikuisten osasto, uudet ja peruskorjattavat koulut ja päiväkodit, liikuntapaikat sekä uudet paloasemat. Koulujen salien, liikuntapaikkojen ja asukastupien tilapäinen ja vakioikäyttö on lisääntynyt. Koulujen luokkatilojen käyttö on vähäistä. Sote-tiloja käytetään enemmän liitoskuntien alueella.	Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue; Kasvun ja oppimisen palvelualue; Tilakeskus
3.3. Energiatehokkuus ja uusiutuva energia	kasviuonekaasupäästöt, aurinkoenergian ja muun uusiutuvan energian tuotantomäärä, MWh/v	Selvitetään uudisrakentamis- ja peruskorjauskohteissa uusiutuvan energian tuotanto- ja käyttömahdollisuudet sekä toteutetaan pilotteja.	(etenee suunnitellusti) Aurinkorinteen koululla on otettu käyttöön uusi aurinkovoimala. Kuikkalammen päiväkodin valmistuksen yhteydessä loppuvuonna 2019 tulee yksi aurinko- ja hybridilämmityskohde lisää. Maaninnan urheilu- ja liikuntatalolle on saatu käyttöön uusi maalämpökohde. Riistaveden palvelukeskukselle ja päiväkodille pilotoidaan lämmön kysyntäpousta yhteistyössä Kuopion Energian kanssa syksyllä 2019. Musiikkikeskuksen valolaitteiden muuttaminen energiaa säästäviksi led-valoiksi jatkuu. Kasviuonekaasupäästöjen määrä on vähentynyt. Päästöt yhteensä (kt CO₂-ekv) olivat 671,6 (v. 2017) ja 738,4 (v. 2016). Päästöt asukasta kohden (t CO₂-ekv/asukas) olivat 5,7 (v. 2017) ja 6,3 (v. 2016).	Tilakeskus

Kriittinen menestystekijä	Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Seuranta 31.8.	Vastuutaho
3.3. Energiatohokkuus ja uusiutuva energia	sähkö- ja kaasukäyttöisten ajoneuvojen osuus ajoneuvokannasta, %	Uusia ajoneuvoja hankittaessa tai leasing-palveluja ostettaessa selvitetään sähkö- tai biokaasuajoneuvojen hankintamahdollisuus ja – kustannukset (Koko konsernia koskeva periaatepäätös).	 (etenee suunnitellusti) Joukkoliikenteen käyttövoimaselvitys on tehty ja hyväksytty. Ensimmäisten sähköbussien käyttöönottoa valmistellaan vuosille 2021/2022. Sähkö-/hybridiautojen soveltuvuudesta kotihoitoon on tehty selvitys. Autojen korkea hinta ja latauspisteiden vähäisyys eivät mahdollista hankintaa tässä vaiheessa. Ajoneuvojen hankintaa koskevan kaupunkitasoisen ohjeistuksen laadinta on kesken. Ajoneuvojen hankintaan on olemassa kilpailutetut leasing-sopimukset. Sähköisten latauspisteiden tarve ja valmiudet huomioidaan rakennusten sähkösuunnittelussa. Liikennekäytössä 30.6.2019 olleiden muiden kuin bensini- tai dieselkäyttöisten henkilöautojen osuus Kuopiossa oli 0,71 % (401 autoa).	Elinvoima- ja konsernipalvelut; Kaupunkiympäristön palvelualue

4. UUDISTUVA KUOPIO

Kriittinen menestystekijä	Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Seuranta 31.8.	Vastuutaho
4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uutuva johtaminen	kokeilujen määrä, aloitteiden määrä, henkilöstökyselyt	Henkilöstön moniammatilliseen yhteistyöhön on kehitetty uusia malleja sähköisten työskentelyalustojen, kokeilujen ja henkilöstön ”kohaamojen” kautta.	 (etenee suunnitellusti) Microsoftin pilvipalvelu O365 on otettu asteittain käyttöön, kaupunkitoisesti syksyn aikana. O365 mahdollistaa henkilöstön sähköisten järjestelmien hyödyntämisen aiempaa paremmin. Hyödynnetty Skypea, Teamsia ja Adobe Connectia esim. kokouksiin ja kehittämistehtäviin osallistumisessa. Moniammatillista yhteistyötä edistävänä sähköisinä alustoina on käytetty Seinä -portaalia, Minna Canth AR-sovellutas, Liikkuvaa Kuopiota sekä pitäjäraatien käyttöönottamaa, asukkaiden osallistamisen mahdollistavaa sähköistä kanavaa Avidiä. Monitoimijainen pilotointi on alkanut Inklänmäen, Saarijärven ja Mänistön alueella. Pilotialueen henkilöstö on koulutettu keväällä 2019. Henkilöstön kehittämisaloitteita on tehty 1.8.2019 mennessä yhteensä 18 kpl (23 kpl v. 2018).	Kaikki palvelualueet

Kriittinen menestystekijä	Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite		Seuranta 31.8.	Vastuutaho
4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen	sairauspoissaolot, työtyytyväisyys, korvaavan työn malli käytössä	Henkilöstön työhyvinvointi on parantunut ja sairauspoissaolot ovat vähentyneet 2 henkilötyöpäivää/htv.		(etenee hitaasti tai osittain) Elokuun 2019 henkilöstöraportin mukaan ydinkaupungin sairauspoissaolot ovat keskimäärin 17,1 pv/htv (17,4 pv/htv 1-8/2018) ja tapaturmapoissaolot 0,7 pv/htv (0,9 pv/htv 1-8/2018). Korvaavan työn toimintamalli otettu käyttöön 1.3.2019. Työsuojelun toimintaohjelmaa ei ole päivitetty. Työhyvinvointisuunnitelmat on päivitetty ja ne käsitellään yksiköittäin työsuojelutoimikunnassa. Yhdessä työhyvinvointia – kokeiluilla uusia toimintamalleja – hankkeen toimintamallien pilotointi valituilla kouluilla sekä kotihoidon ja varhaiskasvatuksen yksiköissä on käynnissä. Työhyvinvointia on lisäksi pyritty parantamaan mm. tekemällä aktiivista yhteistyötä työterveyshuollon kanssa, järjestämällä työnohjausta ja työtoimintaa, osallistamalla henkilöstöä oman työn kehittämiseen ja toiminnan suunnitteluun, mahdollistamalla osa-aikatyön tekeminen, pilotimalla varahenkilöjärjestelmää, kiinnittämällä huomio ergonomiaan ja keuhonhoitoon, toteuttamalla työhyvinvointikyselyjä sekä ottamalla käyttöön uusia työhyvinvointia tukevia menetelmiä, kuten tiimimalli, työhyvinvointiparit, VinciLaAs sekä Innoduelin osallistava kysely- ja äänestystyökalu.	Kaikki palvelualueet
4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta	arvioinnin kattavuus	Kehitetään vaikutusten arviointia (yritysvaikutukset yms.).		(etenee suunnitellusti) Yritysvaikutusten arvioinnissa on tehty yhteistyötä tehty yrittäjäjärjestön ja kaupapakamarin kanssa. Uudet ohjeet yritysvaikutusten arviointiin on otettu käyttöön Kaupunkiympäristön palvelualueella. Järjestetty koulutuksia hankintojen ympäristövaikutuksista. Lapsivaikutusten arvioinnin kehittäminen etenee osana LAPE-työtä.	Kaikki palvelualueet
	uudet käytännöt/ toimintatavat/ kokeilut	Digitalisoidaan ja sujuvoitetaan palveluprosesseja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa.		(etenee suunnitellusti) Verkkokaupan ja kassajärjestelmän kilpailutus valmistunut, käyttöönotto ja pilotit (kirjasto, Kuopio –halli) käynnistyvät syksyllä. Intran uudistusprojekti etenee suunnitellusti. TapahtumaKuopio.fi-sivusto on avattu ja kokonaisuutta kehitetään yhtä aikaa Liikkuvakuopio.fi -sivuston kanssa. Yleiskaava on tehty tietomallipohjaiseksi. Niuvantien kevyen liikenteen väylä on suunniteltu tietomallipohjaisena. Paikkatietoja on hyödynnetty lupaprosesseissa. Ympäristöterveydenhuollossa on otettu käyttöön uusi tietojärjestelmä (VAE).	Kaikki palvelualueet

Kriittinen menestystekijä	Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite		Seuranta 31.8.	Vastuutaho
4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta				JATKUU ODA/Omaolo terveysterveyspalveluja (oirekyselyt) ollaan ottamassa käyttöön Nilsin terveysasemalla. Digihoitopolku on käytössä. Aikuisten kuntoutuspalveluissa kartoitettu virtuaalisen kuvayhteyden mahdollisuuksia, sovellusta ei otettu käyttöön. Lukuvuosisuunnitelman tilasto-osion tiedonkeruun automatisointi on toteutettu. Yläkouluun ilmoittautumista on sujuvoitettu. Laadullinen nuorisotoiminnan tilastointijärjestelmä Logbook on otettu käyttöön. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen digitalisointia on hidastanut henkilöstöressurssivaje, sähköisten päätösten käyttöönotto on viivästynyt. Kuopion kaupunginkirjasto aloittaa ministeriön rahoittaman digihankkeen vetämisen koko Savon alueella. Kirjaston e-aineistoja on lisätty ja monipuolistettu.	
uudistusten etene-	minen	Uudistetaan rakenteita ja toimintatapoja tavoitteena toiminnan taloudellisuus, tehokkuus ja vaikuttavuus, aktiivinen, uudistumis- ja osallistumiskykyinen henkilöstö sekä johdonmukainen ja määrätietoinen johtamistyö. Varmistetaan, että muutokset henkilöstön ja kuntalaisien kannalta sujuvat palvelutason kärsimättä.		(etenee suunnitellusti) Kuopio-konsernin muutoksia valmisteltu vuoden 2019 aikana. Konserniohje ja omistajapoliittiset linjaukset olivat valtuustokäsittelyssä 9.9.2019. Talousarvio- ja raportointiprosessia on kehitetty. Kuntatieto-ohjelmaan liittyvä projekti käynnistetty yhdessä Monetra Pohjois-Savo Oy:n ja sen asiakaskuntien kanssa. Työllisyyspalvelujen kehittämis- ja uudistamistyö etenee suunnitellusti. Uusi toimintakonsepti luodaan yhteistyössä TE-hallinnon kanssa. Rakennusvalvonnassa aloitettu asiakaspalvelu aulassa joka arkipäivä. Ympäristöterveysterveystieteen laskutusta kehitetty yhdessä Siilinjärven kanssa. Museo- ja kirjastopalveluissa valmistellaan yhteistyössä Tiedon ja tarinoiden korttelin toimintamallia. Varhaiskasvatuksessa on käynnistetty palvelukeskusten ja -ohjauksen suunnittelu. Maakunnallinen psykiatrian avohoidon selvitystyö käynnistyy syksyn aikana. Avustus- ja maksupolitiikan uudistus etenee suunnitellusti.	Kaikki palvelualueet

Kriittinen menestystekijä	Mittari	Valtuustoon nähden sitova tavoite		Seuranta 31.8.	Vastuutaho
4.3. Kestävä talous	lainamäärä €/asukas, lainanhoitokyy	Ns. sote-kiinteistöjen investointitarpeeseen haetaan kaupungin taseen ulkopuolisia ratkaisuja.		(etenee suunnitellusti) Tilakeskus on neuvotellut sekä yksityisen investoinnin että Niiralan Kulman kanssa mahdollisuudesta toimia sote-kiinteistöjen investoinnina.	Tilakeskus
	tilikauden tulos, toimintakateen kasvu%, toimintakulujen kasvu%	Toteutetaan strategian mukaista investointiohjelmää valtuuston hyväksymän talousarvion mukaisesti.		(etenee hitaasti tai osittain) Elokuun 2019 tilinpäätöksen mukaan lainamäärä/asukas tulee olemaan noin 3 340 €/asukas, joka on 451 €/asukas (+15,6 %) enemmän kuin v. 2018. Investointiohjelman toteutusta seurataan. Investointien vaihtoehtotarkasteluja on tehty. Investointien vaikutusta seuraavien vuosien käyttötalouden on ennakoitu v. 2020 talousarvion laadinnassa. SALLI-allianssin osalta on tehty muutoksia investointiohjelmaan. Koulujen ja lähipalveluskeskusten tarveselvitykset ja hankesuunnitelmat etenevät suunnitellusti: Hiltulanlahti on otettu käyttöön 1.8.2019, läntisen maaseutualueen koulu ja päiväkotit ovat toteuttamisvaiheessa, Hattula, Riihtavesi, Pirtti, Rajala ja Länsi-Puijo, Niirala, Pyörö meneillään. Kuikkalammen päiväkotit ja nuorisotilat valmistuvat vuoden 2019 lopussa. (etenee hitaasti tai osittain) Elokuun 2019 tilinpäätöksen mukaan ydinkaupungin tulos tulee olemaan 46,7 M€ alijäämäinen, mikä on 31,3 M€ talousarviota heikompi tulos. Koko kaupungin tulos tulee ennusteen mukaan olemaan 45,7 M€ alijäämäinen, mikä on 31,9 M€ talousarviota heikompi tulos.	Kaikki palvelualueet

Liikelaitoksille asetetut sitovat tavoitteet

Kaikkia liikelaitoksia koskevaksi valtuustoon nähden sitovaksi tavoitteeksi asetetaan:

- 1) resurssiviisas toimintatapa ja toimintatavan mahdollistaminen muille
- 2) osallistuminen pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseen ja ennaltaehkäisyyn
- 3) työhyvinvoinnin parantaminen (mittarina sairauspoissaolojen väheneminen)

Näiden tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan yhteisöjen johdon katsauksessa.

Liikelaitos	Mittari	Tavoite 2019	Toteuma 31.8.
Kuopion Vesi Liikelaitos	Vuosikate / poistot, %	Vuosikate kattaa poistot	Vuosikate 7,9 milj. euroa, poistot 5,7 milj. euroa. Tilinpäätösennusteen mukaan tavoite saavutetaan.
	Korvaus peruspääomasta	3 780 000 euroa	2 520 000 euroa, ennuste tavoitteen mukainen.
	Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	4 000 000 euroa	Pitkäaikaisia lainoja ei nosteta lainkaan tilinpäätösennusteen mukaan, koska investoinnit toteutuvat 4 000 000 euroa pienempinä kuin talousarviossa.
	Pitkäaikaisten lainojen lyhennys kunnalle	987 000 euroa	Lyhennykset 547 000 euroa, ennuste tavoitteen mukainen.
	Nettoinvestoinnit	13 500 000 euroa	Nettoinvestoinnit 4 077 000 euroa, ennuste 9 500 000 euroa. Verkostoinvestoinnit eivät toteudu suunnitellusti.
Kuopion Kuntateknikkaliikelaitos Mestar	Vuosikate / poistot, %	Vuosikate kattaa poistot	Vuosikate 0,4 milj. euroa, poistot 0,6 milj. euroa. Tilinpäätösennusteen mukaan tavoite saavutetaan.
	Korvaus peruspääomasta	255 000 euroa	170 000 euroa, ennuste tavoitteen mukainen.
	Nettoinvestoinnit	669 000 euroa	410 000 euroa, ennuste tavoitteen mukainen.

Konserniyhteisöille asetetut tavoitteet 2019

Kaikkien konserniyhteisöjen tulee omalla toiminnallaan tukea kaupungin strategian toteutusta.

Kaikkia konserniyhteisöjä koskee seuraavat yhteiset tavoitteet:

- Kuopion kaupungin työllisyyden parantaminen
- resurssiviisaus ja kiertotalouden toimintaperiaatteiden toteuttaminen.

Tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan johdon katsauksessa.

Kuopion Energia Oy konserni

Tehtävä: Sähkön ja kaukolämmön myynti, sähkön ja lämmön tuotanto sekä sähkön siirto

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 100 %

Liikevaihtoarvio 2019: 70 M€

Henkilöstömäärän arvio 2019: 150

Mittari	Tavoite 2019	Toteuma 31.8.
Alueen kaukolämmityksen kannattavuusselvityksen raja-arvo	Uusien pientaloalueiden liittymisaste on vähintään kullekin alueelle tehdyn kannattavuusselvityksen raja-arvon mukainen.	Hiltulanlahti, tavoite >75 %. Toteutuma 75 % (60 kpl kaukolämmössä, 20 kpl maalämmössä).
Kaukojäähdytyslaitoksen käyttöönotto Savilahti – Harjula -alueella keväällä 2020	Kaukojäähdytyslaitoksen rakentamisen vaatimat maanrakennus- ja rakennustyöt valmistuvat. Prosessilaitteiden asennukset loppusuoralla. Vesistöputken asennus huhtitoukokuussa.	Rakentaminen myöhässä n. 12 vkoa. Rakennus sisältä ja ulkoa pääosin valmis. Prosessiasennukset käynnissä. Vesistöputken asennuksen valmistelut käynnissä.
Fennovoima Oy:n osakeomistus	Fennovoima Oy:n osakeomistuksesta luovutaan.	Osakkeet ovat aktiivisessa myynnissä.
Keskijänniteverkon kaapelointiasteen kehitys	Kuopion Sähköverkko Oy:n toimitusvarmuusinvestointien toteuttaminen siten, että vuoden 2019 loppuun mennessä kaapelointiaste keskijänniteverkossa on 82% (2017 toteuma 79%, 2018 tavoite 78,5 %). Kaapelointiasteen kokonaistavoite on 90 % ja asemakaava-alueella 100 %.	Toimitusvarmuusinvestoinnit ovat toteutuneet etupainotteisesti. Kaapelointiaste on elokuun lopussa 82 %.
Sopeutussuunnitelma ja -aikataulu laadittu ja toimenpiteitä aloitettu vuoden 2019 aikana.	Kuopion Energian toiminnan tehokkuuden ja jatkuvuuden varmistaminen uudelleenorganisoidumalla sähkökaupan siirryttyä erilliseen yhteisyritykseen.	Väreen toiminnan aloituksen avustaminen on onnistunut hyvin: asiakastietojen ja -sopimusten konversio, laskutuksessa ja asiakaspalvelussa avustaminen jatkuu koko vuoden. Yhteisestä palvelukeskuksesta sovittu Savon Voiman kanssa järjestelmäkustannussäästöjen saamiseksi ja palvelun laadun turvaamiseksi. Useita liiketoimintojen yhteisiä prosesseja on tunnistettu ja niitä on kehitetty tehokkuuden aikaansaamiseksi.

Mittari	Tavoite 2019	Toteuma 31.8.
Sähkön toimitusvarmuuden parantaminen valtakunnan verkon häiriötilanteissa.	Selvitetään saarekkeessa toimimisen edellytykset kantaverkon häiriötilanteessa. Yhteisprojekti eri osapuolien kanssa.	Projekti etenee suunnitelman mukaan.
Tilavuudeltaan 15 000 kuution kaukolämpöakun rakentaminen. Rakentaminen aloitetaan keväällä 2019 ja akku käytössä vuoden 2019 loppuun mennessä. Projekti toteutetaan budjetissa ja aikataulussa.	Kaukolämmön toimitusvarmuuden parantaminen ja sähköntuotannon tuloksen optimointi (sähköntuotannon ajoittaminen vuorokauden edullisimpiin tunteihin) sähkömarkkinoilla.	Projekti etenee suunnitelmien mukaan. Budjetti ylittyy noin 10%.
Tilikauden tulos- ja luottokelpoisuuden varmistava omavaraisuusaste.	Vähintään budjetin mukainen tulos ja omavaraisuusaste.	Konsernin vuoden lopun liikevoittoennuste ylittää budjetin 3,7 miljoonaa euroa. Konsernin omavaraisuusaste on 27,2 % (8/2018 24,7 %). Yhtiö tavoittelee 40%:n omavaraisuutta vuoteen 2023 mennessä.
Tulorahoitus kattaa rahoituskustannukset ja Energiakonsernin tulos mahdollistaa pääoman palautuksen ja osingonjaon omistajalle.	Tuloutus omistajalle korkoina, pääoman palautuksena ja osinkoina vähintään yhteensä 9 milj. euroa. Lähtökohtaisesti yhtiön edellytetään jakavan osinkoa puolet tilikauden voitostaan. Omistajan kanssa sovitaan yhdessä osingonmaksupolitiikasta siten, että se turvaa myös yhtiön oman pääoman säilymisen.	Sovitun mukaisesti omistajalle on maksettu 1,6 miljoonaa euroa pääomapalautuksena. Lisäksi osinkoina maksettiin vuoden 2018 tuloksesta 0,5 miljoonaa euroa. Myös ensimmäiseen yhtiöittämiseen otetusta lainasta maksetaan lyhennystä 4,0 miljoonaa euroa. Korkotuloutuksen tavoitemäärä 7,0 miljoonaa euroa on saavutettavissa. Osingonmaksun mahdollisuus selvitetään yhdessä omistajan kanssa.

Istekki Oy

Tehtävä: ICT-tukipalvelujen tuottaminen Kuopion kaupungille, Pohjois-Savon Sairaanhoidopiirille ja Pirkanmaan Sairaanhoidopiirille.

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 32 %

Liikevaihtoarvio 2019: 120 M€

Henkilöstömäärän arvio 2019: 600

Mittari	Tavoite 2019	Toteuma 31.8.
Henkilöstötyytyväisyys	Henkilöstötyytyväisyyden vahvistaminen tasolle, joka takaa Istekin kyvyn kilpailla osajista ICMT-henkilöstömarkkinoilla.	Istekin henkilöstötutkimus toteutetaan 1.10.-15.10.2019. Istekin avoimet työpaikat ovat kiinnostaneet asiantuntijoita laajasti.

Mittari	Tavoite 2019	Toteuma 31.8.
Asiakaspohjan vahvistuminen	Istekin roolin säilyminen ja vahvistuminen vähintään kolmen maakunnan alueella sekä kunta- että sote -asiakkuuksissa.	Istekin rooli on säilynyt ja vahvistunut kolmen maakunnan alueella ja Itä-Suomen yliopisto on tullut uudeksi omistajaksi.
Asiakas- ja loppukäyttäjätyytyväisyyden arviointitulokset	Kuntapalveluissa asiakastyytyväisyys on parantunut vuoden 2018 tasosta.	Istekin asiakastyytyväisyystutkimus tehdään loppuvuodesta 2019.
Palvelujen laadun arviointitulokset	Tuotamme sovittuja palvelutasoja asiakkaillemme.	Olemme tuottaneet sovittuja palvelutasoja asiakkaillemme.
Tilikauden tulos ja maksettu osinko	Tilikauden liikevoitto liikevaihdosta >1 %. Lähtökohtaisesti yhtiön edellytetään jakavan osinkoa puolet tilikauden voitostaan.	Liikevoitto 31.8.2019 1,2% eli tavoitetasossa. Tilikauden tuloksesta 2018 on jaettu puolet osinkona omistajille vuonna 2019.

Kiinteistö-KYS Oy

Tehtävä: Asuntojen rakennuttaminen, omistaminen ja hallinta sekä niiden vuokraaminen ensisijaisesti KYS:n ja Kuopion kaupungin työntekijöille sekä elinkeinopoliittisin perustein.

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 51,1 %, Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriin ky 48,8 %, Suomen aivotutkimus- ja kuntoutussäätiö 0,1 %

Liikevaihtoarvio 2019: 9,5 M€

Henkilöstömäärän arvio 2019: 7

Mittari	Tavoite 2019	Toteuma 31.8.
Asuntokannan käyttöaste	99 % (99,89 %/2017)	99,44 %
Asuntojen peruskorjaus	Toteutetaan peruskorjausohjelman mukaisesti.	Kyllä
Rahoitustulos vähennettynä lainan lyhennyksillä ja peruskorjausinvestointien omarahoitusosuudella.	Tunnusluku on positiivinen.	Ei toteutunut, tunnusluku -256 560,49€
Tilikauden tulos	Positiivinen tilikauden tulos.	Asuinalovarauksen jälkeen pyrimme 0€ tulokseen, liikevoitto ennen tilinpäätössiirtoja tulee olemaan 1,44M€.
Asuinneliövelka €/asm ²	Enintään 708 €/asm ² (570 €/asm ² /2017)	Toteuma 31.8.2019 oli 542,13 €/asm ²
Omarahoitusosuus perusparannusinvestoinnissa (% perusparannusten kokonaiskustannuksista)	100 %	Peruskorjauksia ei tällä hetkellä menossa, kun sellaisia tulee eteen pystymme tuottamaan tarvittavan 20% omarahoitusosuiden täysimääräisesti.

Kiinteistö Oy Kuopion Koulutilat

Tehtävä: Ylläpitää omistamiaan koulu- ja päiväkotirakennuksia

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 100 %

Liikevaihtoarvio 2019: 0,7 M€

Henkilöstömäärän arvio 2019: 0

Mittari	Tavoite 2019	Toteuma 31.8.
Kiinteistöpalvelusopimuksen ehdot	Sopimuksiin kuuluvat kiinteistöpalvelut toteutuvat sopimuksen mukaisesti, laatu ja hinta/tehokkuus.	Toteutunut tavoitteen mukaisesti.
Uudiskohteen sopimusten mukainen suoritus	Hiltulanlahden koulu- ja päiväkotihanke valmistuu keväällä 2019 sopimusten mukaisesti niin kustannuksiltaan kuin aikataulultaan.	Toteutunut sopimuksen mukaisesti.

Kiinteistö Oy Kuopion Luukas

Tehtävä: Ylläpitää omistamiaan päiväkotirakennuksia

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 90,87 %

Liikevaihtoarvio 2019: 0,2 M€

Henkilöstömäärän arvio 2019: 0

Mittari	Tavoite 2019	Toteuma 31.8.
Kiinteistön kunto	Kiinteistöt pidetään käyttötarkoitustaan vastaavassa kunnossa.	Tavoite toteutunut.
Tilikauden tulos	Nollatulos	Tulos ennen rahoitustuottoja ja kuluja 31.8.2019 23 257,86€.

Kuopion Pysäköinti Oy

Tehtävä: Harjoittaa pysäköintiliiketoimintaa ja liiketilojen vuokrausta.

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 100 %

Liikevaihtoarvio 2019: 3,4 M€

Henkilöstömäärän arvio 2019: 7

Mittari	Tavoite 2019	Toteuma 31.8.
Toripysäköinnin asiakasmäärät	Toripysäköinnin kävijämäärän kasvattaminen 8% vuoden 2018 tasosta. Se merkitsee 760 000 – 780 000 kävijää vuodessa. (vuonna 2018 720 000 – 750 000 kävijää)	Toripysäköinnin asiakasmäärät ovat kasvaneet 5,8% (+26 705 kpl ajalla 1.1.-31.8.2019 verrattuna viime vuoteen).
Liiketiloiden käyttöaste	Liiketiloiden vuokrausaste on vähintään 90 %. (vuonna 2018 vuokrausaste 90 %)	Kauppakeskus Apajan liiketiloiden vuokrausaste on 31.8.2019 92 %.
Tilikauden tulos	Tilikauden tulos paranee 5 % vuoteen 2018 nähden.	Tilikauden tulos 1.1.-31.8.2019 on 82,43% parempi kuin 1.1.-31.8.2018 (+185 521,56 €).
Tilikauden kassavirta	Liiketoiminnan kassavirta on positiivinen 250 000 euroa ennen lainanlyhennyksiä (488 000 euroa/2017).	Liiketoiminnan kassavirta on positiivinen.

Kiinteistö Oy Kuopion Keskuskenttä

Tehtävä: Ylläpitää kiinteistöä

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 100 %

Liikevaihtoarvio 2019: 0,4 M€

Henkilöstömäärän arvio 2019: 0

Mittari	Tavoite 2019	Toteuma 31.8.
Kiinteistön kunto	Kiinteistön kunnossapidossa noudatetaan pitkän tähtäimen kunnossapitosuunnitelmaa huomioiden tuleva stadionhanke.	Toteutunut suunnitelman mukaisesti.

Mittari	Tavoite 2019	Toteuma 31.8.
Tilikauden tulos	Tilikauden tulostavoite 25.000 euroa.	Toteutuu varauksin. Loppuvuoden hoitokulupuoli vaikuttaa siihen millainen tulos voidaan tehdä. Arvio 25.000-35.000 euroa.

Kuopion Opiskelija-asunnot Oy

Tehtävä: Asuntojen rakennuttaminen, omistaminen ja hallinta sekä niiden vuokraaminen Kuopiossa opiskeleville

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 100 %

Liikevaihtoarvio 2019: 9,6 M€

Henkilöstömäärän arvio 2019: 20

Mittari	Tavoite 2019	Toteuma 31.8.
Asuntokannan käyttöaste	96,5 % (87,6 %/2017)	96 %
Kiinteistöjen peruskorjaussuunnitelma	Toteutetaan	Toteutetaan
Rahoitustulos vähennettynä lainan lyhennyksillä ja peruskorjausinvestointien omarahoitusosuudella.	Tunnusluku on positiivinen	Tunnusluku positiivinen
Tilikauden tulos	Positiivinen	Positiivinen tulos
Asuinneliövelka €/asm ²	Enintään 660 €/asm ² (556 €/asm ² /2017)	681 €/asm ²

Niiralan Kulma Oy

Tehtävä: Asuntotuotannon harjoittaminen Kuopion alueella sekä omistamiensa kiinteistöjen hallinta, ylläpito ja vuokraaminen

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 100 %

Liikevaihtoarvio 2019: 46,6 M€

Henkilöstömäärän arvio 2019: 162 (vakainainen henkilöstö 149, määräaikainen henkilöstö 13 kpl)

Mittari	Tavoite 2019	Toteuma 31.8.
Asuntokannan käyttöaste	97 % koko yhtiö, Juankosken kohteet mukana (2017 toteuma 98 %, 2018 tavoite 98,1 %).	96,8 %
Asuntojen rakennuttaminen	Rakennutetaan asuntoja 12/2018 päivitetävän rakennuttamisohjelman mukaisesti.	Toteutuu
Erityisryhmien käytössä olevien asuntojen määrä.	Toteutetaan erityisryhmille asuntoja omistajan kanssa yhteistyössä.	Toteutuu
Rahoitustulos vähennettynä lainan lyhennyksillä ja peruskorjausinvestointien omarahoitusosuudella.	Tunnusluku on positiivinen	Toteutuu
Tilikauden tulos	Positiivinen tulos	Toteutuu

Mittari	Tavoite 2019	Toteuma 31.8.
Asuinneliövelka €/asm ²	Alle 579 €/asm ² (2017 toteuma 492 €/asm ² , 2018 tav. 557 €/asm ²).	533 eur/asm ²
Omarahoitusosuus peruskorjausinvestoinneista (% peruskorjausten kokonaiskustannuksista).	20 % (2017 toteuma 25 %, 2018 tavoite 15 %).	20 %

Savonia-ammattikorkeakoulu Oy

Tehtävä: ammattikorkeakoululaissa määriteltyjen tehtävien hoitaminen

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 51 %, Varkauden kaupunki 22,28 %, Iisalmen kaupunki 22,76 %, Kiuruveden kaupunki 3,96 %

Liikevaihtoarvio 2019: 46.9 M€

Henkilöstömäärän arvio 2019: 510

Mittari	Tavoite 2019	Toteuma 31.8.
Nuorten tutkinto-opiskelijoiden 1. sijaiset hakijat / aloituspaikat	Tavoite ka 3 ensisijaista hakijaa/aloituspai- kat	2,53
Opintojen keskeyttäneiden määrä	Enintään 10 % (8,4 %/2017)	259 (4,2 %)
Suoritetut perustutkinnot	1 120 (tutkintokattokorien mukaisesti) (1101/2017)	823
Suoritetut YAMK-tutkinnot	93 (103/2017)	81
55 opintopistettä suorittaneiden osuus	71 % (perusjoukosta) (67,8%/2017)	59,8% (lukuvuoden 1.8.2018– 31.7.2019 kertymä)
Toiminnan siirtymisen kustannukset ja toiminnan jatkuminen keskeytyksettä.	Taloudellinen ja onnistunut siirtyminen Savilahden kampukselle, siirtymisestä ei aiheudu arvioitua suurempia kustannuksia ja toiminta jatkuu sujuvasti keskeytyksettä.	Opistotieltä Savilahteen siirtyminen on toteutunut ja toteutuma suunnitelmien mukaisena.
Tilikauden tulos	Tilikauden tulos 0,7 milj. € (1,79 milj. €/2017)	Tilikauden tulos 1,24 milj. € 31.8.2019

* 55 op -kertymä kuvaa koko lukuvuoden (1.8.2018–31.7.2019) kertymää.

Service Oy

Tehtävä: Tukipalvelujen tuottaminen Kuopion kaupungille ja P-S Sairaanhoidopiirille

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 51,22 % ja PSSHP 48,47 %

Liikevaihtoarvio 2019: 85,3 M€

Henkilöstömäärän arvio 2019: 1250

Mittari	Tavoite 2019	Toteuma 31.8.
Asiakastyytyväisyys	Asiakastyytyväisyyskyselyn kokonaistulos suurempi kuin 3,6 (2017 toteuma 3,5).	Asetettu tavoite saavutettu. Tulos 3,61.
Henkilöstön sairaus- ja tapaturma poissaolopäivät	poissaolopäivää / hlö pienempi kuin vuonna 2018 (2017 toteuma 0,8 päivää pienempi, 2018 tavoite 2 päivää pienempi).	Tammi-elokuun sairauspoissaolot / työntekijä on 0,1 kalenteripäivä/ työntekijä pienempi kuin vuonna 2018. Toteutuma 13,5 kalenteripäivä/ työntekijä.

Mittari	Tavoite 2019	Toteuma 31.8.
Liikevaihto / henkilöstökustannukset	Henkilöstökustannukset suhteessa liikevaihtoon eivät kasva vuodesta 2018. Tavoite 50,3%. (2017 toteuma 51,3 %, 2018 tavoite 51,5 %).	Tammi- elokuun toteutuma 50,2% (vuonna 2018 vastaavana ajanjaksona). Muutosta 1,9%.
Sopimuslaadun toteutuminen	Tilaaaja-asiakkaiden tyytyväisyys palvelun sopimuksenmukaisuuteen asiakastyytyväisyyskyselyssä suurempi kuin 3,6 (2017 toteuma 3,55).	Asetettu tavoite saavutettu. Tulos 3,78.
Servica Oy:n yhtiöittäminen	Servica Oy:n liiketoiminta käynnistyy yhtiömuotoisena 1.1.2019 suunnitellusti	Toteutui
Toimintakate %	Toimintakate vähintään 6,6 % liikevaihdosta (2017 toteuma 6,5 %, 2018 tavoite 7 %).	Toimintakate, eli tulos ennen rahoituseriä ja poistoja. Toteutunut 5,3 %.
Liikevaihto per tehty työpanos (HTV3 on tunnusluku, jossa kokonaistyöajasta on vähennetty kaikki poissaolot, sairauden, lomien, koulutuspäivien, työlomien, vuorotteluvapaiden yms. vuoksi).	Parannus vuoden 2018 tasosta 1,5 % (2017 toteuma 0,5 %, 2018 tavoite 1,5 %).	Tammi-elokuun osalta toteutuma 93.525 euroa/HTV3 (vuoden 2018 vastaava luku 93.391). Parannusta 0,1%.
Liikevaihdon kasvu omistajille (lisäpalvelut)	Uutta liikevaihtoa omistajille, tavoite 800 000 € + Nilsin ruokapalvelut. 2017 toteuma 750 000 €, 2018 tavoite 800 000 €).	Liikevaihto omistajille kasvanut 1-4 kk 4,9 % (1 470 000 €) 5-8 kk 2,5 % (670 000€) (1-8 kk: Nilsin ruokapalvelut 720 000€).

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Tehtävä: järjestää jäsenkuntien puolesta laissa säädetty erikoissairaanhoito, kehitysvammaisten erityishoito, perusterveydenhuolto ja siihen kiinteästi liittyvä sosiaalitoimi sekä huolehtia laissa säädettyistä muista tehtävistä.

Omistussuhteet: Kuopion kaupunki 53 %

Liikevaihtoarvio 2019: 469 M€

Henkilöstömäärän arvio 2019: 3 350

Mittari	Tavoite 2019	Toteuma 31.8.
Tilikauden ylijäämä	2,0 milj. euroa (2018 tavoite 2,0 milj. euroa)	-4,0 M€
Hoitojaksot	45 000 – 48 000 hoitojaksoa (2018 tavoite 45 000 – 48 000 hoitojaksoa)	28 462
Hoitopäivät	171 000 – 175 000 hoitopäivää (2018 tavoite 171 000 – 175 000 hoitopäivää)	106 941
Leikkaukset	22 000 – 25 000 leikkausta (2018 tavoite 21 000 – 23 000 leikkausta)	14 942
Avohoidon käynnit	510 000 – 540 000 avohoidon käyntiä (2018 tavoite 495 000 – 520 000 avohoidon käyntiä)	336 540

KESKEISTEN TYTÄRYHTEISÖJEN JOHDON KATSAUKSET 31.8.2019

Kuopion Energia Oy konserni

Konsernin vuoden lopun liikevaihtoennuste on 2,7 % ja liikevoittoennuste 18,8 % parempi budjettiin verrattuna. Kannattavuusennuste parani, koska lämpöenergiaa kulutettiin arvioitua enemmän ja operatiiviset kustannukset jäivät budjetoitua pienemmiksi. Lisäksi sähkö- ja päästösalkun tulos oli yli 0,5 miljoona euroa suunniteltua parempi. Sähkönsiirtomäärät olivat budjetin mukaiset. Sähkönsiirtohintoja nostettiin heinäkuun alusta alkaen keskimäärin 5,4 %.

Edellisen vuoden elokuun lopun tilanteeseen verrattuna liikevaihto laski 10,2 %. Liikevoitto oli 45,5 % enemmän. Liiketoiminnan muihin tuottoihin on kirjattu sähkökauppaliiketoiminnan myynnistä Väre Energia Osakeyhtiölle saatu myyntivoitto 5 196 000 euroa. Sähköenergian myynti loppukäyttäjäsivustoille siirtyi Väre Energia Osakeyhtiöön 1.1.2019, mikä näkyy liikevaihdon laskuna. Muutoksen myötä Haapaniemen voimalaitoksen tuottama sähköenergia myydään suoraan sähköpörssiin.

Kuopion Energia -konsernin lähivuosien liiketoimintastrategian päivitys valmistui maaliskuussa. Strategiatyöhön osallistui hallituksen ja johtoryhmän lisäksi apulaiskaupunginjohtaja Jari Kyllönen. Strategia esiteltiin omistajaohjausjaostolle huhtikuussa. Strategian tärkeimmät tavoitteet liittyvät toimitusvarmuuden ylläpitoon, biopolttoaineiden osuuden kasvattamiseen ja uusien teknologioiden hyödyntämiseen.

Keski-Euroopan metsätuhot ovat lisänneet puunkorjuuta ja sahauksia paikallisesti. Ylitarjonta on johtanut sahojen menekki- ja kannattavuusvaikeuksiin Suomessa, mikä pienentää teollisuuden sivutuotteiden (puru, kuori ja kutteri) toimituksia voimakkaasti ainakin seuraavan vuoden ajan. Lisääntyneet kustannusvaikutukset alkavat näkyä Kuopion Energian polttoainehankinnassa loppuvuoden aikana. Arvioitu kustannusvaikutus syksyn 2019 osalta voi olla jopa satoja tuhansia euroja. Seuraavan vuoden aikana puunkorjuu vähenee ja se vaikuttaa myös metsäperäisten biopolttoaineiden toimituksiin. Saatavuuden heikkeneminen lisää hinnankorotuspaineita myös korvaavien polttoaineiden osalta.

Johdannaismarkkinoilla tukkusähkön hinta on pysynyt melko korkeana, mutta kuitenkin hieman vuodentakaisesta alempana. Suomen hinta-alueelle sähkö loppuvuodelle (syys-joulukuu) maksoi elokuun lopussa noin 47 euroa megawattitunnilta ja vuodelle 2020 noin 41 euroa megawattitunnilta. Hintatasoon kohdistuu pieniä laskuodotuksia tuleville vuosille. Etenkin Suomen alueen sähköntarjonta lisääntyy, kun Olkiluoto 3 -voimalan ennakoitua valmistuvan pahasti viivästyneenä 2020 loppupuoliskolla ja investoinnit tuulisähkön tuotantoon ovat edelleen voimakkaita Pohjoismaissa.

Kaukolämmön myynti oli alkuvuonna selvästi budjetoitua suurempi. Loppuvuoden talvikuukausien sääolosuhteet määräävät kuitenkin lopullisen myynnin määrän. Uusia asiakkaita arvioidaan liittyvän kaukolämpöön tänä vuonna 70, joista 30 on pientaloja.

Savilahden alueelle on tulossa 3-4 uutta kaukojäähdytysliittymää. Savilahden alueen rakentamisallianssin (Salli) kaatuminen viivästyttää kaukojäähdytyksen siirtolinjan rakentamista kaukojäähdytyslaitokselta Micro- ja Viestikadun alueella oleville asiakkaille. Alueiden asiakkaiden kaukojäähdytys joudutaan tuottamaan siihen saakka väliaikaisilla, tehdasvalmisteisilla siirrettävillä jäähdytyslaitoksilla.

Sähkönsiirron kokonaismäärän ennustetaan olevan edellivuoden tasolla, noin 603 GWh. Ennusteen mukaan vuoden 2019 liikevaihto ja tulos tulevat olemaan budjetoitua paremmat.

Snellmaninkadun toimitalotontin asemakaavan muutostyö on käynnissä. Tarkoituksena on muuttaa nykyisten ja mahdollisten uudisrakennusten käyttötarkoitusta siten, että asuin- tai majoituskäyttö mahdollistuisi. Yhteistyökumppanina kaavamuutosprosessissa on Pallas Rakennus Itä-Suomi Oy.

Kuopion Energia tarjoaa alueen nuorille kesätyö- ja harjoittelupaikkoja. Kuopion Energia Oy:ssä työskenteli 17 kesätyöntekijää. Lisäksi konsernin hallintopalveluissa työskenteli kolme Tutustu työelämään ja tienaa -kampanjan koululaista. Kuopion Energia -konserni mahdollistaa opiskelijoille lopputyöaiheita ja kesän aikana useita henkilöitä on tehnyt opinnäytetyötään varsinaisen työnsä ohella.

Niiralan Kulma Oy

Niiralan Kulma Oy:n toiminta on edennyt pääosin suunnitellulla tavalla. Tavoitteissa oleva käyttöaste on haasteellinen saavuttaa. Tähän vaikuttavat yhtiön asuntokannan vanheneminen ja sitä seuraava laaja korjaustointi, asumisen laatuvaatimusten kasvu ja sosiaalisin perustein tehtävän asukasvalinnan tuomat haasteet. Lisäksi Kuopioon on tullut uusia vuokra-asuntoja tarjoavia toimijoita ja kilpailijat ovat rakentaneet runsaasti vuokra- ja asumisoikeusasuntoja. Käyttöasteen pitäminen korkeana vaatii tiukkaa seuranta- ja toimenpiteitä toiminnan eri osa-alueilla. Yhtenä keinona käyttöasteen laskun pysäyttämiseksi yhtiö on sopinut seitsemän kiinteistön (248 asuntoa) myynnistä. Hallinnan luovutuksen on tarkoitus tapahtua syyskuun lopussa. Saaduilla myyntituloilla rahoitetaan peruskorjausten ja uudisrakentamisen omarahoitusosuuksia, kunnostetaan kiinteistöjä ja rahoitetaan mahdollisesti toteutuva Kiinteistö-KYS:n osakkeiden osto. Yhtiö seuraa Kuopion asuntokäynnän kehitystä koko ajan ja tekee toimenpiteitä, jotta käyttöaste saadaan pidettyä korkeana.

Liitoskuntien alueella käyttöaste on ollut alhainen ja yhtiö on käynnistänyt toimenpiteitä kiinteistöistä luopumiseksi. Valikoimassa on yhtiön tarpeisiin sopimattomien kiinteistöjen käyttötarkoituksen muutos, purkaminen tai myynti. Yhtiöllä on käynnissä rakennushanke Linnanpellolla, jossa rakennetaan asuntoja kolmannen sektorin tarpeisiin. Pyöröön on suunnittelussa asuntoja tehostettua palveluasumista vaativille vanhuksille yhteistyössä kaupungin kanssa.

Uudisrakentaminen, peruskorjaukset ja kevyemmät korjaukset etenevät pääosin laaditun alustavan rakennuttamishojelman mukaisesti. Yhtiö tutkii tapauskohtaisesti peruskorjausten kannattavuuden ja samalla selvittää vaihtoehtoiset mahdollisuudet kiinteistökannan kehittämiseksi. Vaihtoehtoisia toimenpiteitä ovat esim. osakorjausten tekeminen, kiinteistön purkaminen tai kiinteistöstä luopuminen.

Talous on toteutunut seurantajakson budjetin mukaisesti operatiivisen toiminnan osalta. Muutto- ja remonttikorjausten aiheuttamien tyhjyyksien vähentäminen on yksi toiminnan painopistealue. Erityisesti Juankosken ja Nilsin käyttöasteet vaativat kiinteistökannan kehittämistä sekä muita erityisiä toimenpiteitä. Rahoituksellisten riskien osalta tilanne ei ole olennaisesti muuttunut. Rahoitusriskit liittyvät lähinnä korkotasoon. Investointien rahoitusta on saatavilla kohtuullisen hyvin ja korkotaso on edullinen.

Niiralan Kulmalla työskentelee n. 160 henkilöä. Lisäksi yhtiö työllistää välillisesti ostopalveluina eri yrityksiltä huomattavan määrän kuopiolaisia mm. uudisrakentamisessa, peruskorjauksissa ja kunnostustöissä. Yhtiö on mukana Kuopion kaupungin työllisyyspalveluiden koordinoimassa Taitopaja 2020 -hankkeessa, jossa valmennetaan ja ohjataan pitkäaikaistyöttömiä työelämään. Yhtiö työllistää kesäisin nuoria mm. piha-alueiden ylläpidossa, maalaustöissä sekä siivouksissa. Vuoden 2019 kesällä tarjottiin työtä noin 60 nuorelle kuopiolaiselle.

Kuopion Opiskelija-asunnot Oy

Kuopion Opiskelija-asunnot Oy:n toiminta on ollut suunnitellun mukaista. Vuokra-asuntotilanne on Kuopiossa muuttunut nopeasti. Opiskelijoiden asunnontarve kohdistuu tällä hetkellä edelleen huomattavan suurelta osin yksioihin keskusta- ja lähelle oppilaitoksia.

Yksioiden suosio näkyi tänäkin kesänä yhtiön toiminnassa: Kotimaisista hakijoista n. 740 kpl jonotti edelleen yksiötä elokuussa. Syyskuussa asuntoja oli vapaana yhteensä n. 50 kpl, joista valtaosa oli perheasuntoja. Kaikki kuluneen syksyn kv-opiskelijat pystyttiin asuttamaan.

Talous on budjetin mukainen. Koko vuodelle asetetut tavoitteet tultaneen saavuttamaan elokuun tilanteen perusteella, joten Kuopaksella ei ole tarvetta muuttaa ennustetta loppuvuodeksi.

Kolmen vanhan ARA-kohteen uudelleenrakentaminen: Taivaanpankontien kohteessa on aloitettu purkutyöt viikolla 30, Ahkio- tien kohteessa viikolla 34. Minna Canthin kadun kohteessa purkutyöt alkavat keuhällä 2020. Kolmen ARA-kohteen uudelleenrakentamisessa on huomioitu resurssiviisaus siten, että kiinteistöt tulevat olemaan energiatehokkaita passiivitaloja, sisältäen mm. aurinkokeräimet katoilla.

Kiinteistö-KYS Oy

Toiminta on sujunut toisella vuosikolmanneksella suunnitelmien mukaisesti. Hakemusmäärät hieman notkah- tivat kesän aikana, mutta elokuussa suunta kääntyi taas ylöspäin. Toisaalta myös jaettavien asuntojen määrä on noin 15% aikaisempia vuosia pienempi, mikä tarkoittaa sitä, ettei käyttöasteessa ole tapahtunut merkittävää muutosta ja se oli 99,44%. Asutettavaa kohderyhmää (KYS/kaupunkikonsernin työntekijät + elinkeinopoliittiset) oli tammi-huhtikuussa 86% asutetuista.

Isompia peruskorjauksia ei ole käynnissä ja muuten asuntoja ja kiinteistöjä on korjattu normaalin korjausbudjetin mukaisesti.

Talous on toteutunut seurantajakson aikana kokonaisuutena suunnitellusti. Vuokratuottoja on käyttöasteen mukaisesti 6,372 M€ ja kokonaisliikevaihto on noin 87t€ jäljessä budjettia. Kulupuolella budjettia ylitettiin seurantakaudella lähinnä jaksotusten kautta eli toteutunut kulu ei aina osunut budjetoituun kuukauteen. Liikevoitto on budjettia jäljessä 161t€, mutta rahoitustuottojen budjetoitua pienempi määrä pitää voiton / tappion ennen tilinpäätössiirtoja 725t€:ssa, joka on 140t€ alle budjetoidun.

Vuokrasaatavien määrää on saatu pidettyä viimevuotisella noin 20-30t€ tasolla ja pyrimme pitämään sen samana normaalein saatavien perintätoimin. Luottotappiota ei 2018 vuonna kirjattu yhtään, eikä tällekkään vuodelle ole odotettavissa sieltä isompaa euromäärää.

Jos talous etenee loppuvuoden osalta budjetoidusti, päädyimme lähelle budjetoitua tulostavoitetta 1,448M€. Tulos kirjataan tilinpäätöksessä asuintalovaraukseksi tuleviin korjauksiin.

Kiinteistö Oy Kuopion Koulutilat

Yhtiön toiminta ollut jatkunut vilkkaana. Hiltulanlahden koulu- ja päiväkotitilojen urakka on edennyt suunnitelmien mukaisesti ja kohde on otettu vastaan ja käyttöön. Jynkän koulussa tapahtuneen vesivahingon korjaustyöt etenevät mutta alkuperäisestä aikataulusta on jouduttu venymään. Toiminnallisissa ja taloudellisissa tavoitteissa ei merkittäviä poikkeamia. Nousua kulurakenteessa syntyy hulevesimaksujen osalta sekä Jynkän koulun vahinkokorjauksissa siltä osin, kun ne eivät vakuutuskorvattavia olisi.

Yhtiön taloustilanne on yhä varsin hyvä ja ennakoiviin toimenpiteisiin ei tällä hetkellä ole tarvetta. Elinkaarihankkeissa on huomioitu jo suunnitteluvaiheessa resurssiviisaus ja ympäristönäkökulmat. Itse Kiinteistöyhtiön eli hallinnon toiminnassa asiaa sivutaan vain välillisesti sidosryhmien (isännöinti, vakuutusyhtiö) toiminnan kautta, sillä huolto ja ylläpito kuuluvat elinkaarisopimukseen.

Kiinteistö Oy Kuopion Keskuskenttä

Yhtiön toiminta sujunut suunnitelmien mukaisesti ylläpitäen kiinteistön kuntoa. Ei merkittäviä investointeja. Talous pyörii suunnitelman mukaisesti. Hoito- ja rahoituskuluista jäävää erotusta suhteessa vuokratuottoihin ei voida kattaa rahoitusvastikkeen vaan vuokran muodossa eivätkä poistot tuloksen käsittelyyn riitä vaan syntyy verotettavaa tulosta tilikauden kuluista riippuen arviolta 25.000-35.000 euroa riippuen loppuvuoden hoitokuluista. Ylläpito- ja huoltotoiminnassa on pyritty huomioimaan resurssiviisaus ja ympäristönäkökulmat. Kiinteistöön on mm. asennettu reaaliaikainen, hälyttävä käyttövesivalvonta.

Servica Oy

Servica Oy:n osakkaiksi ovat pääomistajien Kuopion kaupungin ja Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin lisäksi tulleet toisella vuosikolmanneksella Sisä-Savon terveydenhuollon kuntayhtymä, Siilinjärven kunta, Istekki Oy, Savonia-ammattikorkeakoulu, Niiralan Kulma Oy, Pielaveden kunta, Rautalammin kunta ja Leppäviran kunta.

Laadunhallinta ja jatkuva parantaminen ovat tavoitteita, joiden eteen teemme töitä systemaattisesti. Alkuvuodesta järjestetyssä asiakastytyväisyyskyselyssä suositteluhalukkuus Servican palvelujen käyttöön kasvoi ja samoin työhyvinvointikyselyssä henkilöstön suositteluhalukkuus Servicasta työnantajana kasvoi. Käynnistimme sisäiset auditoinnit keväällä ja työ jatkuu kohti ulkoista auditointia syksyllä 2020.

Servican tuloskehitys toisella vuosikolmanneksella ei ollut asetettujen tavoitteiden mukaista. Asiakkaidemme palvelutarpeen muutoksiin ei ole kyetty reagoimaan riittävällä nopeudella eikä toimintaa ole kyetty sopeuttamaan riittävästi. Lisäksi kustannusten nousu on ollut budjetoitua suurempaa muuttuneessa tilanteessa. Vuoden 2019 tulostavoitteesta tulemme tämänhetkisen ennusteen mukaan jäämään arviolta 0,9 M€.

Servica on mukana työllisyyden edistämiseen liittyvässä Taitopaja 2020-kehityshankkeessa. Hankkeen tavoitteena on nuorten ja muiden heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistymisen edistäminen. Hankkeen pääasiallisen kohderyhmän muodostavat pitkäaikaistyöttömät ja tavoitteena on tarjota mahdollisuutta päästä valmentavaan työhön ja mahdollisuutta työllistyä Kuopion kaupungin konserniyhteisöissä. Hanke toteutetaan 1.1.2019- 30.6.2021 välisenä aikana. Servica on sitoutunut tarjoamaan työtaitopajapaikan 14 henkilölle. Tähän mennessä hankkeessa on ollut mukana kolme henkilöä, jotka ovat sijoittuneet varasto- ja ruokapalvelutyöhön. Hanketta koordinoi Kuopion kaupungin työllisyyspalvelut.

Servica aloitti vuonna 2018 systemaattisen vastuullisuuden toimenpiteiden raportoinnin ja julkaisi tänä vuonna ensimmäisen vastuullisuusraportin. Toukokuun johtoryhmä päätti, että vastuullisuus ja vastuullisuustavoitteet ovat integroitu osaksi palvelujen kehittämistä ja palvelujen kehittämisstrategioiden tarkastelua.

Ruokapalveluissa on tehostettu ja keskitetty elintarvike- ja ruokakuljetuksia sekä panostettu hävikkiruuan seurantaan ja jätteiden lajitteluun. Ylijäämäruoan myynti on laajentunut nyt yhdeksälle koululle ja päiväkodeissa ruokailijäämää myydään henkilöstölle rasioissa. Ruoanvalmistuksessa käytetty naudanliha hankitaan lähialueen toimittajalta, mutta tehdyn selvityksen mukaan järvikala- ja luomutuotteissa paikallisilta toimittajilla ei ole Servicalle riittävää tuotantoa. Isossa-Bertassa on käynnistetty energiankatselmuksen tekeminen ja otettu käyttöön kylmävalmistus henkilöstöresurssien, energian ja vedenkäytön vähentämiseksi. Lounasravintoloiden aterioiden mukaanmyynnissä siirrytään syksyn aikana kierrätettäviin kartonkipakkauksiin ja kahvituksissa käytetään pääsääntöisesti posliiniastioita. Hatsalan kouluravintolassa on aloitettu tarjottimeton ruokailu veden, pesuaineiden ja energian säästämiseksi. Tarjottimetonta ruokailua laajennetaan jatkossa yhteistyössä Kuopion koulujen kanssa.

Puhtauspalvelussa on lisätty edelleen aktiiviveden käyttöä, mikä vähentää kemikaalikuormaa. Sisäisissä koulutuksissa on panostettu siivouksessa puhdistusaineiden ja menetelmien oikeaan ja asianmukaiseen käyttöön, mikä vähentää pesuaineen ja veden kulutusta.

Servican esimiesten liikkumista kohteiden välillä on vähennetty järjestämällä keskitettyjä koulutuksia kunta-keskuksiin, hankkimalla välineitä palavereihin osallistumiseen etäyhteyksillä sekä ottamalla käyttöön sähköiset allekirjoitukset työsovimuksille.

Tammi-elokuun osalta tulos jäi 0,6 M€ budjetoitua pienemmäksi. Liikevaihto toteutui 1,8 M€ budjetoitua ja 1,5 M€ edellisen vuoden tammi-elokuun toteutumaa suurempana. Suurin liikevaihdon kasvattaja on ollut keskusvarasto, jossa myynti kasvoi edelliseen vuoteen nähden 1,5 M€. Henkilöstömenot ovat toteutuneet 0,7 M€ budjetoitua suurempana (102,3 %). Suhteessa liikevaihtoon henkilöstömenojen toteutuma on 50,2 % (budjetoitu 50,6). Budjetoitua suurempina ovat toteutuneet menoerät: liikearvon poisto 0,3 M€, ei vähennyskelpoinen arvonlisävero 0,1 M€, lomarahat ja -korvaukset 0,4 M€.

Vuoden 2018 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna Servican tammi-elokuun tulos 2019 on noin 2,7 M€ heikompi. Vuoteen 2018 verrattuna henkilöstökulut ovat kasvaneet on noin 1,9 M€, materiaali- ja palveluostot sekä liiketoiminnan muut kulut 0,8 M€, poistot 1,0 M€ ja rahoituskulut 0,1 M€ euroa. Talousarvion toteutumista seurataan Servicassa kuukausittain. Ennusteen mukaan Servican vuoden 2019 tulos ennen veroja ja asiakkaiden ostohyvitystä on 1,6 M€.

Servican vuoden 2019 sovellus- ja laiteinvestoinnit ovat n. 1,4 M€. Tammi-elokuun aikana on investointeja toteutunut 0,4 M€ (29 % investointibudjetista).

Istekki Oy

Vuosi 2019 on elokuun loppuun mennessä ollut vaiherikas. Maakunta- ja Sote-uudistuksen toimintojen alas ajamiseen liittyvät tehtävät on toteutettu. Samaan aikaan on avattu keskustelut sidosryhmien kanssa tulevaa uudistusta valmistelemaan yhteistekemiseen liittyen.

Strategian jalkauttamista on edistetty selkeillä tavoitteilla ja yhtiötasoisilla hankkeilla. Hankkeista ”Selkeät palvelut” ja ”Asiakasomistajien strategiat ohjaavat Istekin uusien ratkaisuiden kehittämistä” ovat vahvasti mukana asiakasomistajien kanssa yhdessä tehtävässä vuoden 2020 budjetoinnissa. Kolmannessa hankkeessa ”Tekeminen on optimoitu asiakaskokemuksen näkökulmasta” keskitytään sujuvoittamaan asiakasyhteistyötä operatiivisella, taktisella ja strategisella tasolla. Asiakaskokemuksen mittaustapojen harmonisointi ja yritystasoisien mittariston luonti ovat osa tätä hanketta.

Istekki on jatkanut yhteistyön syventämistä UNA -yhteisön kanssa. Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kanssa on edistetty Nova hanketta sekä saatu sovittua lisää as-is tekemisten muuttamisesta palvelumalliin. Pirkanmaalla otetaan syyskuussa TAYS etupihan uudisrakennukset käyttöön. Istekki on tiivistänyt Kuopion kaupungin kanssa strategista yhteistyötä ja vuonna 2019 on aloitettu Kuopion kaupungin strategiaa tukevan digitalisaation tiekartan laatiminen.

Terveiden ja hyvinvoinnin teknologiapalveluita on tuotettu perinteisillä tavoilla. Tänä vuonna kiinnitetään erityistä huomiota palvelusopimusten saattamiseen ajan tasalle.

Istekin asiakasomistajapohja laajentui Itä-Suomen yliopiston tullessa asiakasomistajaksi. Asiakasomistajien kehityshankkeita on edistetty. PSHP:in osalta osa projekteista on jäädytetty tai siirretty seuraavalle vuodelle.

Istekki Oy:n liikevaihto 01-08/2019 oli yhteensä 81,2 M€ (budjetti 80 M€). Liikevaihdon kasvu edellisestä vuodesta oli 15 %. Myyntikate oli 30,6 M€, 37,4 % liikevaihdosta. Myyntikate oli budjetoitua pienempi 2,7 M€, budjetti 41,7 % liikevaihdosta. Henkilöstökulut olivat yhteensä 21,9 M€ (budjetti 23,3 M€), joten henkilöstökulut olivat budjetoidulla tasolla. Elokuun lopussa Istekissä oli yhteensä 592 työntekijää, joten kasvua edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan oli yhteensä 51 työntekijää. Vuonna 2018 Istekki varautui maakuntauudistukseen ja uudistuksen kaaduttua yhtiö on allokoitunut työntekijöitä toisiin tehtäviin ja vähentänyt ulkopuolisen työvoiman käyttöä. Vuoden 2019 aikana yhtiö on kirjannut lomapalkkavelan muutoksen kuukausittain, aikaisemmin kirjaus tehtiin tilinpäätöksen yhteydessä.

Yhtiön kannattavuus kehittyi periodilla 1-8/2019 budjetoidun mukaisesti. Yhtiön liikevoitto periodilla 1-8/2019 oli yhteensä 982 t€ budjetin ollessa 800t€. Istekissä käynnistettiin tuottavuusohjelma keväällä 2019 ja säästötoimenpiteiden ensimmäiset vaikutukset ovat jo alkaneet näkyä.

Istekki Oy on investoinut periodilla 01-08/2019 yhteensä noin 264 t€ (edellisenä vuotena toteuma yhteensä 715 t€). Suurin osa investoinneista keskittyi sovelluksiin. Yhtiö jatkaa linjansa mukaisesti hankintojen keskittämistä leasingrahoitukseen eikä yhtiön omaa omaisuutta ole tarkoitus kasvattaa.

Istekki Oy:n ennuste vuodelle 2019 on liikevaihdon osalta budjetin mukainen, mutta kannattavuuden ennustetaan kehittyvän budjetoitua heikommin. PSHP-asiakkaan kanssa neuvottelut raamilaskutuksen alijäämästä ovat kesken ja tästä seuraa epävarmuutta yhtiön vuoden 2019 tulokseen.

Kuopion Pysäköinti Oy

Liikevaihto ja pysäköinnin kävijämäärät ovat kasvussa verrattuna edelliseen vuoteen. Toriparkin kävijämäärät ovat kasvaneet edelliseen vuoteen samaan ajankohtaan verrattuna 26 705 kpl. Liikevaihto on kasvanut edelliseen vuoteen samaan ajankohtaan verrattuna 9,5%. Liikevaihdon kasvu perustuu nimenomaan Toriparkin kävijämäärien kasvuun. Toriparkin osuus Kuopio Pysäköinti Oy:n liikevaihdosta on 53%. Toriparkin ajoluiskien pinnoittaminen tehdään syksyllä 2019. Kauppakeskus Apajan liiketilojen vuokrausaste on 92%. Kuntolaakson pysäköintitalo otettiin käyttöön 30.8.2019. Kuopion Pysäköinti Oy:llä on operointisopimus pysäköintitoimintojen järjestämisestä Kuopion kaupungin kanssa.

Liikevaihto ja pysäköinnin kävijämäärät kasvavat loppuvuodesta. Yhtiön tilikauden tulos tulee paranemaan viime vuodesta, mikäli yllätyksiä ei tapahdu.

Savonia-ammattikorkeakoulu Oy

Savonian visiona on olla Suomen vaikuttavin ammattikorkeakoulu 2020. Vaikuttavuuden esiintuomisessa on edetty systemaattisesti ja vaikuttavuuden mittaamista sekä vaikuttavuuskulttuurin esiintuomista on vahvasti kehitetty. Savonia on koulutuksen tunnusluvuilla Suomen parhaimmistoa. Savonian vetovoima koulutuksissa on entisten vuosien tasolla (keväällä 2019 oli nuorten koulutuksissa 2,5 hakijaa yhtä aloituspaikkaa kohden).

Eri tutkinto-ohjelmien vetovoimaisuudessa on merkittäviä eroja. Suomenkielisissä tutkinto-ohjelmissa päivätoimituksissa ensisijaisten hakijoiden määrä nousi tietotekniikan, röntgenhoitajan ja tanssinopettajan tutkinto-ohjelmissa. Monimuotokoulutuksien osalta hakijamäärät nousivat lievästi kaikissa hakukohteissa. Englanninkielisten tutkinto-ohjelmien ensisijaisten hakijoiden määrä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna lähes 70%. Suosituin englanninkielinen hakukohde oli sairaanhoitajan (Registered Nurse) tutkinto-ohjelma.

Opistotien tilojen luopuminen etenee suunnitellussa aikataulussa niin, että Opistotien toiminnot siirtyvät Savilahden kampukselle kesällä 2020. Lopullinen kauppahinta määräytyy kaavoituksen perusteella. Savilahden kampuksen sisärakentamistyöt Technopoliksella etenevät suunnitellussa aikataulussa. Tavoitteena on, että ensimmäiset uudet toiminnot alkavat uusissa tiloissa syyskuussa 2019. Kampuksen vihkiäiset ovat syyskuussa 2020, kun Opistotien kampuksen kaikki toiminnot ovat siirtyneet kampukselle.

Alkuvuoden toteuman pohjalta tehdyn tulosenusteen mukaan Savonian tulos on hallituksen asettaman tulostavoitteen mukainen. Henkilöstökulujen toteuma on alkuvuodesta korkeammalla tasolla kuin neljänä edellisenä vuotena. Keskeisenä syynä tähän on huomattava TKI-toiminnan kasvu. TKI-toteumaennusteen mukaan määrän arvioidaan olevan noin 5,5 miljoonaa vuonna 2019 (kasvua 0,9 miljoonaa euroa vuoteen 2018). Ulkopuolisen kilpaillun rahoituksen määrän vuosikasvu on ollut ja toteutuu nyt noin 20 % suuruisena, joka on strategian mukainen tavoite.

Elinvoima- ja konsernipalvelut

Kaupunginjohtaja Jarmo Pirhosen katsaus ajalta 1.1.-31.8.2019

Toiminta

Kuopion elinkeinoelämän kehitys on jatkunut positiivisessa vireessä. Avoimien työpaikkojen määrä on kasvanut edellisvuoteen verrattuna ja työllisyyskehitys on jatkunut myönteisenä.

Yritystonttien kysyntä on ollut vilkasta. Pienessä Neulamäessä on käynnissä 3 milj. euron esirakennustyö ja Hepomäen osayleiskaava on valmistumassa. Kaavoituksen eteneminen luo kuitenkin haasteita tonttitarjonnan riittävyydelle tulevaisuudessa.

Alkavien yritysten rahoitustarpeisiin perustettavasta pääomasijoitusrahastosta, North Savo Startup Fund, saatiin ELY-keskuksen päätös ja tavoite on toiminnan käynnistyminen kuluvan vuoden aikana tai viimeistään 2020 alussa. Yrittäjyysympäristön ja innovaatioympäristön kehittämishankkeet Business Center, Invest & Grow, Kuopio Health ja Living Lab ovat edenneet asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

BusinessKuopio ja markkinointi olivat mukana Lontoossa "Kuopio goes London" vienninedistämismatkalla, sekä osallistuivat FutureHealth-messuille ja erillisiin tapaamisiin. Kotimaassa Kuopion näkyvyyttä on edistetty järjestämällä ja osallistumalla lukuisiin Kuopion alueen markkinointitapahtumiin (brändiseminaari, Uuteen synty -tapahtuma ja Tahko Ski-Lift pitch), karvalakkikampanjalla sekä yhteistyöllä Team China – mäkihyppyvalmennusprojektin kanssa. Minna Canthin 175 juhlavuotta nostettiin esille kaupungin verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa.

Vuoden vaihteessa järjestettiin mittava Puijon laen ideointi- ja osallisuuskampanja kuntalaisille. Verkkoalustan ja pop-up tilaisuuksien kautta saatiin 750 ajatusta ja ideaa alueelle. Puijon alueelle valittiin avoimen haun kautta yritystoimija ja konseptia Puijon laelle on kehitetty yhteistyössä yrityksen kanssa. Matkailun kehittämishanke Lakeland2 on käynnistynyt Savo Grown vetämänä.

Kuopio-Tahko alueen luvuilla ollaan Suomen matkailualueista / kaupungeista sijaluvulla 12 (1-5/2019) ajanjaksolla. Muista matkailualueista poiketen sekä kotimaiset, että ulkomaiset yöpymiset ovat lisääntyneet alueellamme koko kevään. Venäläisten matkailijoiden määrä ei ole edelleenkään palannut huippuvuosien tasolle. Aasialaisten matkailijoiden virta taas on alkanut selkeästi kasvamaan koko toimialueellamme.

Kuopion kaupungin kulunut tapahtumakesäkausi on ollut runsas ja monissa tapahtumissa on rikottu kävijäennätyksiä. Kesäkuun käynnistivät mm. kaupunkikeskustan kesäkauden avaus, Hurja-mäkiautoralli, Komedia-festivaalit, Rock In The City ja Puolustusvoimien kesäkiertueen konsertti. Kesätapahtumista merkittävimmäksi nousi Kuopio Tanssii ja Soi -50v juhlavuoden festivaali. Kuopion keskusta-alueella järjestettiin useita vetovoimaisia kesätapahtumia (Kuopion Viinijuhlat, Kuopio Rock ja Sunsets –festivaalit). Uutena tapahtuma-alueena Kuopiossa avattiin Bellan -rantaan matkailukeskus Saana, jossa kesällä järjestettiin 26.-28.7 kilpaveneiden RaceWKND –tapahtuma. Heinäkuun alussa Vapaakirkon kesäjuhlaan Kuopio-hallissa osallistui yli kymmentuhatta sanan kuulijaa.

Tahkon alueella on saatu myös tapahtumatoiminnassa parannusta aikaan. Tahkon juhannus keräsi viime vuotta runsaamman yleisön ja on vakiinnuttamassa paikkaansa valtakunnallisena juhannustapahtumana. Tahko MTB –tapahtuma on myös kasvanut vuosittain ja se tuo Tahkon alueelle noin 2000 pyöräilijää. Tahkon alueen merkittävin tapahtuma oli FIN5 –suunnistusviikko kokosi Tahkon alueelle useita tuhansia osallistujia 22 eri maasta.

Kevään ja kesän aikana valmisteltiin tulevien uusien ja monivuotisten suurttapahtumien järjestämistä (IRON-MAN, Louhosareenan Opera Picnic –viikonloppu, suunnistuksen MM-kisat).

Työllisyyspalveluissa on käynnistynyt ja käynnistymässä suuria rakenteellisia muutoksia, joilla pyritään edelleen parantamaan asiakaspalvelua ja sen vaikuttavuutta (Taitopajat-hanke, Askel-hanke, Ohjaamo-toiminta). Asiakkaiden ohjautumiseen aikuissosiaalityöstä ja TE-palveluista kuntouttavaan työtoimintaan on kiinnitetty erityistä huomiota työmarkkinatuen kuntaosuuden pienentämiseksi. Yritysten osaavan työvoiman saatavuutta on työllisyyspalvelujen ohella tuettu FutureSavo hankkeen kautta. On toteutettu mm. "Olemisen vapaus" –rekrytointikampanja ja työ- ja opiskeluperäisen maahanmuuton edistämiseksi aloitettu muuttajapalvelun kehittäminen sekä edistetty yritysten ja kansainvälisten osajien verkottumista (Kuopion International Network –tilaisuudet).

Lomituspalveluissa asiakasmäärä ja annettujen lomituspäivien määrä on edelleen vähentynyt. Kuluvalle vuodelle vähennystä lomituspäiviin on arvioitu 5%. Lomituspalvelujen toimintaan heijastuu maatilayrittäjien henkinen jaksaminen, joka on huonontunut talouden takia. Maatalousyrittäjien jaksamisen ja hyvinvoinnin edistämiseksi lomituspalvelu on solminut erillisen yhteistyösopimuksen Melan kanssa Välitä viljelijästä- tukiverkostossa toimimiseksi.

Esimiehille järjestettiin viestintäkoulutusta ja päivitettiin sosiaalisen median ohje. Kohtaamisia-lehden uusi verkkojulkaisu www.kohtaamisiakuopio.fi otettiin käyttöön ja tehtiin lehden lukijatutkimus. Henkilökunnan sisäistä viestintää palvelevan intranetin "Santran" uudistaminen on käynnissä.

Kaupungin strategisia kehittämishankkeita on tuettu eu-rahoituksen saamisessa. Myönteinen rahoituspäätös on saatu Savilahden logististen yhteyksien kehittämiseen. Syksyn hakuun on valmisteilla useita hankkeita. Lisäksi on myös osallistuttu tulevan rakennerahastokauden valmisteluun. Yhdessä muiden kaupunkien ja sidosryhmien kanssa pyrittiin vaikuttamaan hallitusohjelmaan ja myöhemmin sen toimeenpanoon (mm. Itä-rata, MAL-sopimukset, Kestävän kaupunkikehityksen rahoitus). Edunvalvonnan ja vaikuttamisen uutta toimintamallia on rakennettu ja vaikuttamisviestinnän verkkoalustan rakentaminen aloitettu.

Digitalisaatiota on viety kaupungin strategian mukaisesti eteenpäin kuluvan vuoden aikana useilla kaupunkitasoisilla ict-hankkeilla. Kaupungilla on otettu käyttöön kaksi kaupunkitasoista henkilöstötyötä tukevaa tietojärjestelmää: Wpro-työturvallisuusjärjestelmä ja sähköinen perehdyttämisympäristö Intro. Lisäksi henkilöstöseurannan, sähköisen HR-asioinnin sekä työnseurantajärjestelmän kehittäminen on meneillään yhteistyössä Istekki Oy:n, Monetra Pohjois-Savon Oy:n ja Tietohallinnon kanssa. Verkkokaupan ja kassajärjestelmän kilpailutus on valmistunut ja sen käyttöönotto sekä pilotti alkavat syksyllä. Sähköiseen kokouskäytäntöön siirtymiseen tähtäävää työtä on jatkettu ja sähköiset kokouskäytännöt ovat jo varsin laajassa käytössä useissa toimielimissä. Pidemmän tähtäimen digitaalisen tiekartan laatimistyö on käynnissä yhteistyössä Istekki Oy:n kanssa.

Vuoden 2019 aikana on jatkettu M365-projektin eteenpäin viemistä. Kaupungin sähköpostiviestinnässä ja sähköisissä työvälineissä on siirrytty alkusyksyn aikana hyödyntämään Microsoftin O365-pilvipalveluita. Muutoksen myötä jatkossa voidaan hyödyntää moderneja työvälineitä, kuten Yammeria ja Teamsia. Osana tätä uudistuskokonaisuutta käynnissä on ollut myös tietojen sähköiseen tallentamiseen liittyvä vaativa tiedonhallinta-projekti, minkä yhteydessä on valmisteltu uudenlaisia tietojen hallinta- ja talletuskäytäntöjä.

Palvelualue on ollut keskeisesti mukana valmistelemassa useita Kuopio-konsernia koskevia muutoksia (mm. Kuopion Vesi Liikelaitoksen yhtiöittämistä). Kuluvan vuoden aikana valmisteltiin lisäksi uudistettu Konserniohje ja Kaupungin omistajapolitiittiset linjaukset, mitkä olivat käsiteltyinä valtuuston kokouksessa 9.9.2019.

Kaupungin talousarvio- ja raportointiprosessia on edelleen kehitetty. Kuntatieto-ohjelmaan liittyvä projekti on käynnistetty yhdessä Monetra Pohjois-Savo Oy:n ja sen asiakaskuntien kanssa.

Työhyvinvoinnin ja työkyvyn johtamisen kehittämistä, työterveysyhteistyön kehittämistä ja arviointia sekä työkyvyttömyyden kustannusten hallintaa on kehitetty yhteistyössä Kevan kanssa. Korvaavan työn malli otettiin kaupungissa käyttöön 1.3.2019 ja kokemukset mallin käyttöönottamisesta ovat olleet varsin myönteisiä. Työhyvinvointihanke jatkuu vuonna 2019. Tavoitteena on vähentää henkilöstön sairauspoissaoloja 2 pv/htv vuoden 2018 tilinpäätökseen nähden. Kaupunkitasoisesti näyttää tällä hetkellä siltä, että sairauspoissaolot- ja tapaturmapoissaolot ovat etenemässä haluttuun suuntaan.

Palvelualueen henkilöstöä on ollut keskeisesti mukana valmistelemassa Kuopion uuden strategian mukaisia toimenpideohjelmia (Hyvinvoiva Kuopio, Kasvava Kuopio ja Uudistuva Kuopio) ja ohjelmaluonnokset alkavat olla valmiina päätöskäsittelyä varten.

Vuoden aikana on viety osaltaan läpi onnistuneesti Eduskunta- ja EU-parlamenttivaaleihin liittyneet toiminnalliset järjestelyt.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Elinvoima- ja konsernipalvelun toimintakatteiden toteutuman arvioidaan olevan 0,7 milj. euroa talousarviota parempi. Suurin toimintakatteiden poikkeama on yrityspalvelussa 0,3 milj. euroa, kun elinkeinopolitiittisten avustusten toteutumaennuste on 0,2 milj. euroa talousarviota pienempi. Lisäksi kaupunginkanslian sekä talous- ja omistajaohjauksen toimintakatteiden arvioidaan kummankin toteutuvan 0,1 milj. euroa parempina kuin talousarviossa.

Elinvoima- ja konsernipalvelun yksiköiden osalta ei ole nähtävissä riskejä talousarvion toteutumiselle.

Koko kaupungin tulosenusteeseen liittyy runsaasti epävarmuustekijöitä ja vuoden tuloksen ennakoidaan muodostuvan jopa yli 30 milj. euroa alijäämäiseksi.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Asetettu tavoite alentaa työmarkkinatuen kuntaosuutta miljoonalla eurolla ei kahden ensimmäisen vuosineljänneksen kertymän perusteella näyttäisi toteutuvan, mutta tästä ei näyttäisi aiheutuvan budjetin ylitystä, koska palvelujen ostot eivät toteudu täysimääräisenä.

Joidenkin tavoitteiden osalta toteutuminen saattaa kaupungista riippumattomista syistä siirtyä ensi vuoden puolelle.

Tavoite parantaa ulkomaalaisten opiskelijoiden harjoittelu- ja kesätyömahdollisuuksia ei toteudu kuluvana vuonna ainakaan kesätöiden osalta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Millaisia toiminnan tai palvelun laatuun liittyviä riskejä tai haasteita operatiivisessa toiminnassa tunnistettu vuoden 2019 kuluessa? Onko havaituissa riskeissä uusia tai ennakoimattomia kohteita?

Asiakkaiden ohjautuminen poikkihallinnollisesti. Esimerkkinä kuntouttavan työtoiminnan asiakasohjaus sosiaalipalveluista työllisyyspalveluihin.

Tuntipalkkaisten lomituspalvelutyöntekijöiden työturvallisuus ja perehdyttäminen. Suuri satunnaisesti lomitusta tuntipalkkaisena tekevien määrä aiheuttaa tapaturmariskin. Työnantajalla on vastuu työturvallisuudesta myös näissä työsuhteissa.

Toiminnallisena riskinä nähdään tukipalvelujen organisoituminen, mm. varahenkilöiden puuttuminen. Suuri määräaikaisten virkasuhteiden määrä, erityisesti työllisyyspalveluissa.

Millaisia seuranta- ja raportointimenetelmiä tai muita hyviä käytänteitä palvelualueen oman toiminnan sisäisessä valvonnassa on käytössä?

Toimintaa, tavoitteita, talouden tilannetta ja muita resurssikysymyksiä (tilat ja henkilöstö) sekä myös niihin sisältyviä riskejä käsitellään elinvoima- ja konsernipalvelun johtotiimissä sekä erikseen elinvoimapalvelun johtotiimin viikkopalaverissa sekä konsernipalvelun tiimikokouksissa osana normaalia johtamista tai erillisissä ajankohtaiskeskusteluissa. Esimiehet omalta osaltaan seuraavat tilannetta. Riskeistä ja poikkeamista raportoidaan lähiesimiestä.

Edellisen osavuosisraportoinnin yhteydessä toimialat raportoivat sopimuksenhallinnan kehitystarpeista. Entä onko käytössänne sopimisten valvontaan ja seurantaan kohdistuvia toimenpiteitä tai käytänteitä, jotka mielestänne ovat erityisen toimivia ja tehokkaita?

Toimitaan perusohjeistuksen mukaan. Laskuja käsitellessä tarkistetaan, että ne ovat sopimuksen mukaisia. Käytetään D360 sopimusrekisteriä.

Miten palvelualueen omaa riskienhallintaa ja sisäisen valvonnan kehittämistä voitaisi paremmin tukea ja auttaa (konkreettiset ehdotukset)?

Esimiehet tarvitsevat käytännönläheistä lisäperehdytystä riskienhallintaan ja sisäiseen valvontaan. Erityisesti uusille esimiehille pitäisi olla asiaan perehdytystä.

Toteuma: tammi-elo 2019

1.000 €

	2018	Tot.%	2019	TA:N Tot.%	TP 2018	TA 2019	Tot.ennuste 2019	TA/Enn. erotus	TA/Enn. tot.%	Kasvu Enn./Ed.v	Kasv u %
Toimintatuotot	8 719	60,5	8 711	63,0	14 414	13 830	13 816	-14	99,9	-598	-4,1
Toimintakulut	-25 218	64,5	-24 444	59,1	-39 077	-41 344	-40 663	681	98,4	-1 586	4,1
Toimintakate	-16 499	66,9	-15 733	57,2	-24 663	-27 515	-26 847	668	97,6	-2 184	8,9

Mittaristo

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019
Työllisyyspalvelu	Bruttokustannukset, €	-5 850 321	-5 942 288	-6 803 867	-6 024 453
	Työllistymispalvelujen asiakasmäärä*	4 337	4 575	4 575	1 639
	Positiivisten jatkopolkujen suhteellinen osuus, % **	47	53	50	
	Työmarkkinatukea yli 300 päivää saaneet, kuukausittainen keskiarvo	2 492	2 368	2 200	2 288
	Työmarkkinatuen kuntaosuus, €	-12 291 648	-11 289 083	-10 250 000	-11 046 000
Lomituspalvelu	Lomituspäivät/vuosi	53 561	49 000	45 000	41 000
	Kustannus €/ netto/lomituspäivä	182,32	170	181	199,71
	Lomitettavia yrittäjiä kpl	1 103	1 025	900	894

* Työllisyyskokeilu päättyi 31.12.2018 ja tilastointitapa muuttui sen myötä. Luvut eivät ole vertailukelpoisia.

** Tietoa ei ole saatavilla asiakkuudenhallintajärjestelmän käyttöönoton viivästymisen takia.

Elinvoimapaalvelu		TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019
Henkilöstömittarit	Säännöllinen työaika (ei sisällä lomituspalvelua)	71	80,1	75	75
	Sairauspoissaolot kalenteripv / htv	13,9	15,5	14,0	6,0
	Kokonaistyöaika / lomituspalvelut	211	196,4	215	179
	Sairauspoissaolot kalenteripv / htv / lomituspalvelu	34,4	28,6	29,7	22,7
	Tapaturmapoissaolot kalenteripv / htv/lomituspalvelu	3,2	3,8	1,75	4,2
Tilankäyttö	Tilojen määrä m ²	1 608	1 608	1 597	1 597
	Tilojen määrä m ² /htv	22,8	22,6	21,3	21,3
	Tilojen määrä m ² /lomituspalvelu	240	240	240	240

Konsernipalvelu

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019
Henkilöstömittarit	Säännöllinen työaika (ilman työllistämistä)	57	63,3	61	65
	Sairauspoissaolot kalenteripv / htv	12	12,5	13,0	11,3
	Tapaturmapoissaolot kalenteripv / htv	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilankäyttö*	Tilojen määrä m ²	2 930	2 930	2 796	2 796
	Tilojen määrä m ² /htv	51,3	48,0	45,8	43,0

Kaupunkiympäristön palvelualue

Apulaiskaupunginjohtaja Jari Kyllösen katsaus ajalta 1.1.-31.8.2019

Toiminta

Kaupunkiympäristön palvelualueen toiminta on edennyt suunnitelmallisesti. Talouden osalta tulos toteutunee jopa suunniteltua paremmin. Strategisen maankäytön suunnittelutyöt Itkonniemi – Vanha asema ja Vanuvuori, Kuopion kasvutavoitteiden toteutumisen edellyttämät asemakaavatyt Savilahdessa, Kuopionlahden alueella ja Kuntolaaksossa sekä kunnallistekniikan suunnittelutyöt ovat edenneet lähes ohjelman mukaisesti.

Täydennysrakentamiskohteiden asemakaavat eri puolilla kaupunkia ovat edenneet lähes aikataulun mukaisesti. Keskusta-alueen kehityshankkeiden toteutusta on edistetty sopimusten avulla. Asemanseudun ensimmäinen vaihe etenee aikataulussa ja toisen vaiheen rakentaminen on aloitettu. Kuopionlahden kaavahankkeessa on käyty kiinteistökaupan esisopimusneuvotteluja hotellioperaattorin kanssa. Keskusta-alueella on käynnissä runsaasti kaavahankkeita, jotka edellyttävät maankäyttösopimusneuvotteluja.

Kuopion asuntorakentaminen on edelleen vilkasta, mutta asuntotuotannon taso kuitenkin pienenee edellisvuodesta ja palaa aiempien vuosien tasolle. Tänä vuonna ennustetaan valmistuvan noin 950 uutta asuntoa, mikä on hyvä määrä kasvutavoitteisiin nähden.

Rakentamisen painopisteenä ovat olleet Hiltulanlahden alue, Savilahti (SALLI) ja matkustajasataman laajentaminen. Rakentamisen osalta on lisäksi valmisteltu uuden maankaatopaikan käyttöönottoa. Heinjoen tuhkankäyttösopimus on päivitetty Kuopion Energian kanssa ja samalla on valmisteltu kierrätysmateriaalien hyödyntämistä rakennuskohteissa kuten SALLI:ssa.

Savo-Pielisen jätelautakunnassa hyväksyttiin päivitettyt jätehuoltomääräykset, joilla tiukennettiin kierrätettävien hyötyjätteiden erilliskeräysvelvoitteita, ja toisaalta lisättiin joustoja vähän jätettä tuottavien talouksien jätehuoltopalveluille.

Joukkoliikenteen liikennevaloetudella on parannettu joukkoliikenteen sujuvuutta. Viisaan liikkumisen hankkeen reaaliaikainen informaatiojärjestelmä on valmistunut ja mm. aikataulutiedot ovat nyt käytössä.

Valtakunnan ensimmäiset sähköavusteiset kaupunkipyörät otettiin käyttöön toukokuun alussa. Pyörien käyttöaste on ollut erittäin hyvä. Käyttöaste lähentelee jopa Helsingin kaupunkipyörien käyttöastetta. Kaupunkipyörillä oli elokuun alussa noin 5200 rekisteröitynyttä käyttäjää.

Maanhankintaa on jatkettu kaupungin tulevilla kasvualueilla. Neuvotteluiden kohteena ovat olleet Vanuvuoressa ja Ranta-Toivalassa sijaitsevat raakamaa-alueet.

Rakennusten 3D-mallintamista on jatkettu uutta laserkeilausaineistoa hyödyntäen. 3D-mallintamista ja kartoitusta varten on hankittu kuvauslennokki (drone), jolla voidaan nopeasti ja tehokkaasti tuottaa aineistoa. Kaupunkimalli on julkaistu Sova 3D-ohjelmistolla, mikä mahdollistaa kansalaisten osallistamisen mm. kaavahankkeiden yhteydessä. Tietomallipohjaisen toiminnan edistäminen on käynnistetty tietomallikoordinaattorin vetämänä.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Savilahden allianssin osalta on tehty muutoksia siten, että allianssissa ei siirrytty kehitysvaiheesta toteutusvaiheeseen valitun rakentajakumppanin GRK Infra Oy:n kanssa. Suunnitelmia jatkettiin allianssin suunnittelukumppanin Pöyry Finland Oy:n kanssa aikataulukriittisten osioiden osalta niin, että Savilahden alueen toteutus voitiin aloittaa ennen kesää johtosiirroilla.

Puijon tekonurmikentän urakka valmisteltiin kilpailutettavaksi. Alueelle tehdään kuitenkin vielä alueiden käyttöön liittyviä selvityksiä, minkä vuoksi urakan kilpailutus siirtyy todennäköisesti vuodelle.

Hulevesilaskutuksen osalta on tullut runsaasti muistutuksia laskutusta koskien. Tämä aiheuttaa ennen kaikkea lisääntyneitä työtä, mutta myös jossain määrin tuloihin saattaa tulla muutoksia.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Merkittävimpinä riskeinä kärkihankkeiden toteutumiselle ovat kaavojen ja suunnitelmien lainvoimaisuus. Niin Savilahden kuin Kuopionlahden alueella rakentamista on valmisteltu olettaen, että asemakaavat saadaan lainvoimaiseksi. Savilahden osalta riski on pienentynyt Varikon alueen itäosien asemakaavojen lainvoimaisuuden myötä. Lisäksi Kuopionlahden kehityshankkeen toteutumisessa mm. pysäköinnin ja huoltoyhteyksien järjestäminen muodostavat haasteellisen talousyhtälön sekä kaupungin, että hotellioperaattorin näkökulmasta.

Moottorikelkkareittien virallistamisessa on ollut valituksista johtuen viivettä ja näyttää todennäköiseltä, että yhtään reittisuunnitelmaa ei etene virallistettavaksi vuoden 2019 aikana.

Maankäyttösopimustulojen toteutuminen edellyttää neuvotteluiden onnistumista ja kaavahankkeiden etenemistä päätöksentekoon tämän vuoden aikana.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Millaisia toiminnan tai palvelun laatuun liittyviä riskejä tai haasteita on operatiivisessa toiminnassa tunnistettu vuoden 2019 kuluessa? Onko havaituissa riskeissä uusia tai ennakoimattomia kohteita?

Kiinteistökaupoissa on haitta-aineisiin liittyvien vastuiden määrittely todettu haasteelliseksi. Kaikkia riskejä ei voi ennakoita etukäteen.

Valtion tarjoamien tietojärjestelmien heikko toimivuus ja em. kuuluvaan laskutusjärjestelmään liittyvät käynnistysongelmat ovat vaikeuttaneet valvontasuunnitelmien toteutumista.

Rakentamisen ja kunnossapidon kannalta merkittävimmät riskit liittyvät suunnitteluun.

Millaisia seuranta- ja raportointimenetelmiä tai muita hyviä käytänteitä palvelualueen/taseyksikön/liikelaitoksen oman toiminnan sisäisessä valvonnassa on käytössä?

Talouden seuranta tapahtuu kuukausittain johdon raportoinnin kautta ja aineisto käydään läpi johtoryhmätyöskentelyssä. Strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista seurataan osavuosikatsausten yhteydessä.

Edellisen osavuosiraportoinnin yhteydessä toimialat raportoivat sopimuksenhallinnan kehitystarpeista. Entä onko käytössänne sopimusten valvontaan ja seurantaan kohdistuvia toimenpiteitä tai käytänteitä, jotka mielestänne ovat erityisen toimivia ja tehokkaita?

Maanvuokrajärjestelmällä selvitetään päättyvät maanvuokrasopimukset hyvissä ajoin, jotta asiakkaaseen voidaan olla yhteydessä riittävän ajoissa ennen maanvuokrasopimuksen päättymistä. Trimble-maaomaisuuden hallintajärjestelmällä seurataan vuokrasopimusten ja kauppakirjojen mukaisia rakentamisvelvoitteiden määräaikoja, jotta mahdollisiin niihin liittyviin sopimuspoikkeamiin voidaan puuttua.

Sopimushallinnan osalta eniten kehittämistä on edelleen Mestarin sopimusten (rakentamisurakat, valaistukseen liittyvät tehtävät) osalta. Mikäli Mestar tullaan yhtiöittämään vuoden 2020 loppuun mennessä, on konserniyhtiöiden kanssa sovittava, mikä on Mestarin koko ja miten kunkin tilauskanta tullaan määrittämään. Myös Kuopion Veden yhtiöittämiskuvion yhteydessä on selvítettävä, miten mm. suunnittelu ja varautuminen hoidetaan kaupungin kannalta tehokkaasti.

Pohjoisen alueurakan osalta selvítettävänä on, minkä tyyppinen sopimus toimisi parhaiten kumppanuutta edistävänä osana. Urakkaan tullaan määrittämään työllistämisehtoja yhdessä työllisyyspalvelujen kanssa.

Miten palvelualueen/taseyksikön/liikelaitoksen omaa riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan kehittämistä voitaisi paremmin tukea tai auttaa (konkreettiset ehdotukset)?

Vegan ja TCM Raklan tilalle pitäisi saada nykyaikaiset talouden raportointijärjestelmät. Myös yhtenäisten valtakunnallisten laadullisten mittareiden kehittäminen olisi tärkeää.

Toteuma: tammi-elo 2019

1.000 €

Tili	2018	Tot.%	2019	TA:N Tot.%	TP 2018	TA 2019	Tot.ennuste 2019	TA/Enn. erotus	TA/Enn. tot.%	Kasvu Enn./Ed.v	Kasvu %
Toimintatuotot	37 376	63,7	37 501	61,7	58 710	60 825	60 024	-802	98,7	1 314	2,2
Toimintakulut	-35 404	62,4	-35 701	57,1	-56 730	-62 484	-59 450	3 034	95,1	-2 719	4,8
Toimintakate	1 972	99,6	1 800	-108,5	1 979	-1 659	574	2 233	-34,6	-1 405	-71,0

Mittaristo

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019
Asemakaavoitus	Kaavoitetut rivi- ja kerrostalotontit, k-m2	163850	32500	194000	244530
	Kaavoitetut omakotitontit, kpl	12	0	145	161
	Kaavoitetut yritystontit, k-m2	4000	17000	111000	119850
	Asemakaavojen valmistumisaika, kk	25	20	25	24
Joukkoliikenteen järjestäminen	Paikallisliikenteen matkustajamäärä 1000 matkustajaa / v	6196	6450	6630	7000
Rakentaminen	Kadunrakentaminen km	4,2	3,7	3,5	5,2
	Viherrakentaminen ha	2,0	2	2	2
Liikenneväylien kunnossapito	Kunnossapidettävät liikenneväylät km	874	879	842	842
	Kadun hoito, ajoradat I-luokka €/ km	12000	10555	13000	13000
	Kadun hoito, ajoradat II-luokka €/ km	9500	6788	10000	10000
	Kadun hoito, ajoradat III-luokka €/ km	3200	2826	6000	6000
	Kadun hoito, klv I-luokka €/ km	9100	7272	10000	10000
	Kadun hoito, klv II-luokka €/ km	2200	1930	3000	3000
	Kadun hoito, klv III-luokka €/ km	1000	2516	1500	1500
	Asukastytyväisyys katujen kunnossapidosta (1-5)	3,41	3,36	3,5	3,49
Puistojen ja yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapito	Kunnossapidettävät puistot ja katuviheralueet, ha	680	511	581	581
	Yleisten alueiden hoito luokittain €/ ha	3300	3700	3400	3400
Jätehuollon viranomaispalv	Asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjen liittymisaste järjestettyyn jätehuoltoon (%)	98,7	98,4	98,8	98,8
	Jätehuoltoa koskevien hakemusten käsittelyaika (vko)	4	4,5	4	4
Tonttipalvelut	Rakennuskelpoiset valmistuneet rivi- ja kerrostalotontit k-m2	62000	17150	30000	30000
	Rakennuskelpoiset valmistuneet omakotitontit kpl	16	41	100	100
	Rakennuskelpoiset valmistuneet yritystontit k-m2	30000	3000	43000	46000
	Tonttivaranto, luovutusvalmiit liiketontit, k-m2 / kpl	141000/36	154000/41	155000/39	150000/38
	Tonttivaranto, luovutusvalmiit teollisuus ja varastot, k-m2 / kpl	98000/35	104000/30	125000/50	150000/50
	Tonttivaranto, luovutusvalmiit omakotitontit, kpl	40	33	60	60
	Tonttivaranto, luovutusvalmiit rivitalotontit, k-m2 / kpl	66000/32	54000/27	49000/25	47000/22
	Tonttivaranto, luovutusvalmiit kerrostalotontit, k-m2 / kpl	90000/26	77000/21	92000/28	75000/23
Asuntotoimi	Alkava asuntotuotanto	1400	1200	1200	1200
Ympäristöterveydenhuolto	Luvan ja ilmoituksen käsittelyaika kk	0,8	0,3	0,5	1,2
Rakennusvalvonta	Lupapäätökset kpl, sis. Suonenjoen	1205	1216	1300	1200
	Rakennuslupien käsittelyaika, pv	20	22	19	22
Henkilöstömittarit	Kokonaistyöaika (ilman työllistämistä) htv	212,3	219,7	222	221,6
	Sairauspoissaolot kalenteripv / htv	10,7	10,6	10	10,8
	Tapaturmapoissaolot kalenteripv / htv			0,2	0
	Tilojen määrä m2 / htv	15,7	15,2	14,9	14,9

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkankaan katsaus ajalta 1.1.-31.8.2019

Toiminta

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen toiminnan ennustetaan pääosin toteutuvan suunnitellusti. Kuopion museon peruskorjaus- ja laajennushanke on edennyt suunnitellusti, samoin palvelujen suunnittelu sekä yhteistyön kehittäminen kirjaston kanssa. Myös Kuntolaakson rakentaminen etenee suunnitellusti. Uuden uimahallin osalta on tehty palvelumuotoilua tukemaan asiakkaiden omaehtoista liikkumista ja uuden kassa- ja kulunvalvontajärjestelmän myötä asiakkaiden lipputuotteiden hankinta siirtyy osittain digitaalisiin järjestelmiin. Savilahden tahtuma- ja liikuntakeskuksen toteutussuunnittelu etenee myös suunnitellusti.

Teatterissa alkuvuodesta sattunut vesivahingon vuoksi jouduttiin perumaan useita näytöksiä ja kuluvan vuoden tulotavoite alittuu tämän vuoksi. Vuokramenoista ei saada huojennusta, koska kyseessä oli äkillinen vahinko. Kaupungilla ei ole keskeytysvakuutusta, joka korvaisi menetetyt lipputulot.

Liikuntapaikkapalveluissa uuden ylipainehallin suunniteltu valmistumisaika oli 1.6.2019, mutta se siirtyy 1.11.2019. Vastaavasti Lippumäen jäähallin suunniteltu sulkeminen oli 31.5.2019. Kuopion kaupungin ja Tuplajäät Oy välisessä sopimuksessa on mainittu, että Lippumäen jäähalli menee kiinni, kunnes Tuplajäät Oy rakentama hanke valmistuu. Lippumäen jäähalli suljettiin elokuussa.

Kuntolaakson pysäköintilaitos otetaan käyttöön 1.9.2019 ja pysäköintilaitoksen vuokrat tulevat liikuntapaikkapalveluiden maksettaviksi, vuokran osalta tehdään loppuvuodesta talousarviomuutosesitys.

Kuvakukko jouduttiin sulkemaan ilmastointijärjestelmän uudistamisen vuoksi helmikuun puolesta välistä syyskuun loppuun saakka. Toiminnan keskeytyksestä johtuvat tulojen menetykset saadaan katettua vuokrasäästöillä.

Olennot poikkeamat talousarvioon

Toimintakatteen ylitysennuste on n. 0,35 milj. euroa € (100,9 %), joka koostuu kolmesta tekijästä:

Teatterin tulotavoite alittuu n. 0,15 milj. euroa, joka johtuu alkuvuodesta sattuneesta vesivahingosta. Alkuvuodesta jouduttiin vesivahingon vuoksi perumaan useita näytöksiä. Tulotavoitteen alittumiseen vaikuttaa myös Äidinmaa ja Bernarda Albantalon esitysten myynti, jotka eivät ole toteutuneet tavoitteiden mukaisesti.

Musiikkikeskuksen toimintakulujen ennustetaan ylittyvän n. 0,12 milj. euroa, joka johtuu henkilöstön pitkistä sairauslomista ja siitä johtuvista tilapäisten muusikoiden kuluista, orkesterin ohjelmiston ja markkinointikavien uudistamisesta.

Kuntolaakson pysäköintilaitoksen vuokrat lähtevät kirjautumaan liikuntapaikkapalveluiden menoihin 1.9.2019 lukien, yhteensä 0,18 milj. euroa.

Osa em. ylityksistä saadaan katettua mm. Lippumäen ylipainehallin vuokraan varatulla määrärahalla, hallin käyttöönotto on siirtynyt aiemmin suunnitellusta aikataulusta.

Ylityksistä tullaan tekemään talousarviomuutosesitys myöhemmin syksyllä.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Asiakasmäärän toteutuminen syksyllä varsinkin liikuntapaikkapalveluissa ja taidepalveluissa vaikuttaa olennaisesti ko. yksiköiden toiminnan ja talouden toteutumiseen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Millaisia toiminnan tai palvelun laatuun liittyviä riskejä tai haasteita operatiivisessa toiminnassa tunnistettu vuoden 2019 kuluessa? Onko havaituissa riskeissä uusia tai ennakoimattomia kohteita?

OstaVerkossa –projektiin liittyvien sähköisten maksutapojen lisääntymisen vuoksi tulee linjata asiakaspalvelupisteet, joissa hyvät ja automatisoidut kassatoiminnot pitää jatkossa olla.

Asukastupien asiakaspääteet ovat vanhentuneet eikä niille voida määrittää automatisoitua ja keskitettyä ylläpitomallia. Laitteistokanta tulisi yhdenmukaistaa keskitetyn tietohallinnon linjausten mukaisesti niin, että käyttäjien tietosuojaa (ml. GDPR) ja tietoturva voidaan taata.

Kuluvana vuonna tapahtuneiden vesivahinkojen (teatteri, Pyörön kirjasto, Jynkän koulu) vuoksi tulisi kaupungin linjata mahdollisen vakuutuksen ottaminen ko. vahinkojen varalle.

Millaisia seuranta- ja raportointimenetelmiä tai muita hyviä käytänteitä palvelualueen oman toiminnan sisäisessä valvonnassa on käytössä?

Työhyvinvointisuunnitelmat on laadittu ja niiden avulla on pystytty tarttumaan keskeisiin henkilöstöä kuormittaviin tekijöihin, suunnitelmia käydään ja seurataan aktiivisesti läpi vastualueiden johtotiimeissä ja työhyvinvointitoimikunnissa.

Edellisen osavuosisraportoinnin yhteydessä toimialat raportoivat sopimuksenhallinnan kehitystarpeista. Entä onko käytössänne sopimisten valvontaan ja seurantaan kohdistuvia toimenpiteitä tai käytänteitä, jotka mielestänne ovat erityisen toimivia ja tehokkaita?

Tällä hetkellä palvelualueilla on runsaasti sopimuksia, joiden keskitetty systemaattinen tarkistaminen on resurssien riittämättömyyden vuoksi haasteellista. Laskutuksen ja laskujen kautta sopimuksen hallinta toteutuu, muutoin sopimuksen hallintaa voidaan toteuttaa pistotarkastuksin, joka vastualueiden tehtävänä.

Miten palvelualueen omaa riskienhallintaa ja sisäisen valvonnan kehittämistä voitaisi paremmin tukea ja auttaa (konkreettiset ehdotukset)?

Tietojärjestelmien kehittäminen siten, että tiedolla johtaminen mahdollistuu tehokkaasti esim. htv- ja sairauspoissaolojen seurantaraportit eivät ole vielä esimiesten saatavilla.

Esimiesten systemaattinen kouluttaminen toimintaa ohjaavien asioiden osalta.

ICT-laiterekisterin ajantasaistaminen ja yhdenmukaistaminen.

Toteuma: tammi-elo 2019

1.000 €

Tili	2018	Tot.%	2019	TA:N Tot.%	TP 2018	TA 2019	Tot.ennuste 2019	TA/Enn. erotus	TA/Enn. tot.%	Kasvu Enn./Ed.v	Kasvu %
Toimintatuotot	5 845	63,1	6 054	64,4	9 261	9 396	9 544	147	101,6	282	3,0
Toimintakulut	-29 921	64,5	-31 211	65,5	-46 421	-47 673	-48 168	-494	101,0	-1 747	3,8
Toimintakate	-24 076	64,8	-25 157	65,7	-37 159	-38 277	-38 624	-347	100,9	-1 465	3,9

Mittaristo

Avainprosessi: **Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut**

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019
Kirjastopalvelut 1)	Fyysiset kirjastokäynnit	1 246 123	1 384 764	1 350 000	1 250 000
	Verkkoasiointitapahtumat (kirjaston ulkopuolella tapahtunut asiointi)	478 468	521 385	500 000	550 000
	Kirjaston aukiolotunnit	24 442	29 701	31 000	35 000
	Lainojen kokonaismäärä	2 030 769	2 082 540	2 075 000	2 075 000
	Nettokustannukset/laina	2,8	2,8	2,8	2,8
	Kirjastojen tilojen määrä m ²	11 136	10 055	10 119	9 669

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019
Museopalvelut	Museokohteiden kävijämäärä 2)	75 172	78 139	45 000	45 000
	Museokohteiden aukiolotunnit 2)	5 135	4 782	4 400	4 400
	Järjestetty kokoelma-aineisto kpl	1 964 334	2 014 677	2 039 800	2 039 800
	Nettokustannus €/as	25,6	27,3	26,6	27,3
	Museoiden tilojen määrä m ²	9 691	9 700	9 000	9 043
Liikuntapaikka-	Liikuntapaikkojen käyntikerrat 3)	1 313 944	1 280 118	1 300 000	1 300 000
palvelut	Liikuntapaikkojen tilojen määrä m ²	52 700	64 532	57 783	57 783

1) Luvut sisältävät Kuopion lisäksi Kaavin ja Tuusniemen kirjastojen tunnusluvut. Pääkirjasto toimii supistetussa tiloissa museon remontin ajan, mikä voi vaikuttaa kävijämääriin.

2) Kuopion museo suljettuna v. 2019 (peruskorjaus ja laajennus)

3) Liikuntapaikkojen käyntikerrat sisältää sisä- ja ulkoliikuntapaikkojen sekä kaupallisten tilaisuuksien kävijät

Avainprosessi: **Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut**

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019
Kansalaistoiminnat	Kulttuuri- ja liikuntaryhmiin osallistuneet 1)	107 395	94 137	105 000	90 000
aktivointi	Kino-Kuvakukon ja Nilsin Mantun kävijöiden lukumäärä	39 447	28 663	31 000	14 500
	Yleis- ja erityisavustukset €/as	25,7	27,51	28,35	29,01
	Asukastupaverkosto, asukastupien lukumäärä	10	11	12	12
	Asukastupien kävijämäärä	79 888	79 718	82 000	80 000
	Asukastupien työllistämisaikutus (henkilöä / htv) 2)	125/27	159/21	122/24	122/24
	Kansalaistoiminnan aktivoimisen tilojen määrä m ²	2 836	3 127	2 894	3 280
Kansalaisopisto 3)	Kansalaisopiston opiskelijamäärä (brutto)	24 335	24 538	24 700	24 600
	Kansalaisopiston opetustuntien lukumäärä	45 306	44 257	45 000	45 000
	Kansalaisopiston nettokustannus €/h (ilman valt.osuuksia ja työll.)	66,3	72,72	73,08	72,95
	Kansalaisopiston tilojen määrä m ²	3 484	3 528	3 550	3 638

1) Kulttuuriin - ja liikuntaan aktivointiin lasketaan em. ryhmiin osallistuneet sekä liikunta- ja kulttuuripolkuun osallistuneet.

2) Asukastupatoiminta: palkkatukityöllistetyt, työharjoittelijat, työvalmennuksessa olevat sekä kuntoutuksessa työtoiminnassa olevat.

3) TP-2018 opetustuntien lukumäärän pieneminen johtuu työvoimapolitiittisen maahanmuuttajakoulutuksen loppumisesta. Kansalaisopiston mittarit ovat vuosittain mittareita. Opiskelijoiden ja opetustuntien lukumäärät eivät sisällä kansalaisopiston tapahtumien (näyttelyt, konsertit, erilaiset esitykset) osallistujia ja tunteja.

Avainprosessi: **Taidepalvelut**

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019
Kaupunginteatteri	Teatterissa kävijöiden lukumäärä	76 116	81 502	75 000	75 000
	Nettokustannukset / katsoja	63,01	60,9	64,23	64,23
	Näytäntöjen lukumäärä	372	366	300	300
	Kaupunginteatterin tilojen määrä m ²	7 982	7 982	7 982	7 982
Musiikkikeskus	Kävijöitten lukumäärä	114 176	45 775	115 000	115 000
	Tapahtumien lukumäärä	720	148	720	750
	Nettokustannukset / kävijät	2,7	9,2	5,8	5,8
	Musiikkikeskuksen tilojen määrä m ²	5 760	5 760	5 760	5 760
Kaupunginorkesteri	Konserttien kokonaislukumäärä	185	169	96	100
	Kuulijoiden kokonaislukumäärä	46 646	50 568	35 000	30 000
	Nettokustannukset / kuulijat	62,5	61	93,9	110,5

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue		TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019
Henkilöstömittarit	Henkilöstötyövuodet, htv (ilman työllisyysvaroin palkattuja)	431,0	437,4	414,9	414,9
	Sairauspoissaolot, pv/htv	12,4	10,7	9,8	9,8
	Tapaturmapoissaolot, pv/htv	0,6		0,6	0,6

Kasvun ja oppimisen palvelualue

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkankaan katsaus ajalta 1.1.-31.8.2019

Toiminta

Kasvun ja oppimisen palvelualueen toiminta on toteutumassa suunnitellusti. Elokuussa avattiin uusi Hiltulanlahden päiväkotij- ja koulukeskus. Läntisen maaseutualueen päiväkoti- ja koulukeskus ovat toteutusvaiheessa. Kuikkalammen päiväkoti ja nuorisotila valmistuvat vuoden loppuun mennessä.

Kuluvan vuoden haasteita ovat olleet varhaiskasvatuksen lapsimäärän ja perusopetuksessa oppilasmäärän kasvun vaikutukset eteläisellä ja keskeisellä kaupunkialueella. Tämä aiheutti uusia tilatarpeita mm. Pirtin alueella.

Lukiokoulutuksessa jäi 112 ensisijaista hakijaa ilman lukiopaikkaa, vaikka aloituspaikkamr lisättiin 22. Perusopetukseen lisäopetuksen opetusryhmien määrää lisättiin yhdellä (ammattikympill).

Varhaiskasvatuksen digitalisaatioprosessi ei ole edennyt suunnitellusti mm. henkilstresurssivajeen vuoksi, sähköisten päätösten kyttnotto on viivästynyt. Perusopetuksen tieto- ja viestintäteknologian suunnitelman toteuttaminen etenee suunniteltua hitaammin. Oppilaslaitteisiin pyritään etsimään kokonaistaloudellisesti edullisempia vaihtoehtoja. Syksyllä 2019 pilotoidaan Googlen Chromebook-laitteita perusopetuksen oppilaslaitteena.

Hallinnon verkon (Gallia) O365-kyttnottoprojektissa on havaittu n. 200 vanhentunutta työasemaa, jotka on uusittava tai O365-kyttnotto saattaa viivästyä. Myös O365-lisenssitilanne tulee edellyttämään lisäinvestointeja vielä tämän vuoden puolella. Keskustietohallinto ja palvelualueen tietohallinto selvittävät lisätarpeita ja etenemisvaihtoehtoja.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Toimintakatteen ennuste on talousarvion mukainen. Hanketoiminnan osalta tulojen ja menojen ennuste tulee vielä loppusyksystä muuttumaan. Uusia hankkeita käynnistyy syksyn aikana ja hanketulojen ja -menojen en-
nustetta pivitetn kuukausittain, mutta tällä ei ole vaikutusta toimintakatteeseen. Tilinpäätösvaiheessa kirjat-
tava lomapalkkavelka on ennustettu saman suuruisena, kun se talousarviomuutoksena lisättiin talousarvioon
(1,27 milj. euroa), toteutuma voi poiketa ennusteesta.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Tilojen huono kunto ja ennakoinnottomuus voivat aiheuttaa äkillisiä uusia tilatarpeita sekä toiminnan uudelleen järjestämistä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

**Millaisia toiminnan tai palvelun laatuun liittyviä riskejä tai haasteita operatiivisessa toiminnassa tunnis-
tettu vuoden 2019 kuluessa? Onko havaituissa riskeissä uusia tai ennakoinnattomia kohteita?**

Lapsi- ja oppilasmäärän alueittaiset muutokset. Lapsi- ja oppilasmäärän kasvu keskittyy eteläisellä- ja kaupun-
kialueelle ja aiheuttaa tilatarpeita. Vastaavasti lapsi- ja oppilasmäärä vähenee maaseutualueelta ja voi aiheuttaa
haasteita toiminnan järjestämiselle.

Koulutetun työvoiman saanti heikentynyt varsinkin varhaiskasvatuspalveluissa lastentarhanopettajien osalta
yleensä ja lastenhoitajien osalta tarkentuneen koulutusvaatimuksen takia. Työn kuormittavuus aiheuttaa y
enemmän haastetta henkilökunnan jaksamiseen ja työssä suoriutumiseen. Soveltuvien työpaikkojen jrjest-
minen muuttuu koko ajan haasteellisemmaksi.

Tyttlupamenettelytavan uudistaminen aiheuttaa haasteita isoissa palveluprosesseissa, joissa on paljon si-
jaistytvoimaa. Rekrytointi on yksikkökohtaista, joissa palvelussuhdehistoriaa ei välttämättä selvitetä ja voi syn-
työ perusteettomia palvelussuhteiden ketjuttamisia ja sitä kautta voi syntyä sitä palvelusuhteen vakinaistamis-
velvollisuus.

Vanhentunut laitekanta hidastaa opettajien digitaalisen osaamisen soveltamista perusopetuksessa ja tvt-strategian jalkautumista käytäntöön. Korvaavien laitteiden hankinta vanhentuneiden tilalle on osoittautunut odotettua haastavammaksi kuluvaan vuoteen aikana.

Millaisia seuranta- ja raportointimenetelmiä tai muita hyviä käytänteitä palvelualueen oman toiminnan sisäisessä valvonnassa on käytössä?

Työhyvinvointisuunnitelmat on laadittu ja niiden avulla on pystytty tarttumaan keskeisiin henkilöstöä kuormittaviin tekijöihin, suunnitelmia käydään ja seurataan aktiivisesti läpi vastuualueiden johtotiimeissä ja työhyvinvointitoimikunnissa.

Talouden seurantaan on panostettu ja sen merkitys on kasvanut esimiesten keskuudessa. Koulujen lukuvuosisuunnitelmat toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa. CAF –arviointi.

Edellisen osavuosisuunnittelun yhteydessä toimialat raportoivat sopimuksenhallinnan kehitystarpeista. Entä onko käytössäne sopimusten valvontaa ja seurantaan kohdistuvia toimenpiteitä tai käytänteitä, jotka mielestänne ovat erityisen toimivia ja tehokkaita?

Tällä hetkellä palvelualueilla on runsaasti sopimuksia, joiden keskitetty systemaattinen tarkistaminen on resurssien riittämättömyyden vuoksi haasteellista. Laskutuksen ja laskujen kautta sopimuksen hallinta toteutuu, muutoin sopimuksen hallintaa voidaan toteuttaa pistotarkastuksin, joka on vastuualueiden tehtävänä.

Miten palvelualueen omaa riskienhallintaa ja sisäisen valvonnan kehittämistä voitaisi paremmin tukea ja auttaa (konkreettiset ehdotukset)?

Tietojärjestelmien kehittäminen siten, että tiedolla johtaminen mahdollistuu tehokkaasti esim. htv- ja sairauspoissaolojen seurantaraportit eivät ole vielä esimiesten saatavilla. Tarvitaan myös kaupungin sisäiset, alueittaiset ja ajan tasalla olevat väestöennusteet, jotta palveluverkosta voidaan tarkastella ja kehittää luotettavan tiedon perusteella.

Esimiesten systemaattinen kouluttaminen toimintaa ohjaavien asioiden osalta.

ICT-laiterekisterin ajantasaistaminen ja yhdenmukaistaminen.

Toteuma: tammi-elokuu 2019

1.000 €

Tili	2018	Tot.%	2019	TA:N Tot.%	TP 2018	TA 2019	Tot.ennuste 2019	TA/Enn. erotus	TA/Enn. tot.%	Kasvu Enn./Ed.v	Kasvu %
Toimintatuotot	8 227	65,5	11 175	91,6	12 560	12 199	13 258	1 060	108,7	698	5,6
Toimintakulut	-133 335	65,1	-140 339	65,3	-204 803	-214 811	-215 870	-1 060	100,5	-11 067	5,4
Toimintakate	-125 108	65,1	-129 163	63,7	-192 243	-202 612	-202 612		100,0	-10 369	5,4

Mittaristo

Avainprosessi: Varhaiskasvatuspalvelut

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019
Kunnallinen	Lasten määrä *)	4 099	4 144	4 184	4 201
päiväkotihoido	Päiväkotien täyttöaste				
	- haja-asutusalueen täyttöaste	92	95	96	95
	- taajama-alueen täyttöaste	96	96	98	95
	Bruttokustannus €/lapsi	-12 719	-13 247	-13 938	-13 758
	Nettokustannus €/lapsi	-11 327	-12 103	-12 733	-12 740
	Päivähoidon tilojen määrä m ²	41 619	42 826	48 070	43 563
	Tilojen määrä m ² /lapsi	10	10	10	10
Yksityinen	Lasten määrä	934	1 109	1 209	1 173
päiväkotihoido	Nettokustannus €/lapsi	-8 588	-9 150	-9 197	-9 375
Kunnallinen	Lasten määrä *)	493	460	460	392
perhepäivähoito	Bruttokustannus €/lapsi	-11 357	-11 553	-11 421	-12 045
	Nettokustannus €/lapsi	-9 867	-10 253	-9 882	-10 549
Yksityinen	Lasten määrä	68	55	55	48
perhepäivähoito	Nettokustannus €/lapsi	-5 707	-6 515	-6 763	-7 038
Hoidossa olevien lasten määrä yhteensä		5 594	5 768	5 908	5 814
- joista alle 3 vuotiaiden määrä		1 342	1 364		
Varhaiskasvatuksen osallistumis-% (0-6 v)		67,48	65,55	73,92	73,62
Avoimet	Lasten määrä	665	532	750	750
varhaiskasvatuspalvelut	Bruttokustannus €/lapsi	-1 177	-1 551	-1 089	-1 089
Kotihoidon ja yks. hoidon tuki Kelalle	Lasten määrä	1 778	1 654	1 600	1 505
	Nettokustannus €/lapsi	-3 111	-3 084	-3 138	-3 159

Lasten määrä on kuukausittain hoidossa olevien lasten keskiarvo.

Kunnallisen ja yksityisen päivähoito hintoja verrattaessa on otettava huomioon, että kunnallisen hoidon hintaan kuuluu palvelualuekokonaisuuden suunnittelu- ja hallintokustannukset, vuoro- ja iltahoito, loma-aikainen hoito, järjestämisvelvoitteen täyttäminen sekä erityistä tukea tarvitsevien lasten tukipalvelut, joita yksityisellä palveluntuottajalla ei ole.

Kunnallisen päiväkotihoidon ja yksityisen päiväkotihoidon €/lapsi kustannus sisältää myös esiopetuksen.

Avainprosessi: Perusopetus- ja nuorisopalvelut

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019
Perusopetus	Oppilasmäärä 20.9.	10 438	10 584	10 714	10 616
	Erityisen tuen oppilaiden osuus oppilasmäärästä % *	5,8 %	6,0 %	6,0 %	6,0 %
	Luokkamutoisen erityisopetuksen oppilaiden osuus koko oppilasmäärästä % *	3,9 %	4,1 %	4,0 %	4,0 %
	Bruttokustannus €/oppilas, kaikki vuosiluokat	-9 230	-9 266	-9 554	-9 554

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019
	Nettokustannus €/oppilas, vähennetty hankerahoitus	-9 127	-9 140	-9 444	-9 444
	Opetusryhmän keskikoko 1-6 luokilla *	17,6	17,3	17,2	17,2
	Opetusryhmän keskikoko 7-9 luokilla *	19,1	19,8	18,3	18,3
	Yleisopetuksen tuntimäärä/oppilas *	1,77	1,65	1,72	1,72
	Perusopetuksen tilojen määrä m ²	137 222	133 420	137 095	137 095
	Tilojen määrä m ² /oppilas	13	13	13	13
Nuorisopalvelut	Asiakaskäyntien lukumäärä	213 000	226 168	215 000	200 000
	Suunnitelmallisesti tuettujen nuorten määrä	200	312	300	300
	Bruttokustannus €/asiakaskäynti	-16	-15	-16	-16
	Nuorisopalveluiden tilojen määrä m ²	9 281	9 042	9 290	9 290

Perusopetuksen bruttokustannuksissa ei ole huomioitu kotikuntakorvausmenoja eikä aikuisten maahanmuuttajien valmistavan opetuksen kustannuksia.

* Tunnusluvut on otettu Kouluikkunan tiedoista. Ryhmäkokolaskennassa on otettu huomioon joissakin aineissa käytettävät jako- ja hanketunnit, jotka pienentävät varsinaisia luokkakokoja. Kuopion kouluverkko on alueellisesti laaja ja oppilasmäärissä on alueittain suuria eroja, minkä vuoksi myös opetusryhmien koko vaihtelee alueellisesti.

Avainprosessi: Lukiokoulutus ja toisen asteen yhteistyön palvelut

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019
Lukiokoulutus	Valtionosuuteen oikeuttava painotettu opiskelijamäärä	2 431	2 489	2 543	2 543
	Kahden tutkinnon koulutuksen opisk.määrä	236	200	200	200
	Peruskoulun päättäneiden lukiokoulutukseen hakevien määrä (%)	53 %	61 %	60 %	61 %
	Peruskoulun päättäneiden lukiokoulutukseen päässeiden määrä (%)	52 %	53 %	52 %	52 %
	Vieraskuntalaisten osuus lukion aloittaneista (%)	25 %	22 %	25 %	18 %
	Ensisijaisten hakijoiden määrä/lukioiden aloituspaikat	122	108	120	111
	Päivälukion kaikkien kurssien lukumäärä	2 390	2 380	2 390	2 390
	Bruttokustannus €/opiskelija, kaikki vuosikurssit *	-7 099	-7 138	-7 053	-7 053
	Lukioiden tilojen määrä m ²	19 708	19 346	19 828	19 828
	Tilojen määrä m ² /opiskelija	8	8	8	8

Avainprosessi: Kasvun ja oppimisen tuen palvelut

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019
Koulupsykologipalvelut	Koulupsykologipalveluja käyttävien asiakkaiden määrä oppilasmäärästä (0-10	10 %	10 %	10 %	10 %
	Oppilaita/koulupsykologi (sis. esiopetuksen)	1 179	1 218	1 132	1 132
	Koulupsykologipalveluja käyttävien asiakkaiden määrä lukion opiskelijamäärästä	13 %	14 %	12 %	12 %
	Lukion opiskelijoita/psykologi	1 541	1 061	1 033	1 033

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019
	Psykologipalveluja käyttävien asiakkaiden määrä 2. asteen ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärästä	9 %	11 %	9 %	9 %
	Ammatillisen koulutuksen opiskelijoita/psykologi	1 428	1 235	1 128	1 128
Koulukuraattoripalvelut	Koulukuraattoripalveluja käyttävien asiakkaiden määrä oppilasmäärästä (0-10	10 %	10 %	10 %	10 %
	Oppilaita/koulukuraattori (sis. esiopetuksen)	1 231	1 204	1 233	1 233
	Kuraattorin palveluja käyttävien asiakkaiden määrä lukion opiskelijamäärästä	7 %	8 %	6 %	6 %
	Lukion opiskelijoita/kuraattori	1 401	1 311	1 185	1 185
	Kuraattorin palveluja käyttävien asiakkaiden määrä 2. asteen ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärästä	14 %	17 %	13 %	13 %
	Ammatillisen koulutuksen opiskelijoita/kuraattori	1 187	1 134	1 071	1 071
Kasvun ja oppimisen palvelualue		TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019
Henkilöstömittarit	Henkilötyövuodet, htv (ilman työllisyysvaroin palkattuja)	2 439	2 472	2 442	2 442
	Sairauspoissaolot, pv/htv	15,3	15,4	13,3	13,3
	Tapaturmapoissaolot, pv/htv	3,6		3,6	3,6

Perusturvan palvelualue

Vs. apulaiskaupunginjohtaja Jari Saarisen katsaus ajalta 1.1.-31.8.2019

Toiminta

Palvelualueen toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet käyttösunnitelman mukaisesti.

Vanhuspalveluissa erityisenä painopisteenä on ollut asumispalvelujen saattaminen tarvetta vastaavaksi. Palvelutarpeen arviointipyyntöjä ovat lisääntyneet n. 20 % edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna ja palvelutarpeen arviointia ei ole voitu käynnistää lain velvoittaman seitsemän arkipäivän sisällä.

Vanhuspalveluiden palveluohjauksessa 1.8.2018 käynnistynyt EAKR (Euroopan aluekehitysrahasto) rahoituksella palvelu- ja teknologiatarjoonon mallintamishankkeelle (Tarjoomo-hanke) on haettu jatkoaikaa 31.3.2020 saakka. Uusien asumispalvelupaikkojen järjestäminen palveluseteleillä on edennyt suunnitellusti ja jonossa olevien asumispalvelua odottavien jono on lyhentynyt merkittävästi. Kansallisen hoivakeskustelun pohjalta omien ja ulkoisten yksiköiden valvontaa on tehostettu. Hoivapalveluissa oman tuotannon palveluasumisyksiköitä on muutettu ns. yksiportaisiksi yksiköiksi hoidettavien hoidon tarpeen lisääntyttyä. Kotihoidon lisääntymiseen kysyntään on vastattu tarpeenmukaisesti. Hoivapalveluissa on käynnissä työhyvinvointihankkeita (Yhdessä työhyvinvointia- hanke ja 4T-hanke).

Vammaispalveluissa ja kehitysvammahuollossa asiakasmäärät ja palvelutarve ovat kasvaneet. Merkittävämät muutokset ovat omaishoitajien määrän lisäys (22 omaishoitajaa) edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden ja kehitysvammaisten asiakkaiden määrä asumispalveluissa (9 uutta asiakasta). Kehitysvammaisten päivätoimintaan on tullut vaikeavammaisia asiakkaita lisää. Päivätoiminta on ostettu ostopalveluna, koska kaupungilla ei ole sopivia tiloja eikä henkilöstöä järjestää palvelu omana toimintana. Henkilökohtaisen budjetin kokeiluna käyttöön otettua palveluseteliä henkilökohtaisessa avussa ja päivätoiminnassa on jatkettu normaalina palvelusetelituotantona. Avustajakeskuksen palkanlaskenta siirrettiin 1.6.2019 Monetra Pohjois-Savon hoidettavaksi.

Lapsiperhepalveluissa on käynnissä historiallisen suuri ministeriöiden välinen ohjelmatyö (LAPE), joka on edellyttänyt Kuopiossa kaikkien palvelualueiden poikkihallinnollista yhteistyötä. Perusturvan palvelualueella LAPE-ohjelman painopistealueena on erityisesti lastensuojelun kehittäminen. Kuopiossa on pilotoitavana lastensuojelun systeeminen toimintamalli, jota on laajennettu myös lastensuojelun avohuollon palvelutuotantoon. Henkilöstöä on koulutettu alkuvuodesta ja pilotointi alkoi 1.3.2019. Systeemisen lastensuojelun toimintamalliin on haettu määrärahavaraukset vuodelle 2020. Kuopion on hakenut lapsiperhepalveluihin perillisistä kuolleiden kuopiolaisten jäämistöstä perintövaroja, joita hoitaa Valtiokonttori. Testamentti- ja perintövaroja on käytetty lasten ja perheiden palvelujen kehittämiseen. Perintövarojen turvin on voitu palkata henkilöstösuunnitelmasta poiketen 3,5 htv perhetyöhön, lastensuojelun tukiperhetyöhön ja uusien sijaisperheiden kouluttamiseen.

Aikuissosiaalityössä on THL:n hankkeena kehitetty suunnitelmallista sosiaalityötä osallistavan sosiaaliturvan mallin mukaan. Kokeilun tavoitteena on ollut nostaa aikuisia, pitkään työttömiä olleita ihmisiä pois toimeentulotuelta ja löytää polkuja osallisuuteen ja työllistämiseen. Sosiaalisen kuntoutuksen pilotointia palvelusetelillä on toteutettu.

Pakolaistyössä valmistaudutaan ottamaan vastaan n. 30 kongolaista kiintiöpakolaista.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Rintamaveteraanien kotiin annettavien palvelujen tulot ovat 1,08 milj. euroa ja menot 0,83 milj. euroa. Netto-vaikutus toimintakatteeseen on n. 0,25 milj. euroa, koska palvelun järjestämiseen ei ole täyttä määrärahalisäystä käyttötaloudessa. Omaishoidon tuen asiakasmäärä alittaa tasaisen toteuman ja ennakoi 0,48 milj. euron säästöä eläkemaksuineen. Erityisasumispalvelun ylitysriski on arvioilta n. 0,23 milj. euroa.

Hoivapalveluissa henkilöstömenot ylittivät arviolta 1,1 milj. euroa lasten hoitorinkien (0,24 milj. euroa) sekä palvelumuodon muutoksesta Tervaniityssä, Iltatuuli 2 ja Leväsellä (0,24 milj. euroa). Noin 0,6 milj. euron ylitys on tulossa erilliskorvauksiin, joka johtuu henkilöstön saatavuuteen liittyvistä vaikeuksista. Vakituinen henkilöstö tekee tuplavuoroja ja ylityitä. Ateriapalvelujen ostot ylittivät n. 0,4 milj. euroa, joista suurin ylitys tulee asumispalvelujen ateriapalveluista n. 0,24 milj. euroa ja loput kotihoidon aterioiden siirtymisestä Servicalle.

Nilsin kotihoidossa. Vammaispalveluasiakkaiden kotihoidon ostopalvelut ja lääkärityö ovat ylittymässä n. 0,15 milj. euroa.

Kehitysvammaisten ja vammaisten palvelujen toimintakateen ennakoidaan ylittyvän 2,9 milj. euroa. Uudet asukkaat (9) ovat sijoittuneet erityisen vaativaan tehostettuun palveluasumiseen, josta kustannukset ovat n. 1,1 milj. euroa. Vuoden 2018 tilinpäätöksessä toteuma kehitysvammaisten asumispalveluissa oli 1,3 milj. euroa vuoden 2019 määrärahaa suurempi. Omaishoidon uusien asiakkaiden määrä on kasvattanut tuen tarvetta 0,17 milj. euroa. Henkilökohtaisen avun piirissä olevien asiakkaiden määrä on kasvanut (25 asiakasta), josta ennakoidaan menolisäystä 0,30 milj. euroa. Laitoshoidosta, henkilökuljetuksista sekä henkilöstömenoista tuleva säästö ei riitä kattamaan merkittävästi kasvaneita menon lisäyksiä.

Lastensuojelun asiakasmäärissä on tapahtunut vuoden aikana huomattava muutos. Huostaanottoja on tehty 10 uutta, kiireellisiä sijoituksia 6 uutta ja koulukotisijoituksia 5 uutta edelliseen vuoteen verrattuna. Nuoret sijoittuvat pääosin kalliiseen laitoshoidon. Vuoden 2019 käyttösuunnitelmassa sijaishuollon määrärahaa pienennettiin 0,30 milj. euroa, koska tilanne talousarvion laadinnan aikaan näytti tasaantuneen. Elokuun ennusteen mukaan lastensuojelun ostopalveluissa ennakoidaan ylitystä n. 1,3 milj. euroa. Kokonaisuutena lastensuojelun vastuualueen toimintakate heikkenisi 1,4 milj. euroa.

Kokonaisuutena toimintakulujen ennuste on 4,5 milj. euroa käyttösuunnitelmaa suurempi. Toimintakate-ennuste on 3,7 milj. euroa käyttösuunnitelmaa heikompi.

Johdon tukipalvelun määrärahat arvioidaan toteutuvan arvioitua pienempänä ja se on huomioitu elokuun ennusteessa.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Asiakkaat eivät valitse palveluseteliä asumispalveluissa tai vanhusten asumispalveluiden yksityiset palveluntuottajat eivät saa rekrytoitua riittävää määrää henkilöstöä. Se voi vähentää käytössä olevien asumispalvelupaikkojen määrää.

Kehitysvammaisten ja vammaisten palvelutarpeen muutosta on vaikea ennakoida, koska lakisääteinen ja subjektiivinen oikeus edellyttää palveluiden järjestämistä tarpeen perusteella. Asiakkaita ei ole mahdollista asettaa palvelujonoon.

Henkilöstön saatavuuteen liittyvät riskit vanhusten hoivapalveluissa.

Huostaanottojen ja kiireellisten sijoitusten määrän edelleen kasvaminen.

Tilikauden tulos ei toteudu valtuuston hyväksymän talousarvion mukaisena

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Millaisia toiminnan tai palvelun laatuun liittyviä riskejä tai haasteita on operatiivisessa toiminnassa tunnistettu vuoden 2019 kuluessa? Onko havaituissa riskeissä uusia tai ennakoimattomia kohteita?

Henkilöstön rekrytoinnissa osaavan henkilöstön saatavuudessa on vaikeuksia. Työntekijöiden vaihtuvuus lisää perehdyttämistyötä ja riskiä pysyä lain määräämissä aikarajoissa. Toimitilojen sisäilmahaasteet ovat lisänneet terveiden tilojen etsintää, lisännyt myös sairauspoissaoloja. Ostopalvelujen palvelutarjonta ja kyvykyys laadukkaaseen palveluun on haasteena, laatupoikkeamia löytynyt. Maakunnallisten hankkeiden vastuukysymykset haasteena. Arkistopalveluissa lisääntyneet kuntalaisten ja viranomaisten kyselyt asiakastiedoista henkilöstöhaaste.

Millaisia seuranta- ja raportointimenetelmiä tai muita hyviä käytänteitä palvelualueen/taseyksikön/liikelaitoksen oman toiminnan sisäisessä valvonnassa on käytössä?

Kaupunkitasoiset talouden seurantajärjestelmät käytössä. Toimintaa seurataan eri mittareilla, tiedolla johtamisessa kuitenkin haasteita. Säännölliset johtoryhmät ja – tiimit ja työyksiköiden kierrot ja johdonkatselmuksset.

Edellisen osavuosisiraportoinnin yhteydessä toimialat raportoivat sopimuksenhallinnan kehitystarpeista. Entä onko käytössänne sopimusten valvontaan ja seurantaan kohdistuvia toimenpiteitä tai käytänteitä, jotka mielestänne ovat erityisen toimivia ja tehokkaita?

Sopimuksia käydään läpi vuosittain ja aina reklamaatioiden ja kysymysten yhteydessä. Sopimusten tallentamisessa D360 on vielä haasteita ja yksiköissä säilytetään sopimuksia. Sopimusten valvontaa on tehostettu, myös oman tuotannon alueella. Sopimusten valvonnasta toivotaan koulutusta.

Miten palvelualueen/taseyksikön/liikelaitoksen omaa riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan kehittämistä voitaisi paremmin tukea tai auttaa (konkreettiset ehdotukset)?

Tiedolla johtamisen rakenteiden kehittämistä toivotaan. Sisäiseen valvontaan esimiehille koulutusta esim. esimiesseminaareissa. Koulutuksia toivotaan lisäksi tietoturvaan, lainsäädäntöön ja valvontaan.

Toteuma: tammi-elo 2019

1.000 €

	2018	Tot.%	2019	TA:N Tot.%	TP 2018	TA 2019	Tot.ennuste 2019	TA/Enn. erotus	TA/Enn. tot.%	Kasvu Enn./Ed.v	Kasvu %
Toimintatuotot	17 033	58,6	17 995	63,9	29 063	28 174	29 001	827	102,9	-62	-0,2
Toimintakulut	-113 862	63,7	-121 979	66,2	-178 797	-184 371	-188 890	-4 519	102,5	-10 093	5,6
Toimintakate	-96 829	64,7	-103 984	66,6	-149 734	-156 197	-159 889	-3 692	102,4	-10 155	6,8

Mittaristo

Avainprosessi: Vanhus- ja vammaispalvelut

Tuote tai palvelu	Mittarin nimi	TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019
Palveluohjaus	Bruttokustannukset	-35 539 399	-36 202 755	-38 881 652	-38 337 430
	Toimintatuotot	9 683 562	8 850 303	8 331 155	8 880 200
	Omaishoidontuen asiakkaat (vanhukset+vammaiset+kehitysvammaiset)	990		887	564
	Erityisryhmien asumispalveluiden asiakkaat	510	627	635	680
Vanhusten hoivapalvelut	Bruttokustannukset	-59 807 171	-64 010 540	-66 981 409	-68 784 358
	Toimintatuotot	12 235 947	10 984 048	11 802 956	11 831 324
	Kotihoiton asiakaskäynnit, omat ja ostetut	1 086 651	1 251 855	1 210 000	1 275 922
	Kotihoito / Asiakkaan luona tapahtuva työ tunteina, omat ja ostetut	409 610	430 430	437 000	442 911
	Kotihoito / Asiakkaiden lukumäärä, omat ja ostetut	4 177	4 203	4 000	4 350
	Kotihoito / Asiakkaiden keskimääräinen toimintakyky, omat	2,2	2,2	3,0	2,2
	Palvelukeskuksen hoitopäivät, omat	79 379	76 231	71 175	71 000
	Palvelukeskuksen asumispaikat, omat	247	195	195	195
	Tehostetun asumispalvelun hoitopäivät, omat	70 656	73 307	94 900	87 320
	Tehostetun asumispalvelun hoitopäivät, ostetut	168 448	146 550	188 500	97 187
	Tehostetun asumispalvelun asumispaikat, omat	208	244	260	290
	Tehostetun asumispalvelun asiakkaat, ostetut	461	571	530	582
	Kotisairaalan hoitopäivät	1 650	8 408	7 500	9 330
	Kotisairaala asiakkaiden lukumäärä	167	1 000	900	1 000
Vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto	Bruttokustannukset	-34 815 971	-36 783 645	-35 516 378	-38 446 085
	Toimintatuotot	2 458 294	3 064 471	2 602 981	2 652 711
	Vammaispalvelun asiakkaat	3 056	3 350	3 550	3 550

Tuote tai palvelu	Mittarin nimi	TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019
Henkilöstömittarit					
Palveluohjaus	Kokonaistyöaika (htv)	28,7	30,0	35,5	33,2
	Sairauspoissaolot (kalenteripw/htv)	5,5	6,2	4,9	9,8
	Tapaturmapoissaolot (kalenteripw/htv)	0,3	0,0	0	0,0
Vanhusten hoivapalvelut	Kokonaistyöaika	1045,6	1 118,1	1091,5	1139,7
	Sairauspoissaolot (kalenteripw/htv)	24,7	25,5	22,4	26,0
	Tapaturmapoissaolot (kalenteripw/htv)	1,0	1,2	0	1,0
Vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto	Kokonaistyöaika	97,5	94,7	77,5	77,0
	Sairauspoissaolot (kalenteripw/htv)	16,3	22,1	15,2	11,2
	Tapaturmapoissaolot (kalenteripw/htv)	0,9	0,0	0	0,0

Avainprosessi: **Lapsiperhepalvelut**

Tuote tai palvelu	Mittarin nimi	TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019
Lapsiperhepalvelut	Bruttokustannukset	-28 830 051	-28 614 553	-29 051 827	-30 576 373
	Toimintatuotot	2 422 392	3 303 523	3 080 730	3 195 202
Avo- ja jälkihuolto	Lastensuojelun ilmoitusten määrä	3 756	3 459	3 300	3 300
	Asiakkaiden määrä	1 390	1 084	1 300	1 300
	Huostassa olevien määrä	272	274	272	286
Sijaishuolto	Huostassa olevat perhehoitoon sijoitetut	165	162	170	170
	Huostassa olevat ostopalveluun sijoitetut	94	105	89	111
Henkilöstömittarit					
Lapsiperhepalvelut	Kokonaistyöaika (htv)	184,0	189,5	196,7	198,5
	Sairauspoissaolot (kalenteripw/htv)	13,5	14,1	12,3	16,7
	Tapaturmapoissaolot (kalenteripw/htv)	0,2	0,3	0,0	0,6

Avainprosessi: **Aikuissosiaalityön palvelut**

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019
Aikuissosiaalityön palvelut	Bruttokustannukset	-6 089 163	-5 960 786	-6 377 769	-6 253 611
	Toimintatuotot	3 182 699	2 077 879	1 805 500	1 710 573
Taloudellinen tukeminen	Toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien määrä	4 006	3 692	2 500	2 438
Maahanmuuttajapalvelut	Asiakasmäärät	200	172	190	190
Sosiaalinen kuntoutus	Asiakasmäärät*)		357	350	350
Henkilöstömittarit					
Aikuissosiaalityön palvelut	Kokonaistyöaika (htv)	48,1	53,8	51,8	53,0
	Sairauspoissaolot (kalenteripw/htv)	14,3	12,7	10,5	23,2
	Tapaturmapoissaolot (kalenteripw/htv)	1,3	0,0	0,0	0,3

*) Uusi lakisääteinen toiminta 1.1.2018 alkaen

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019
Perusturvan tukipalvelut	Bruttokustannukset	-2 848 413	-2 836 374	-2 374 490	-2 340 160
	Toimintatuotot	4 790	5 424	2 540	9 384
Johdon tukipalvelut	Bruttokustannukset	-4 306 415	-4 388 513	-5 187 663	-4 151 260
	Toimintatuotot	630 041	777 592	548 470	721 576
Tuote tai palvelu:					
Perusturvan palvelualue yhteensä	Bruttokustannukset	-172 236 583	-178 797 167	-184 371 188	-188 889 277
	Toimintatuotot	30 617 725	29 063 241	28 174 332	29 000 970

Henkilöstömittarit	Mittarin nimi	TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019
Perusturvan	Kokonaistyöaika, htv (ilman työllistämistä)	1 463,8	1 544,4	1 507,2	1 554,9
	Sairauspoissaolot (kalenteripv/htv)	21,5	22,7	19,5	23,2
	Tapaturmapoissaolot (kalenteripv/htv)	0,8	0,0	0,0	0,0
Perusturvan palvelualue		TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019
Tilankäyttö	Tilojen määrä m ²	40 389	40 389	40 892	40 892
	Tilojen määrä m ² /htv	27,6	26,2	27,1	26,3

TP 2016-2017 ja ennuste 2018 sairauspoissaolot ja tapaturmapoissaolot (kalenteripvhtv-luvut on poimittu Visma-raportoinnista.

Htv luvut eivät sisällä palkkatukityöllistettyjen, kesätyöntekijöiden eikä oppisoiomuskoulutettavien poissaoloja

Terveydenhuollon palvelualue

Vs. apulaiskaupunginjohtaja Jari Saarisen katsaus ajalta 1.1.-31.8.2019

Toiminta

Avohoidon palveluissa vastaanottopalvelujen, terveydenhoitopalvelujen, suun terveydenhuollon palvelujen sekä kuntoutuspalvelujen toiminta on toteutunut seurantajaksolla suunnitellun mukaisesti ja hoitotakuu on toteutunut avoterveyspalveluissa lakien ja asetusten mukaan. Lääkäri työvoiman saatavuus on ollut haasteellista joissakin tiimeissä ja tulee olemaan jatkossakin. Suun terveydenhuollon palvelujen kysyntä on kasvanut ja jonoa on purettu lisätöinä iltaisin ja lauantaisin. Jononpurku lisätöinä on lopetettu elokuun lopussa. Puheterapiapalveluissa on ollut n. 76 % htv:n vaje, joka on vaikuttanut palvelujen viivästymiseen. Lasten ja nuorten kuntoutuksen ja terapioiden ostopalvelujen tarve on kasvanut.

Hoitotakuu on toteutunut Kuopion kaupungin terveyspalveluissa, lukuunottamatta muutamaa yksittäistä ylitystä puheterapiassa, Harjulan poliklinikalla ja lasten mielenterveysyksikössä. Välitöntä avovastaanoton ja suun terveydenhuollon yhteydensaantia on varmistettu OSCC-puhelinpalvelujärjestelmällä. Keskimääräinen jonotusaika puheterapeutin tutkimuksiin ja hoitoon on ollut 4-6 kuukautta. Harjulan poliklinikalla kesäkulun jälkeen eri erikoisaloilla oli yksittäisiä hoitotakuun ylityksiä.

Sairaalapalvelujen toiminta on toteutunut käyttösuunnitelman mukaisesti. Tilapäisiä sairaansijasulkuja on jouduttu tekemään mm. vesivahinkojen, infektioepidemioiden ja hoitohenkilökuntavajeen vuoksi.

Mielenterveys- ja päihdepalveluissa lasten-, nuorten- ja aikuisten mielenterveyspalveluissa hoitotakuu on toteutunut. Perheneuvolassa yhteydenottojen määrä on pysynyt korkeana ja jonotusaika on 5-6 kk. Aikuisten mielenterveyspalveluista on otettu käyttöön digihoitopolku sekä suunniteltu hoidon vaikuttavuutta seuraavan BCB-laaturekisterin käyttöönottoa. Terveyskeskuksen vastaanottotoiminnan yhteydessä toimivien psykiatristen sairaanhoitajien määrää on lisätty, tällä hetkellä vastaanotolla työskentelee 7 psykiatrista sairaanhoitajaa.

Erikoissairaanhoito on toteutunut suunnitellusti.

Kevään 2018 aikana käynnistynyt STM:n rahoittama ja Yläsavon SOTEn hallinnoima valinnanvapauskokeiluhanke päättyi 30.6.2019.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Koko terveydenhuollon palvelualueen osalta toimintatuotot ovat ylittymässä n. 0,66 milj. euroa kahdeksan kuukauden arvion perusteella. Pakolaisten terveydenhuollon korvauksia ja päihdepalvelujen asiakasmaksuja saadaan suunniteltua enemmän.

Toimintakulut ovat ylittymässä n. 13,50 milj. euroa, josta erikoissairaanhoidon osuus on n. 11,57 milj. euroa ja oman terveydenhuollon ylitys 1,93 milj. euroa. Sairaanhoitopiirin esitys jäsenkunnan maksuosuudeksi oli 171,7 milj. euroa, mutta Kuopion talousarvioon on varattu 168,3 milj. euroa, ero 3,4 milj. euroa. Tammi-elokuun hoitopalvelukustannukset ovat n. 3,9 % (1,3 milj. euroa) suuremmat verrattuna edelliseen vuoteen. Erikoissairaanhoidon ylitys sisältää sairaanhoitopiirin edellisvuosien alijäämät, jotka kirjataan tulosvaikutteisesti tälle vuodelle. Elokuussa on maksettu shp:n alijäämiä 3,9 milj. euroa ja tilinpäätöksessä kirjataan 3,7 milj. euroa.

Oman toiminnan suurimmat ylitykset tulevat olemaan hoitotarvikejakelu, tartuntatautilain mukaiset lääkkeet sekä sairaalan henkilöstökulut vierihoidon runsaan tarpeen vuoksi. Tartuntatautilain mukaiset lääkkeet tullaan siirtämään syksyn aikana erikoissairaanhoidon kustannukseksi. Erikoissairaanhoidosta tulevat uniapnea potilaiden kiskohoidot ja asumispalveluissa olevien kehitysvammaisten erikoishoito kasvattaa suun terveydenhuollon hoidon tarvetta ja kustannuksia kuluvana vuonna. Harjulan poliklinikan materiaalikulut ylittivät lisääntyneen uniapnea-potilasmäärän ja heidän tarvitsemien laitteiden vuoksi

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Avohoidon palveluissa suurin riski tavoitteiden toteutumiselle on lääkäreiden ja hoitajien sijaisten saatavuus. Rekrytoinneissa vapailta markkinoilta on kovia haasteita eikä ostopalveluyrityksetkään kykene aina toimittamaan tilauksia. Ravitsemussuunnittelu- ja puheterapiapalvelujen kysyntä ja palvelujen turvaaminen tulee olemaan haasteellista.

Vastaanottoaikojen kysyntä ja puhelinpalvelutyö on lisääntynyt opiskeluterveydenhuollossa ja seksuaaliterveysneuvolassa maksuttoman raskauden ehkäisy alle 25-vuotiaiden osalta.

Alavan Sakkyn opiskeluterveydenhoidon palvelut eivät toteudu suunnitelman mukaisesti, koska nykyiset väis-
tötyötilat ovat kooltaan ja toiminnaltaan riittämättömät. Lisäksi uuden tilojen suunnittelutyö on vienyt tiimiltä työ-
aikaa pois asiakastyöstä.

Suun terveydenhuollon riskit ja kustannusten kasvut muodostuvat lisääntyneestä peruspalvelujen kysynnästä, erikoissairaanhoidosta tulevien uniapneahoidoista sekä asumispalveluissa olevien kehitysvammaisisten erikoishoidoista.

Lasten- ja nuorten mielenterveyspalveluiden (sis. perheneuvolan ja Sihti Nuorten vastaanoton) kasvava tarve tulee ruuhkauttamaan palvelut, eikä nykyisillä resursseilla pystytty palvelemaan asiakkaita hoitotakuun puitteissa. Päihdepalvelujen ostopalvelujen kasvuun on myös paineita.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Millaisia toiminnan tai palvelun laatuun liittyviä riskejä tai haasteita on operatiivisessa toiminnassa tunnistettu vuoden 2019 kuluessa? Onko havaituissa riskeissä uusia tai ennakoimattomia kohteita?

Henkilöstön rekrytoinnissa ja sijaisten saannissa vaikeuksia. Osin myös ostopalveluja ei ole saatavilla, mm. puheterapiassa. Hoituhuoneiden saatavuus ja kuormitus, mm. suun terveydenhuollossa vaikeuttaa päivystysjärjestelyjen uudistamista. Huoneiden sisäilma vaikeuttaa toimintaa; henkilöstöä ja hallintoa on jouduttu sijoittamaan erillisiin toimipisteisiin. Riskinä tiedonkulku asiakkaan siirtyessä palvelusta toiseen tai henkilöstön vaihtuessa. Mielenterveyspalveluissa myös lähetemäärän hallinnassa on vaikeuksia.

Millaisia seuranta- ja raportointimenetelmiä tai muita hyviä käytänteitä palvelualueen/taseyksikön/liikelaitoksen oman toiminnan sisäisessä valvonnassa on käytössä?

Osa pystyy hyödyntämään SoteDW:tä, osalle se ei tuota luotettavia tietoja, osa ei saa automaattista raportointia käynneistä, asiakasmääristä tai maksutuloista kuukausittain eikä työntekijäkohtaisesti. HaiPro- haittatapahtumien läpikäyminen yksiköissä ja korjaavien toimenpiteiden toteutuminen on vakiintunut. Granite-riskienhallinta-ohjelma käytössä.

Edellisen osavuosisraportoinnin yhteydessä toimialat raportoivat sopimuksenhallinnan kehitystarpeista. Entä onko käytössänne sopimusten valvontaan ja seurantaan kohdistuvia toimenpiteitä tai käytänteitä, jotka mielestänne ovat erityisen toimivia ja tehokkaita?

Sopimuksia käydään läpi vuosittain ja aina reklamaatioiden ja kysymysten yhteydessä. Sopimukset viety D360 järjestelmään. Sopimusten valvonnasta toivotaan koulutusta.

Miten palvelualueen/taseyksikön/liikelaitoksen omaa riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan kehittämistä voitaisi paremmin tukea tai auttaa (konkreettiset ehdotukset)?

Automaattiset seurantaraportit potilastietojärjestelmästä, mm SoteDW:n luotettavuus.

Työ-/ virkasopimus- tarvittavien tunnusten ja salasanojen automaattinen tilaus Essistä. Vastaavasti työsuhteen päättyessä tunnusten automaattinen sulkeminen ja ict-laskutuksen loppuminen.

Toteuma: tammi-elo 2019

1.000 €

	2018	Tot.%	2019	TA:N Tot.%	TP 2018	TA 2019	Tot.ennuste 2019	TAEnn. erotus	TAEnn. tot.%	Kasvu Enn./Ed.v	Kasv u %
Toimintatuotot	7 556	64,5	7 635	72,0	11 720	10 610	11 268	657	106,2	-453	-3,9
Toimintakulut	-173 780	67,6	-183 096	69,9	-257 019	-262 094	-275 594	-13 501	105,2	-18 575	7,2
Toimintakate	-166 224	67,8	-175 462	69,8	-245 299	-251 484	-264 327	-12 843	105,1	-19 028	7,8

Mittaristo

Avainprosessi: **Avohoidon palvelut**

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019
Avohoidon palvelut	Bruttokustannukset	-53 056 608	-54 392 392	-56 580 067	-58 325 500
	Toimintatuotot	7 355 375	7 661 332	7 295 312	7 770 200
Vastaanottopalvelut	Lääkärikäynnit aluevastaanotolla	102 734	98 659	102 210	100 200
	Lääkärikäynnit / ilta- ja akuuttivast.otto (KUIVO)	16 510	17 659	18 037	18 400
	Hoitohenkilöstökäynnit / KUIVO +JUIVO	3 439	4 677	4 787	3 800
	Hoitohenkilöstökäynnit aluevastaanotolla	74 205	87 494	79 966	93 400
Suun terveydenhuollon palvelut	Käyntien lukumäärä	137 002	113 352	120 000	115 300
	Asiakkaiden lukumäärä	57 176	43 320	50 000	53 600
Terveystenhoitopalvelut	Käyntien lukumäärä	167 806	160 138	162 660	169 000
	Asiakkaiden lukumäärä	42 681	43 785	39 990	45 000
Kuntoutuspalvelut	Käyntien lukumäärä	59 121	60 252	63 030	51 700
	Asiakkaiden lukumäärä	26 867	25 265	25 740	21 800
Henkilöstömittarit					
Avohoidon palvelut	Kokonaistyöaika (htv)	529,0	533,8	539,9	543,9
	Sairauspoissaolot (kalenteripv/htv)	17,3	18,6	15,0	18,9
	Tapaturmapoissaolot (kalenteripv/htv)	0,2	0,5	0	0,4

Avainprosessi: **Sairaalapalvelut**

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019
Sairaalapalvelut	Bruttokustannukset	-22 207 467	-22 337 781	-22 657 461	-23 341 100
	Toimintatuotot	2 716 435	2 627 659	2 540 638	2 554 000
Poliklinikka	Käynnit lääkäriillä	6 708	6 225	6 750	6 750
	Käynnit hoitajalla	7 152	8 176	8 000	10 100
Osastohoito	Asiakkaiden lkm, omat sairaansijat	194	194	194	194
	Hoitopäivät, oma osastohoito	66 184	67 117	68 000	63 700
	Asiakkaiden lukumäärä (=hoidetut)	3 201	3 076	3 200	5 100
Henkilöstömittarit					
Sairaalapalvelut	Kokonaistyöaika (htv)	254,2	248,2	240,6	257,9
	Sairauspoissaolot (kalenteripv/htv)	19,8	18,5	18,0	19,4
	Tapaturmapoissaolot (kalenteripv/htv)	0,3	0,6	0	0,2

Avainprosessi: **Mielenterveys- ja päihdepalvelut**

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019
Mielenterveys- ja päihdepalvelut	Bruttokustannukset	-9 982 067	-10 143 024	-10 957 436	-10 965 500
	Toimintatuotot	629 667	528 344	294 700	376 400
Lasten mielenterveyspalvelut	Käyntien lukumäärä	2 150	2 361	2 000	2 400
	Asiakkaiden lukumäärä	243	183	180	250

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019
Nuorten mielenterveyspalvelut (sis. SIHTI)	Käyntien lukumäärä	3 316	3 690	5 000	5 000
	Asiakkaiden lukumäärä	747	661	550	800
Aikuisten mielenterveyspalvelut	Käyntien lukumäärä	40 481	40 872	41 000	38 000
	Asiakkaiden lukumäärä	2 842	2 941	2 600	3 500
Perheneuvola	Käyntien lukumäärä	3 662	4 172	3 000	5 000
	Asiakkaiden lukumäärä	584	534	400	650
Henkilöstömittarit					
Mielenterveys- ja päihdepalvelut	Kokonaistyöaika (htv)	79,1	81,9	84,0	84,2
	Sairauspoissaolot (kalenteripv/htv)	18,8	11,3	16,0	16,2
	Tapaturmapoissaolot (kalenteripv/htv)	0,1	0,4	0	0,4

Avainprosessi: **Erikoissairaanhoito**

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019
Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri	Poliklinikkakäynnit	296 666	301 715		290 700
	Hoitojaksot	20 449	18 294		19 900
	Hoitopäivät	92 428	89 087		86 800
	Lähetteet	48 797	48 207		31 900
	-terveyskeskuksesta	25 885	26 147		25 000
	-KYSin omasta yksiköstä	10 060	9 289		9 600
	-päivystyslähetteet	9 596	9 011		8 900
	-yksityissektorilta	8 241	8 445		8 900
	-työterveyshuollosta				2 600
	Siirtoviivepäivät / pv	522	782		503
	Laskutetut siirtoviivepäivät / 1000 €	309	474		293
	Hoitopalvelut Kys / 1 000 €	159 462	162 196	166 545	169 500
	KPK	4 556	4 418	4 311	4 311
	Hammasl. opetuslinikka	743	710	858	600
	Euroa/asukas	1 390	1 403	1 446	1 469
	Kustannukset				
Erikoissairaanhoito	Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri	164 022	166 614	168 281	171 845
	Muut sairaalat	1 951	1 733	1 851	1 870
	Muu esh	274	385	0	7 984
	Yhteensä / 1.000 €	166 247	168 732	170 132	181 699
	Toimintatuotot	331	801	370	448

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019
Terveystuotannon tukipalvelut	Bruttokustannukset	-1 607 792	-1 413 787	-1 270 993	-1 263 400
	Toimintatuotot	104 679	102 594	109 400	118 700
Erikoissairaanhoito	Bruttokustannukset *)	-166 247 929	-168 732 094	-170 131 578	-181 698 900
	Toimintatuotot	330 617	800 669	370 000	448 100

*) Ennuste 2019 sis. shp:n ed.vuosien alijäämiä 7,6 M€

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019
Terveystuotannon palvelualue yhteensä	Bruttokustannukset	-253 101 862	-257 019 076	-261 597 535	-275 594 400
	Toimintatuotot	11 136 772	11 720 598	10 610 050	11 267 400

Henkilöstömittarit	Mittarin nimi	TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019
Terveystuotannon palvelualue	Kokonaistyöaika (htv)	864,9	865,8	867,0	887,9
	Sairauspoissaolot (kalenteripv/htv)	18,1	17,8	15,0	18,7
	Tapaturmapoissaolot (kalenteripv/htv)	0,2	0,5	0	0,4
Terveystuotannon palvelualue		TP 2017	TP 2018	KS 2019	Ennuste 2019
Tilankäyttö	Tilojen määrä m ²	29 126	26 225	26 128	25 156
	Tilojen määrä m ² /htv	33,7	30,3	30,1	28,3

TP2018 vaiheessa on otettu käyttöön Visman htp-keruu, jossa henkilöttyövuodet kerätään organisaatietietojen mukaan ja henkilöttyövuosiin on laskettu aiempaa tarkemmin mm. pätkätyö. Ed. mainituista syistä johtuen aikaisempien vuosien tiedot on ilmoitettu Visman henkilöttyövuosi-keruun mukaisesti ja ne poikkeavat aiemmin julkaistuista talousarvio-, käytösuunnitelma- ja tilinpäätöstiedoista.

Isäntäkuntapalvelut

Vs. terveystoimintajohtaja Pertti Lipposen katsaus ajalta 1.1.-31.8.2019

Toiminta

Lääkärin vastaanoton, terveydenhoidon, suun terveydenhuollon ja sairaalan palvelut on toteutuneet toimintasuunnitelman mukaisesti. Lääkäri työvoiman saanti Tuusniemen terveysasemalle on ajoittain ollut hankalaa ja vaikuttanut heikentävästi tarjottavien palvelujen määrään. Vajetta on paikattu ostopalvelutyövoimalla ja muiden terveysasemien lääkäri työvoiman avulla.

Tuusniemen vuodeosastolla hoidettavien kuopiolaisten määrä on vähentynyt Juankosken osaston myötä. Tuusniemen osaston paikoista keskimäärin 4,0 sairaansijaa on ollut jatkuvassa kuopiolaisten käytössä. Vuodeosaston täyttöaste oli keskimäärin 75,7% ja keskimääräinen hoitoaika 11,0 vrk. Hoitojaksolta palattiin pääasiassa entiseen asumismuotoon (82,7%).

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Tulot ja menot ovat toteutuneet taloussuunnitelman mukaisesti. Toteutuneet kustannukset tasataan Tuusniemen ja Kuopion välillä tilinpäätöksen yhteydessä.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiseksi

Lääkäri työvoiman saanti Tuusniemelle on hyvin haasteellista ja vaatii ostopalvelujen käyttöä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Kuopio toimii isäntäkuntana Tuusniemelle ja on seurannut omalta osaltaan toimintaa ja taloutta saatavien tilasraporttien kautta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä on seurattu Sisäisen valvonnan seuranta- ja arviointilomakkeella vuosittain. Ohjeita on noudatettu ja riskit arvioitu.

ISÄNTÄKUNTAPALVELUT, 1.000 €	TA 2019	TOT 1-8/ 2019	Ennuste 2019	TOT %	Ta / Tot
Tuusniemen perusterveydenhuolto					
Toimintatulot	3 358	2 259	3 358	67,3	0
Liikevaihto					
Liiketoiminnan muut tuotot	3 358	2 259	3 358	67,3	0
Toimintamenot	-3 358	-2 140	-3 358	63,7	0
Materiaalit ja palvelut	-1 273	-785	-1 274	61,6	-1
Henkilöstökulut	-2 071	-1 346	-2 070	65,0	1
Liiketoiminnan muut kulut	-14	-9	-14	67,2	0
Toimintakate	0	119	0	0,0	0

Keskusvaalilautakunta

Vuoden 2019 talousarviossa on varattu määrärahat eduskuntavaaleihin ja toukokuussa järjestettävään europarlamenttivaaleihin ja mahdollisiin maakuntavaaleihin.

Eduskuntavaalit järjestettiin huhtikuussa ja europarlamenttivaalit toukokuussa. Maakuntavaaleja ei järjestetty koska maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelu lopetettiin 8.3.2019.

Toimintakate alittuu 109.788 euroa budjetoidusta. Oikeusministeriön 13.6.2019 tekemän päätöksen mukaan kertakorvaus eduskunta- ja EU-vaalien järjestämisestä on 432.400 euroa ja tulot ylittyvät 60.400 euroa. Kertakorvaus on 2,2 euroa jokaiselta äänioikeusrekisteriin otetulta kunnan asukkaalta. Menojen arvioidaan toteutuvan n. 49.000 euroa budjetoitua pienempänä.

Toteuma: tammi-elo 2019

1 000 €

Tili	2018	Tot.%	2019	TA:N Tot.%	TP 2018	TA 2019	Tot.ennuste 2019	TA/Enn. erotus	TA/Enn. tot.%	Kasvu Enn./Ed.v	Kasvu %
Toimintatuotot	208	100,0		0,0	208	372	432	60	116,2	224	107,5
Toimintakulut	-312	68,1	-586	90,6	-458	-647	-597	49	92,4	-139	30,4
Toimintakate	-104	41,5	-586	213,3	-250	-275	-165	110	60,0	85	-34,0

Tarkastustoimi

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 § mukaan mm. valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista sekä toiminnan tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta. Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja vastaavat kaupungin ulkoisesta valvonnasta kuntalain, hallintosäännön ja tarkastustoimiston toimintasäännön mukaisesti.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista, saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi ja julkaista yhteenveto sidonnaisuuksista kaupungin verkkosivuilla.

Tarkastuslautakunta on valmistellut tilivuoden 2018 arviointikertomuksen, joka on käsitelty kaupunginvaltuustossa 10.6.2019. Kaupunginhallitus valmistelee arviointikertomuksessa esille nostetuista kysymyksistä vastineet valtuustolle.

Tarkastuslautakunta on aloittanut v. 2019 koskevan arviointityön laatimansa työohjelman mukaisesti ja antaa valtuustolle väliarviointin syksyllä.

Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Toteuma: tammi-elo 2019

1 000 €

Tili	2018	Tot.%	2019	TA:N Tot.%	TP 2018	TA 2019	Tot.ennuste 2019	TA/Enn. erotus	TA/Enn. tot.%	Kasvu Enn./Ed.v	Kasvu %
Toimintatuotot		0,0		0,0					0,0		-100,0
Toimintakulut	-161	63,1	-165	56,7	-255	-291	-289	2	99,2	-34	13,3
Toimintakate	-161	63,2	-165	56,8	-254	-290	-289	2	99,3	-34	13,4

Ydinkaupungin käyttötalous yhteensä (ilman taseyksiköitä)

Toteuma: tammi-elo 2019

1.000 €

	2018	Tot.%	2019	TA:N Tot.%	TP 2018	TA 2019	Tot.ennuste 2019	TA/Enn. erotus	TA/Enn. tot.%	Kasvu Enn./Ed.v	Kasvu %
Toimintatuotot	87 577	62,8	91 527	64,6	139 359	141 658	140 783	-876	99,4	1 424	1,0
Toimintakulut	-528 747	65,4	-553 930	66,0	-808 158	-839 504	-855 362	-15 858	101,9	-47 204	5,8
Toimintakate	-441 170	66,0	-462 403	66,3	-668 799	-697 846	-714 580	-16 734	102,4	-45 780	6,8

Tilakeskus

Toimitilajohtaja Hannu Väänäsen katsaus ajalta 1.1.-31.8.2019

Toiminta

Kaupunginhallituksen nimeämä tilatyöryhmä on ohjannut Kuopion Tilakeskuksen toimintaa tavoitteiden ja suunnitelmien mukaisesti. Tilatyöryhmän jäsenet ovat 15.7.2019 alkaen Antti Kivelä (pj), Allu Koskinen, Tiina Kaartinen ja Kaisa Kantele.

Vuonna 2019 Kuopion Tilakeskuksen toiminta on edennyt taloussuunnitelmassa asetettujen toiminnallisten tavoitteiden mukaisesti. Kuluvalle vuodelle asetetut toiminnalliset tavoitteet tullaan saavuttamaan talousarviopoikkeamia lukuun ottamatta.

Kuopion Tilakeskus on aloittanut kaupunkitasoisen toimitilaohjelman laatimisen, jonka ohjausryhmänä toimii tilatyöryhmä. Toimitilaohjelman laatimisen tavoitteena on linjata tilaomaisuuden strategista hallintaa ja kehittämistä. Toimitilaohjelma on valmis vuoden 2019 loppuun mennessä.

Investoinnit toteutuivat seurantajaksolla suunnitellusti, paitsi Savilahden liikunta- ja tapahtumakeskuksen osalta, jonka aloittaminen on siirtynyt ja käynnistyy aikaisintaan vuoden 2020 aikana. Hiltulanlahden koulun ja päiväkodin rakentaminen sekä Maaningan urheilu- ja liikuntatalon peruskorjaus valmistuivat seurantajaksolla. Kuikkalammen päiväkodin rakennustyöt jatkuvat suunnitelman mukaisesti ja hanke valmistuu vuoden loppuun mennessä. Puijon tornin julkisivun korjaustyöt käynnistyivät ja valmistuvat syksyn kuluessa. Kuopion Tilakeskuksen pienet peruskorjaushankkeet (8,62 miljoonaa euroa) etenevät erillisen työohjelman mukaisesti.

Myynti- kehitys- ja purkukohteista myytiin Vehmersalmen varastohalli. Kaislastenlahden koulu ja päiväkoti purettiin tontille rakennettavan uudisrakennuksen tieltä.

Kuopion Tilakeskus on teettänyt aiempaa enemmän laajamittaisia kuntotutkimuksia rakennusten todellisen kunnan selvittämiseksi. Tutkimustulosten perusteella olemme saaneet paremman kuvan rakennusten todellisesta kunnosta ja tilojen terveellisyydestä ja turvallisuudesta. Tämä on lisännyt ja aikaistanut tulevien vuosien investointitarpeita.

Kuopion kaupungin omistuksessa olevien rakennusten korjausvelka on kääntynyt laskuun. Korjausvelan kasvu on saatu pysäytettyä investoinneilla sekä myymällä, että purkamalla kaupungin palvelutuotannossa tarpeettomia rakennuksia.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Toisen vuosikolmanneksen jälkeen merkittävimmät poikkeamat vuoden 2019 talousarviossa liittyvät kiinteistöjen ylläpitoon ja kuntotutkimuksiin. Toimintakulujen ennakoitu ylitys on noin 0,62 milj. euroa. Käyttöomaisuuden myyntivoitot eivät toteudu suunnitellusti johtuen Vuorikatu 27 kiinteistön myynnin viivästymisestä. Tilikauden alijäämä ennustetaan olevan 0,87 milj. euroa.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Kaupungin heikkenevä taloudellinen tilanne voi viivästyttää välttämättömien peruskorjausten ja kunnossapitotöiden tekemistä. Palvelutuotannosta poistuneiden tilojen myynti on ollut haasteellista ja kysyntä kantakau-
pungin ulkopuolella lähes olematonta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Kuopion Tilakeskuksen sisäinen valvonta on toteutettu Tilakeskukseen laaditun sisäisen valvonnan suunnitelman mukaan. Kuopion Tilakeskuksessa seurataan kuukausittain talousarvion toteutumista ja tulosennustetta sekä tehdään tarvittaessa korjaavat toimenpiteet viipymättä.

Kuopion Tilakeskus hallinnoi sopimuksia toimintasäännön mukaisesti ja sen asettamien valtuuksien puitteissa. Asiakkuuksia ja vuokrasopimuksia ylläpidetään Haahtela -kiinteistötietojärjestelmässä. Hankintasopimukset ovat joko hankekohtaisia tai ne tehdään puitesopimusjärjestelyn kautta.

Kaupungin kiinteistöjen sisäilmaongelmista ilmoitetaan sähköisellä e-lomakkeella, jonka kautta tiedot kootaan kaupungin sisäilmaohjeen mukaisesti moniammatillisen asiantuntijaryhmän käsittelyyn ja seurantaan. Sähköisiä sisäilmailmoituksia on tullut 92 kpl elokuu 2019 loppuun mennessä, joka on noin 15 % enemmän kuin vastaavana aikana edellisenä vuonna.

TULOSLASKELMA

	Ta 2019	Toteuma 31.8.	Tot. %	Ero	Ennuste 2019
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	500 000	403 202	80,6	-96 798	582 202
Tuet ja avustukset	8 000	0	0,0	-8 000	8 000
Vuokratuotot	87 786 098	58 065 374	66,1	-29 720 724	87 942 352
Muut toimintatuotot	1 141 000	204 269	17,9	-936 731	660 901
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	89 435 098	58 672 845	65,6	-30 762 253	89 193 456
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-2 438 000	-1 662 786	68,2	775 214	-2 516 166
Eläkekulut	-1 197 388	-803 495	67,1	393 893	-1 200 889
Muut henkilösivukulut	-83 655	-55 715	66,6	27 940	-54 270
Henkilöstökulut yhteensä	-3 719 043	-2 521 995	67,8	1 197 048	-3 771 324
Palvelujen ostot	-25 943 295	-18 904 731	72,9	7 038 564	-28 916 121
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 299 200	-6 172 770	54,6	5 126 430	-10 361 416
Vuokrat	-11 728 843	-9 628 395	82,1	2 100 448	-14 765 426
Muut toimintakulut	-4 584 550	-45 979	1,0	4 538 571	-75 961
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-57 274 931	-37 273 870	65,1	20 001 061	-57 890 248
TOIMINTAKATE	32 160 167	21 398 976	66,5	-10 761 191	31 303 208
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkokulut	0	-338		-338	-558
Korvaus peruspääomasta	-14 550 000	-9 700 000	66,7	4 850 000	-14 550 000
VUOSIKATE	17 610 167	11 698 637	66,4	-5 911 530	16 752 649
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunn.mukaiset poistot	-17 630 000	-11 753 333	66,7	5 876 667	-17 644 000
TILIKAUDEN TULOS	-19 833	-54 696	275,8	-34 863	-891 351
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	19 833	0	0	-19 833	19 833
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0	-54 696		-54 696	-871 518

Pohjois-Savon pelastuslaitos

Pelastusjohtaja Jukka Koposen katsaus ajalta 1.1. – 31.8.2019

Toiminta

Pelastuslaitoksen toimintaa ohjaa toimialan säädösten lisäksi vuosille 2016 – 2019 laadittu palvelutasopäätös ja strategia sekä Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kanssa tehty yhteistoimintasopimus ensihoitopalvelujen tuottamisesta.

Pelastustoimessa ja ensihoidossa on saavutettu niille asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Pelastustoimen palvelut ja ensihoitopalvelut on tuotettu hyvätaoisina palvelutasopäätösten sekä sopimusten mukaisesti.

Pelastuslaitos on suorittanut toimintasuunnitelman mukaisia tehtäviä onnettomuuksien ennaltaehkäisyssä ja pelastustehtävissä. Toiminnassa ei ole havaittu mainittavia poikkeamia. Pelastustoiminnassa tehtäviä on ollut 3781, mikä on 5,1 % vähemmän kuin edellisvuonna vastaavaan aikaan. Ensihoitotehtävien määrä oli viime vuoden tasolla eli 18 038. Tehtävämäärien ennustetaan jäävän pienemmiksi kuin talousarvioon on arvioitu.

Palotarkastuksien osalta hoito- ja huoltolaitosten tarkastuksen ennustetaan suoritettavan suunnitelman mukaisesti, mutta muiden rakennusten osalta jätäneen hieman alle suunnitellun.

Piirinuohousjärjestelmä päättyi vuoden 2019 alusta. Nuohoustoimen järjestämisvastuu päättyi Pohjois-Savon pelastuslaitokselta 1.1.2019 alkaen ja nuohoustoimi siirtyi pelastuslain muutoksen mukaisesti vapaaseen kilpailuun. Pelastuslakiin kirjatun 6 kk siirtymäajan päätyttyä, viimeisetkin nuohouspiirit ovat lakaneet ja koko maassa on vapaa nuohouskilpailu 1.7.2019 alkaen. Nuohousten suorittaminen on kiinteistön omistajan vastuulla.

Pelastuslaitoksen henkilöstöresurssien parempaa hallintaa varten on perustettu koulutus- ja rekrytointikeskus, jonka toiminnassa alussa keskitytään työvuoro- ja lomasuunnitteluun ja sijaisten rekrytointiin. Pelastuslaitos on aloittanut tieto- ja tilaturvan parantamisen Neulamäen paloasemalla ottamalla käyttöön tilaturvaluokituksen, henkilöiden turvallisuus selvitykset ja vienyt eteenpäin TUVE -turvallisuusverkon käyttöönottoa. Samalla on kehitetty johtokeskus- ja tilannekeskustoimintaa.

Pelastuslaitos on mukana valtakunnallisissa pelastustoimen kehittämishankkeissa, joissa haetaan yhteisiä toimintatapoja pelastustoimintaan. Lisäksi pelastuslaitoksella on käynnissä hanke, jossa selvitetään työturvallisuutta pelastustoimen ja ensihoidon uusissa työaikamuodoissa. Hanke etenee suunnitellusti.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

	Talousarvio	Toteuma	Toteuma	Tp-ennuste
	sis.lisä-ta			
	1000 €	1000 €	%	1000 €
Toimintatuotot	26 434	18 986	71,8	26 336
Toimintamenot	25 226	16 715	66,3	25 127
Toimintakate	1 208	2 271	188,0	1 209
Poistot	911	607	66,7	911
Investoinnit, netto	1 504	572	38,0	1 504

Henkilöstön sairauspoissaolojen pysyminen vuoden 2018 tasolla ennakoi sijaismäärärahojen riittämättömyyttä. Lisäksi vuoden 2018 tapaturmavakuutusmaksuista tuli n. 58.000 euron lisälasku. Käyttötaloustulojen

ja –menojen osalta pelastuslaitoksen tavoitteena on määrärahojen riittävyys. Talousarviossa ei ole varaa tehtävämäärien suurelle poikkeamalle, mikä vaikuttaa henkilöstömenoihin. Pelastuslaitoksen tilinpäätösennusteessa on huomioitu vuodelta investointimäärärahojen käyttö esitetyn talousarviomuutoksen mukaisena.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Pelastuslaitoksella ei ole tiedossa riskejä, jotka vaikeuttaisivat strategisten tavoitteiden toteutumista.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Pohjois-Savon pelastuslaitos arvioi, että sisäinen valvonta on hyvällä tasolla. Sisäisen valvonnan toteutumista seurataan säännöllisesti pelastuslaitoksen johtoryhmässä muun muassa osavuosisikatsauksien yhteydessä. Pelastuslaitoksen sisäisen valvonnan raportissa on tunnistettu merkittävimmät Pohjois-Savon pelastuslaitoksen toimintaan liittyvät riski ja kerrottu, kuinka Pohjois-Savon pelastuslaitos toteuttaa tunnistettujen riskien riskienhallintaan liittyviä toimenpiteitä. Tunnistetuista riskeistä on johdettu sisäisen valvonnan osa-alueet sekä valvontakohteet ja nimetty vastuuhenkilöt. Kehitystarpeena on kehittää asiantuntemusta riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan kohteiden tunnistamisesta etupainotteisesti.

Operatiivisen toiminnan järjestämisessä on ollut haasteena saada rekrytoitua henkilöstöä pienille paloasemille ja päivittäisen vahvuuden ylläpitäminen on ollut haasteellista, koska sijaisia ei aina ole ollut saatavilla.

Pelastuslaitos hyödyntää seurannassa pelastustoimen riskiarviointijärjestelmää (Pera), järjestelmän käyttö on jalkautettu toimipisteisiin tämän vuoden aikana.

Sopimusten hallinta

Pohjois-Savon pelastuslaitoksen sopimukset on tallennettu D360 järjestelmään. Sopimusten käsittelyprosessista on keskusteltu pelastustoimen johtotiimissä, ja sopimusten käsittelyprosessi on vastuuhenkilöiden tiedossa. Sopimuksia päivitetään tarvittaessa. Sopimushallintaa tulisi kehittää digitalisaatiota ja automaatiota hyödyntäen. Sopimusrekisteriä olisi kehitettävä edelleen niin, että sopimushallintajärjestelmä hälyttää vastuuhenkilöitä, kun sopimuksen voimassaoloaika on päättymässä.

Kehitystarpeena on kehittää asiantuntemusta ja sisäisen valvonnan kohteiden tunnistamista etupainotteisesti. Tarvitaan keskitettyä koulutusta.

Tuloslaskelma

	Talousarvio 2019 1 000 €	Toteuma 1.1. - 31.8.2019 1 000 €	Tp ennuste 1 000 €	Erotus 1 000 €	Erotus %
Myyntituotot	25 686	18 506	25 588	-99	-0,4
Maksutuotot	305	180	305	0	0,0
Tuet ja avustukset	324	263	324	0	0,0
Vuokratuotot	29	23	29	0	0,0
Muut toimintatuotot	89	13	89	0	0,0
TOIMINTATUOTOT	26 434	18 986	26 335	-99	-0,4
Henkilöstömenot					
Palkat ja palkkiot	-14 898	-9 741	-14 768	130	-0,9
Eläkekulut	-2 711	-1 801	-2 687	25	-0,9
Muut henkilösivukulut	-636	-424	-692	-56	8,8
Henkilöstömenot yhteensä	-18 245	-11 966	-18 146	99	-0,5
Palvelujen ostot	-2 427	-1 557	-2 427	0	0,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 046	-817	-1 046	0	0,0
Avustukset	-63	-63	-63	0	0,0
Vuokrakulut	-3 394	-2 174	-3 394	0	0,0
Muut toimintakulut	-51	-139	-51	0	0,0
TOIMINTAKULUT	-25 226	-16 715	-25 127	99	-0,4
TOIMINTAKATE	1 208	2 271	1 208	0	0,0
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkokulut lain.liiklait/kunta	-13	0	-19	-6	43,4
VUOSIKATE	1 195	2 271	1 189	-6	-0,5
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-911	-608	-911	0	0,0
TILIKAUDEN TULOS	283	1 663	278	-6	-2,0
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	122	0	122	0	0,0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	406	1663	400	-6	-1,4

Mittaristo

PELASTUSTOIMINTA	TP 2017	TP 2018	TA 2019	En- nuste 2019
Pelastustehtävät	3 693	4 222	4 000	3 950
Ensivastetehtävät	1 377	13 995	1 200	1 050
Yksiköiden toimintavalmiusaika min/sek	11:01	11:43	11:00	11:30
Yksiköiden yhteenlaskettu henkilövahvuus tehtävässä	5	5	5	5
Palotarkastusten valvontasuunnitelman toteutuminen %				
- valvontakohteet A1-A8 (ei omavalvontakohteita)	102	101	100	98
- hoito- ja huoltolaitokset	99	98	100	100
- omavalvontakohteet	88	86	100	85
Valistus- ja koulutustilaisuuksiin osallistuneiden määrä	37 091	38 998	37 200	39 000
Paloasematilojen määrä m2	27 720	27 998	27 968	27 968

ENSIHOITO	TP 2017	TP 2018	TA 2019	En- nuste 2019
Ensihoitotehtävät				
- Kuopio	20 072	19 453	21 200	20 000
- Suonenjoki	1 959	2 078	2 450	2 000
- Varkaus	4 964	5 186	5 800	5 650
<i>Yhteensä</i>	26 995	26 717	29 450	27 650
Ensihoidon tilojen määrä m2	1 057	1 057	1 057	1 057

Henkilöstö / Kokonaistyöaika	TP 2017	TP 2018	TA 2019	En- nuste 2019
Vakinaiset	222,2	247	267,5	222
Vakinaiset sijaiset	22,5	47,4		25
Väliaikaiset	46,6		29	49
Yhteensä	291,3	294,4	296,5	296
Tehty työaika (htv)	236,9			

Kuopion Vesi Liikelaitos

Toimitusjohtaja Kirsi Laamasen katsaus ajalta 1.1.-31.8.2019

Toiminta

Kuopion Vesi Liikelaitoksen vuosi 2019 on sujunut suunnitellusti sekä toiminnallisesti että taloudellisesti. Ajalla 1.1. – 31.8.2019 liikevaihto on ollut 18,2 milj. euroa, joka on 1,1 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa elokuun loppuun on arvioitu. Osa asiakkaista on kuitenkin laskutettu jo syyskuun loppuun asti. Käyttökustannukset ovat olleet 7,5 milj. euroa, joka on 0,6 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa. Tämän hetkisen ennusteen mukaan koko vuoden käyttökustannukset tulevat olemaan noin 0,2 milj. euroa pienemmät kuin talousarviossa. Tilikauden tulos tulee olemaan 0,9 milj. euroa, joka on 0,2 milj. euroa suurempi kuin talousarviossa.

Investoinnit ovat olleet ajalla 1.1. – 31.8.2019 4,1 milj. euroa. Talousarviossa on varattu investointeihin rahaa 13,5 milj. euroa. Tämänhetkisen ennusteen mukaan vuoden 2019 investointien kokonaissumma on 9,5 milj. euroa eli 4 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa. Tämä johtuu pitkälti siitä, että verkostoinvestoinnit eivät toteudu suunnitellusti. Itkonniemen vesilaitoksen saneeraus on valmistunut huhtikuussa.

Päivitetty konsulttiselvitys Kuopion Veden ja Siilinjärven kunnan vesilaitoksen yhteistyömahdollisuuksista on valmistunut. Kuopion ja Siilinjärven valtuustot päättivät kesäkuussa, että yhteinen vesihuolto-yhtiö aloittaa 1.1.2020. Siilinjärven valtuuston päätöksestä on tehty kunnallisvalitus, mutta Siilinjärven kunnanhallitus päätti 2.9.2019, että yhtiöittämispäätös pannaan täytäntöön.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Kuopion Veden vuodelle 2019 on varattu investointeihin rahaa 13,5 milj. euroa. Investointeja toteutunee vain 9,5 milj. euroa. Tämä tarkoittaa sitä, ettei talousarvioon varattua 4 milj. euron lainaa tarvita.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Tällä hetkellä ei ole tiedossa riskejä strategisten tavoitteiden toteutumiselle.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta ei ole havaittu poikkeamia.

Kuopio Vedellä on aloitettu vuonna 2016 talousveden laatuun vaikuttavien riskien tunnistaminen. Työssä käytetään WSP (water safety plan) –riskienhallintatyökalua. Tämä työ valmistuu vuonna 2019.

Kukin vastuualue on tehnyt omat riskienhallintasuunnitelmat.

Kuopion Veden uuden asiakaspalvelujärjestelmän käyttöönotto on käynnistynyt ja uusi järjestelmä otetaan käyttöön huhtikuussa 2020. Tällä järjestelmässä hallitaan koko asiakkuusprosessi sopimusten laadinnasta laskutukseen.

Tuloslaskelma

	Budjetti 31.8.2019	Toteuma 31.8.2019	Tot. %	Ero	TA 2019	Ennuste 2019
	1000 €	1000 €		1 000 €	1000 €	1000 €
Myyntituotot	17 067	18 176	106,5	-1109	25 600	25 600
Tuet ja avustukset	13	4	30,0	9	20	20
TOIMINTATUOTOT	17 080	18 180	106,4	-1 100	25 620	25 620
Henkilöstömenot						
Palkat ja palkkiot	-2 925	-2 814	96,2	-111	-4 388	-4 388
Eläkekulut	-631	-616	97,6	-15	-947	-947
Muut henkilösivukulut	-97	-93	96,2	-4	-145	-145
Henkilöstömenot yhteensä	-3 653	-3 523	96,4	-130	-5 480	-5 480
Palvelujen ostot	-2 103	-1 912	90,9	-191	-3 154	-3 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 959	-1 744	89,0	-215	-2 938	-2 900
Vuokrakulut	-241	-205	85,2	-36	-361	-361
Muut toimintakulut	-65	-66	102,1	1	-97	-97
TOIMINTAKULUT	-8 020	-7 450	92,9	-570	-12 030	-11 838
TOIMINTAKATE	9 060	10 730	118,4	-1 670	13 590	13 782
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkokulut	-433	-301	69,5	0	-650	-600
Tuloutus kaupungille	-2 520	-2 520	100,0	0	-3 780	-3 780
VUOSIKATE	6 107	7 909	129,5	-1 670	9 160	9 402
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 667	-5 667	100,0	0	-8 500	-8 500
TILIKAUDEN TULOS	440	2 242	509,5	-1 670	660	902
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	20	0			30	30
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	460	2 242	487,4	-1 670	690	932

Kuntatekniikkaliikelaitos (Mestar)

Toimitusjohtaja Seppo Hiekkalan katsaus ajalta 1.1.-31.8.2019

Toiminta

Toiminta on ollut alkuvuoden hyvällä tasolla. Työkanta on ollut hyvä ja ei ole odotettavissa poikkeamaa tavoitteisiin nähden.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Tällä hetkellä ei ole tiedossa mitään, mikä aiheuttaisi poikkeamia talousarvioon. Sopimus- ja työtilanne ovat hyviä.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Ei ole tullut esiin sellaisia riskejä, jotka vaikeuttaisivat tavoitteisiin pääsemistä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Mestarin strategia on johdettu suoraan kaupungin strategiasta. Mestarin tehtävänä on auttaa muita toimijoita saavuttamaan tavoitteensa. Meillä on neljä näkökulmaa, joilla pystymme tehostamaan toimintaamme ja sitä kautta palvelemaan asiakkaitamme. (kasvu ja oppiminen, sisäiset toimintamallit, asiakkuudet ja talous)

Mestarin riskienhallinta on kohtalaisella tasolla. Ohjeistukset ja valvonta on toimivia.

Mestarilla asiakkuudet täytyy ottaa hallintaan kokonaisuudessaan. Sopimusten ja asiakkuuksien hallinta on tällä hetkellä hajallaan ja perustuu liikaa muistinvaraisuuteen. Myös talous on irrallinen sopimuksista ja asiakkuuksista.

Tuloslaskelma

	Budjetti 31.8.2019 1000 €	Toteuma 31.8.2019 1000 €	Tot. %	Ero 1 000 €	TA 2019 1000 €	Ennuste 2019 1000 €
Myyntituotot	24 621	24 862	101,0	-241	39 469	39 369
Tuet ja avustukset	34	0	0,0	34	50	50
Muut toimintatuotot	17	99	594,0	-82	0	100
TOIMINTATUOTOT	24 672	24 961	101,2	-289	39 519	39 519
Henkilöstömenot						
Palkat ja palkkiot	-5 549	-5 568	100,3	19	-7 264	-7 264
Eläkekulut	-1 045	-1 046	100,1	1	-1 423	-1 423
Muut henkilösivukulut	-232	-203	87,5	-29	-265	-265
Henkilöstömenot yhteensä	-6 826	-6 817	99,9	-9	-8 952	-8 952
Palvelujen ostot	-9 756	-10 556	108,2	800	-16 443	-16 443
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 165	-5 387	104,3	222	-9 687	-9 687
Vuokrakulut	-1 481	-1 570	106,0	89	-2 281	-2 281
Muut toimintakulut	-336	-85	25,3	-251	-465	-465
TOIMINTAKULUT	-23 564	-24 415	103,6	851	-37 828	-37 828
TOIMINTAKATE	1 108	546	49,3	562	1 691	1 691
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkokulut	-7		0,0	-7	-5	-5
Tuloutus kaupungille	-170	-170	100,0	0	-255	-255
VUOSIKATE	931	376	40,4	555	1 431	1 431
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-558	-556	99,6	-2	-834	-834
TILIKAUDEN TULOS	373	-180	-48,2	553	597	597
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	373	-180	-48,2	553	597	597